1886 HUSZADIK ÉVFOLYAM. 167. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, JUNIUS 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint annak országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRRE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Levegőt a gyermekeknek.

Az a jótékony egyesület, mely nemes feladatává tette a szegény gyermekek számára telepeket szervezni a nyári iskolai szünidők tartamára, ez idén ily telepet Szélaknán, Selmeczbánya mellett állitotta fel. Ott megkaphatják a sercülő korban levő kicsinyek azt a levegőt, melyet Budapesten az egész esztendőn keresztül sajnosan kellett nélkülözniök. Ott nem pinczelakásokban vannak összezsufolva, mint idehaza, sokadmagukkal egy büzös vaczokban, ott alkalmuk nyilik egy kis szabad mozgásra, s nincsenek beszorítva a görnyesztő iskolapadok közé. Nagy jóltevői azok a kisdedeknek, de az emberiségnek is, a kik ezen egyletet alkotják, fentartják, s adományaikkal segélyezik. Csak az a kár, hogy az áldozatok, melyeket ez az egylet tehet, egyáltalában nincsenek arányban a feladatnak nagyságával, mely megoldásra vár. Az egylet tegnapi napon összesen hatvan gyermekről gondoskodhatott, ezzel ki van meritve egész ereje. Több ezer volt a folyamodó, sok száz azoknak száma, a kiket a tanitók és iskolaigazgatók pártfogólag terjesztettek fel, s a kiket az orvosok is támogattak kérelmökben. De nincs több pénz, többet felvenni, s a nyári szünidők alatt ellátni nem lehet.

A mi állapotaink hátramaradottságát, s embereinknek ósdi gondolkodásmódját mi sem jellemzi jobban, mint az, a hogy itt a fővárosban is a gyermekekkel elbánnak, s a milyen érzéketlenül viseltetnek az olyan ügyek iránt is, minő az, melyről épen szó van. A gyermekek egész esztendőn át nélkülözik a szabad mozgást és a szabad levegőt. Már iskoláztatásunk is olyan, hogy a mint a gyermek a gimnáziumba lépett, reá nézve a testi és lelki gyötrődések korszaka következik. Öt-hat órán át ül az iskolapadon, azután még otthon következik a leczke tanulása, a mindenféle irásbeli feladatok megkészitése. Szinte szerencsés, a kit nem vár otthon még a franczia vagy zenetanár s mindenféle kiadásu instruktor és korrepetitor. Kisebb korban a szabadság több, de egy kis levegőhöz juthatásra az alkalom kevesebb. Azon a nehány helyen, hol a kisdedeknek játszaniok szabad, például a Petőfi-téren, csak egy kicsi része fér el azoknak, a kikre ráférne az odamenetel. Ugy néznek ki ezek a helyek, mint az aranyhalakat tartó medenczék némely kirakatokban, hol a kis halacskák szájaikat a viz felületére tartva, szorosan egymás mellé nyomulva kaphatnak egy kis levegőt. A legtöbb gyermek ide sem jöhet el, mert magára hagyni nem lehet, s a szülőktől nem telik, hogy felügyelőre bizzák gondozásukat.

Annak a körülménynek, hogy Budapesten oly óriási a gyermekek halandósága, egyik legfőbb oka épen az, hogy nincs számukra elegendő levegő, s hiányzik a mozgás alkalma.

A lehető legnagyobb kegyetlenség levegő nélkül hagyni elpusztulni a gyermekeket.

Azok a lakedemónok, a kik a beteges gyermeket megölték, nehogy satnya nemzedéket neveljenek, humánusan gondolkodó emberek voltak a mai kor czivilizált fiához, a ki ezt barbárságnak kiáltja ki, de a mellett nem gondoskodik, hogy a gyermeknek meg legyen legtermészetesebb tápláló eleme, a levegő. Azok csak a satnyákat ölték el, mi válogatás nélkül. Sőt a mi rendszerünk mellett azt fenyegeti leginkább a baj, a ki legszorgalmasabban folytatja tanulmányait, legtöbbet ül a szobában, s legkevesebbet vesz részt a játékokban.

Szinte megdöbbentő, hogy a főváros maga, s az állam is, mily keveset tesz a gyermekekért. Ez a társulat, melyről, szólunk mindössze száz forint segélyt kap évente a fővárostól. Nevetséges egy alamizsna, a melyért elég okunk van szégyenkezni. Az állam maga szintén nem ád többet, mint ez összegnek kétszeresét. Mintha ezzel is ki akarnák tüntetni, hogy származásra nézve keleti nép vagyunk, a czivilizáczió véghatárán lakunk, tőszomszédjában a barbár népeknek. Köln városa, a mely pedig mindenkép sokkal kisebb czentrum, s nem egy országnak a fővárosa, egyetlen ünnepély jövedelme gyanánt, 100,000 márkát juttatott erre a czélra.

Azt mondják, hogy szegények vagyunk, a mindennapi kenyérre is alig telik. Hát ebben van valami. Szegények vagyunk, s az állam akkora követelményekkel áll elő polgáraival szemben, mint Európa egy államában sem. De élni mégis csak kell, s annyival kell birnunk, hogy kisdedeink ne pusztuljanak el ezrével levegő hiányában. Azután meg azt látjuk, hogy csak erre nem telik, ellenben más intézményekre, melyek kevésbbé humánusak, s csak látszatával birnak a humanizmusnak, sokkal több telik. Például a rabok segélyezésére annyit költünk, a mennyiből sok ezer gyermeknek tudnánk nyári ellátást szerezni. A társadalmat veszélyeztető gonosztevők el vannak látva minden szükséggel, sőt nagyobb kényelemmel, minőhöz «polgári foglalkozásaik» közben szokva vannak. Még a lábszőnyegnek sem szabad hiányozniok ágyuk előtt, nehogy meghűtsék magokat, s hiba essék drága egészségökben, s könyvtárak állanak rendelkezésökre, nehogy elunják magokat magános óráikban. De a gyermekek számára, a kik a társadalom jövőjét képezik, a kik nem vétettek senkinek, nem telik annyi, hogy egy kis fris levegőhöz jussanak.

A fővárosnak és az államnak egyaránt meg kellene tenniök a magok kötelességét, a melylyel a kisdedek iránt tartoznak. Minden terhet nem lehet a társadalomra háritani.

Budapest, junius 17.

A Jogtudományi Közlöny szerint az igazságügyminiszter a *büntető-törvénykönyv* revizijának tervével egyáltalán nem foglalkozik.

A képviselőház junius hó 19-én, szombaton déli 12 órakor ülést tart.

A főrendiház pénzügyi bizottsága junius hó 18-án d. u. 5 órakor ülést tart. Tanácskozás tárgyai: Bizottsági jelentések hitelesitése.

Erkölcsnemesitő egyesület.

Fejlődésben levő nemzetek életében mindig jelentékeny mozzanat az erkölcsnemesitő egyesületek keletkezése. Hazánkban, társadalmi viszonyaink közt, még nagyobb fontosságot kell tulajdonitanunk minden egyesületi törekvésnek, mivelhogy sehol sincs égetőbb szükség arra, hogy módozatok keletkezzenek a sokszor nagyon is elütő érdekek egyesülésére, mint nálunk. Egyszersmind jól tudjuk, hogy az egyesületi törekvéseknek talán sehol sem kellett kinzóbb ellenhatásokkal megküzdeniök, mint államunk területén. S alighanem ebben keresendő annak egyik oka, hogy nálunk az egyesületi hajlam sem nem erős, sem nem tartós, sem nem munkás. Alig van egy-két egyesületünk, mely jótékony buzgalma által éveken át hatni tud, s ugy számban, mint tevékenységben gyarapodik.

Igaz ugyan, hogy alkotmányos életünk üditő levegője egyesületi életünk érdekei iránt is fogékonyabbá tette a kedélyeket, s társadalmunknak ugy nő, mint férfi tagjai közt, sőt ifjaink közt is nem egy oly egyesület keletkezett, a melynek üdvös hatását senki sem tagadhatja; mert lehetetlen azokat észre nem venni. Azonban még mindig távol állunk attól, hogy magunkat, társadalmunkat és annak érdeklődését az egyesületi élet iránt kifogástalannak mondhassuk. Noha másrészről az is kétségtelen, hogy közeledünk amaz áldásos időszak felé.

Az a nagyérdemü kezdeményezés is, melynek létrejötte Irányi Dániel országgyülési képviselőnk halhatatlan érdemeit szaporitja: a közös oltalom és közrehatás összpontosításának általánosabb szükségérzetéről tesz tanubizonyságot. Mert jóllehet a közjóllét ápolására napjainkban számos intézmény, vállalat és egyesület keletkezett, mindezek daczára fájdalommal kell tapasztalnunk, hogy a tiszta erkölcsü, vallásos érzésü, bölcs mértékletességgel élő egyedek folyvást kevesbednek. Az u. n. nagy jellemek pedig manapság oly ritkák lesznek, mint a fehér holló. Bár mennyire hóditunk az értelmiség mezején, az erkölcsiségből folyton vesztünk. S noha tagadhatatlan, hogy az értelmi miveltségnek szebb kora alig volt nálunk a mainál, mégis az erkölcsiségben fölötte sok a kivánni való. Nem egy tekintetben gazdag korunk az erkölcsösségben szegény.

És az fokról-fokra érezhetőbbé lenne ugy a magán, valamint a családi és társadalmi életben, ha nem volnának nagy honfiaink és honleányaink, a kik azt észreveszik, megfigyelik és orvoslásáról gondoskodni törekszenek.

A jó lelkek eme rokonszenves érdeklődése hozta létre az erkölcsnemesitő egyesület közérvényü szép eszméjét.

Sajnálnunk kellene, ha ez üdvös és közszükségérzetből fakadt törekvést nem fogadná a magyar társadalom azzal a buzgósággal, mely azt részéről megilleti. Valamint azt sem fájlalhatjuk eléggé, hogy ez eszmének némely tekintélyes férfiak, nemkülönben lapok is gunyolására vállalkoztak. Noha bizonyára egy sincs közöttük, a ki nem ismerné a külföldnek hasonló egyesületeit, s azok rendkivüli hatásáról tudomással nem birna.

Mondhatják és hangsulyozhatják ugyan, hogy társadalmunk jobb, semhogy ily egyesület nélkül fenn nem állhatna. S mi bizonyára nem vállalkozunk ennek tagadására. Adja isten, hogy állitásuk mindig igaznak bizonyuljon! De ez egyesület nem is azt tüzi ki czéljául, hogy kell vagy nem kell, mindenütt az erkölcsösség unalmas prédikáczióit hirdesse; hanem ugy akar hatni, mint bármely szabadon alakult nevelő, jórakésztő és jutalmazó egyesület. Figyelmet és érdeket gerjeszt az egyén, család, társadalom és állam legfélt őbb jellegei iránt, s megmenteni, valamint megszerezni igyekszik minden oly sajátságot, mely a magyar nemzetet az egyetemes boldogság felé vezérelheti. Tették ezt a görögök és rómaiak is, s a mig buzgalommal tették, sok hasznot csináltak vele. Nincsen ebben semmi különös és semmi fölösleges. Hiszen, ha az utczák tisztántartásáról okvetlenül kell gondoskodni, mi oknál fogva tarthatná azt bárki is nevetségesnek, ha ez egyesület az erkölcsi szemét kevesbitésén óhajt fáradozni? Avagy nem látná meg az épérzékü ember mindazokat, a mik bennünket köz- és nyilvános helyeken minden lépten megtorlatlanul megbotránkoztatnak? Nem venné észre, hogy az erkölcsi hibákkal szemben társadalmunk — ugy mondva — két részre oszlott: egyik az erkölcsösséget szabadon sértegeti, másik azt hidegen nézi? Kicsoda nem tanuja napról-napra minden nagyobb és kisebb helységben a fegyelmezetlen iparossegédek, tanonczok, kocsisok és részeg munkások undoritó utczai kiabálásainak meg dalainak? Kinek nem tünik föl fővárosunkban is az a sok rut irka-firka, melyeket templomaink, iskoláink, házaink falain hétről-hétre, sőt évről-évre megtürnek? Vagy szóba hozzuk-e a kirakatok nem egy erkölcsrontó tulzását? Emlitsük-e azt az uzust, melylyel kereskedő ifjaink, sőt gyógyszerész ifjaink némelyike is, a vásárló nőcselédeket üzleteikbe szándékoznak édesgetni, s még az esetben sem tartózkodnak, ha üzletökben ott van a főnök, avagy idegen uri hölgyek avagy leányok vannak jelen? Mindnyájan tudjuk, hogy ha egy iparos tanoncz eltör egy üveget, mestere a legtöbb esetben véresre veri érte; de, ha a legfajtalanabb dalt kurjongatva, végig járja az utczákat, azt közönynyel, sőt mosolyogva hallgatja. Igy vagyunk a katonai rendszabályokkal is. Hibázzék a közkatonának egy gombja, legyen rozsdafoltocska valamely fegyverén: elkerülhetetlenül büntetésben részesül. De, ha fél Budapest gyermekserege s ifjai előtt botrányos magaviseletet tanusit is valamelyik gyermek nőgondozója mellett, az fegyelmi rendszabályokba nem ütközik.

Igy harapódzik el a szemérem iránti közönyösség.

Ennek tulajdonitható a családok ama mohó vágya is, melylyel frivol szindarabok meglátására sietnek, sőt menthetetlen könnyelmüséggel, ártatlan, szép gyermekeiket sem hagyják otthon. Ennek következménye, hogy a magyar tánczok méltóságos, hü jellegei kivesztek s átalánossá oly módok váltak, melyeket az édes anyák csupán csak azért türhetnek el, mert nincs erejök ahhoz, hogy a kor rontó szellemének ajtót mutassanak.

Azt ugyan nem ritkán tapasztaljuk, és ez sajátságos, hogy elméletileg családban, templomban, iskolában egyaránt harczol társadalmunk az erkölcstelenség tünetei ellen; de a gyakorlatban mindazáltal a legtöbben uszonak az árral.

Nem tárgytalan tehát az a törekvés, melyet az erkölcsnemesitő egyesület maga elé kitüz. Nem még az esetben is, ha a mértékletesség nagy erényeinek apostoli hirdetéseitől tartózkodnék. Ezzel összeköttetésben pedig a leghasznosabb s már a 30-as, 40-es években is felkarolt nemzeti mozgalomnak válik jótékony tényezőjévé. Persze a társadalomnak mindig akadnak hamis prófétái, a kik az ily törekvéseket tulzottaknak, «borongós kedély, vagy ábrándos képzelődés szülöttjének» mondják. De ez egyesület tagjai bizonyára mindnyájan érzendik, hogy embertársaikat ifjui hévvel szeretik, s bár munkálni szövetkeznek a jobb és szebb kor eljövetelén, de azért a világot éppen nem utálták meg. Erős a hitök, hogy miként

---

Egy muszka katona elbeszélése

az 1849-iki magyarországi hadjáratról.

Irta: FATYIEV A.

(Folytatás.)

Régi katonák beszélik, hogy a ló előre megérzi, mikor lövik agyon. No, de ezt csak a jó isten tudná megmondani, igaz-e? Az ember a háboru előtt igazán gondolja, hogy meghal, mert valakinek csak meg kell halni; hisz a közmondás is azt tartja, hol fát vágnak, sok forgács is hull. Hanem az igaz, hogy különösebb esetek is fordulnak elő.

Volt ezredünkben egy Szorocsinszki nevü tiszt, ki jó előre megérezte halálát. A századunkhoz volt beosztva. Szolgája, kivel jó barátságban voltam, beszélte nekem, hogy mielőtt még Lengyelországból elindultak, mielőtt hire járt e háborunak, ura gyakran mondogatta tisztártársainak: Engem ölnek meg először mindnyájatok közt! A tisztek nevettek. Három nappal a váczi ütközet előtt — ezt már magam láttam — olyan álmos lett, hogy napközben is folyvást aludt. «De hát keljen fel uram, mondá szolgája, mikor helyre érve gazdája hosszan aludt — hoztam egy kis jó levest!» «Ne háborgass a halálom előtt!» válaszolá mogorván a tiszt. Még hire sem járt, hogy ütközet lesz. Egész váratlanul julius 3-án (önaptár szerint) ütköztünk. Mi akkor is az elővédben voltunk. A pesti nagy uton mentünk és estére Pestre kellett volna megérkeznünk. Ebből az alkalomból a tiszturak is jobb ruhát öltöttek magukra, mert a város nagy és a magyarok székhelye. A tiszturak örültek, hogy a fővárost meglátják. A nap ragyogó volt, mintha épen disz. bevonulásra volna megrendelve. De egyszerre hadosztályunk váratlanul letér az utról s oldalt hagyva egy Gödöllő nevü községet, pihenőre jut. Tüzet raknak, az üstökben főzik a kását, meg a hust, némelyek elindultak, hogy egyet-mást beszerezzenek, mikor hirtelen megfujják a riadót. A tábornok is lovon van. Az üstöket feldöntik, a hust zsákokba rakják és nagy gyorsasággal rendbe jövünk és indultunk a falu felé, mely messziről látszott. Semmi különös nem tünt föl. A nép jött elénk, kérdeztük: «van-e itt ellenség?» «Nincs itt senki!» — «Régen volt erre a magyar katonaság?» — «Husvét óta nem láttuk!» Erre aztán mindnyájan azt gondoltuk: mi az ördögnek háborgatnak minket?! Még nem is lakhattunk jól! — Tovább megyünk, egy uri lakot látunk, az ur az erkélyen ül családjával, az udvaron pedig egy pár boros hordó van, mely köré töménteken sok katona tolong, mig az uri cseléd kancsókkal osztogatja a bort. No, a ki itt előre jutott, annak jó dolga volt, a lóról kapta el a kancsót s ugy ivott: «Hát az ellenség merre van? kérdezzük: «Nem tudjuk,» mondják, husvét óta nem volt itt!» Valamivel távolabb ismét egy helységet érünk; a lakosok itt is mind az utczán ácsorogtak. Ugyanazt felelték. Mert már ki hinné el, hogy ők sem tudták: merre vannak az emberek. Menjünk tovább, semmi nesz, hire sincs az ellenségnek. Minket ugyan felriasztottak. Szabadabban kezdtünk lélekzeni, a tréfás őrnagyunk vig adomákat beszélt, majd pedig kártyát huzott a táskájából s kezdett játszani a tisztekkel. Már körülbelől 30 verstnyi utot tettünk állomáshelyünktől, fáradtak voltunk s még mindig tovább szólt a parancs.

Egyszerre látjuk, hogy jó messze tőlünk, mintha füstölögni kezdene a föld, aztán egy nagy porfelleg emelkedik s megáll a táj felett, mint egy oszlop. «Valami nyáj jó a mezőről,» mondogatják. De egyszerre szuronyok fénye villog. Nem kis meleget éreztünk, uram. Csakhamar puskalövéseket hallottunk: pof, pof, pof! ezután meg az ágyuk bömbölése következett. Olyan pokoli lárma volt, hogy rezgett a föld alattunk. Az ut két oldalán hegyek voltak, ezek közt haladtunk egy darabig, azután a mezőség közepén, a golyó zajában kezdtünk harczélt alakitni. De a füstben és zavarban eleinte mitsem tudtunk megkülönböztetni, futkostunk minden czél nélkül jobbra-balra. Egyszer csak azt látjuk emberek és lovak henteregnek lábaink alatt. Mikor aztán, a mi tüzérségünk is elkezdett lőni, magunkhoz tértünk első ijedtségünkből.

— Nagy volt ekkor a ti elővédetek?

— Hát bizony, uram, e napon legelől két dóni kozák-ezred ment. De ezek, a mint megnyitották az ütközetet és támadták a magyarokat, akkorra mi is tüzbe mentünk, de hogy ők hova lettek, nem tudom; az ütközet után valahol hátul hukkantak elő. Volt még az elővédben egy század dzsidás és ugyanannyi más lovas, valamint 12 könnyü ágyuból álló dóni kozák üteg. Igaz, hogy két ezred gyalogság is jött utánunk nehéz ágyukkal.

— És a magyarok?

— Lehettek tizennyolczezren, negyven ágyuval. Eleinte nagyon erősen tüzeltek ellenünk. Egy óra alatt a magyarok leteritették ágyuink összes szolgálati személyzetét, lovait, az ágyukat szétrombolták közülünk nyolczvan embert lőttek agyon, köztük három tisztet; száz lovat elpusztitottak. A tábornok hibázta el a dolgot, mert kicsire becsülte a magyarokat. Bizony kurucz kis dolog lett volna ebből, ha az elővéd nem tudott volna rendszeresen visszavonulni. Az ellenség, mely eleinte majd összetört, zuzott, hatalmasan ágyuztatott reánk, nem mert üldözni, mert azt hitte, törbe akarjuk csalni. Beszélik, hogy a magyarok később sem akarták elhinni, hogy ez alkalommal itt tönkretehettek volna. Ha nem álljuk ki az első tüzet és rendbe nem szedjük magunkat, a teljes vereséget el nem kerüljük, a mi rossz jel volt volna erre a hadjáratra.

— Aztán mi történt? Hamar bevégződött a csetepaté?

— Nem olyan hamar, uram. Érkezett segitségünk és a hegyek mögé jutva, teljesen rendbe szedtük magunkat. Nagyobbszámu gyalogságunk is jött, nehány ágyuüteg, dsidások. Erre rögtön előnyomult az egész had és megtámadtuk a magyarokat. Rüdiger gróf a legelső sorokhoz lovagolt; most a magyarokhoz is egy nagyobb haderő csatlakozott s maga a fővezér: Görgey vezérelte a hadtestet, intézte az ütközetet. Hejh, nagy ütközet kezdődött, uram! Eleinte jóformán a tüzérség működött, 400 ágyu tüzelt a két részről és mi ott álltunk az első sorban, a legnagyobb golyó záporban, késő estig. A táj képe megváltozott, különösen mikor egészen bealkonyodott. A vetés le volt aratva és az egész mező keresztekkel beráksva; mikor aztán ezek a keresztek a lövésektől meggyuladtak, olyan kivilágitás lett, mintha egyszerre kinappalodott volna.

Voltak kisebb rohamok is. A magyarok ellen legerősebb fegyverük volt a dzsidásoknak. Ettől meghátráltak és káromkodva kiáltották: «Ej b. . . . . a teremtette! Micsoda pogány fegyverrel jösztök ellenünk? Jertek szuronynyal vagy karddal!» — körülbelől tiz óra táján ért véget a tüzelés, de ugy tudom egyik fél sem győzött. A korom sötét éjszaka akadályozta meg, hogy az ütközet megszakadt.

— Hát a tiszttel mi történt?

— Igaz biz'a: mindjárt az ütközet elején az ágyugolyó elvitte a féllábát. Ugy kidobta a nyeregből, hogy vagy két ölnyire elbukott. Ott el is vérzett. Mi ez éjjel elhajtottunk egy nyáj juhot, feltörtük egy földes urnak a pinczéjét. Egyszerüen bevertük a hordók fenekét s bográcsesal meritettük a bort. Bokáig gázoltunk a borban. Némelyik társunk ugy leitta magát, hogy majd belefult az italba.

Másnap megérkezett Nikolajevics Konstantin nagyherczeg és tiszteletünk előtte. A mi kapitányunkat Eliszkinek hivták. Kegyes, jó szivü ember volt. Mikor raboltunk valamit mindig összeszidott, hanem aztán maga is evett a bárányhusból és ivott a rablott borból... Aztán, mint mondám, megindult a könnyü és nehéz tüzérség, utána a lovasság, ugyanazon hely felé, hol tegnap az ütközet volt. Ez nap azonban kevés lövöldözés volt. Azt mondták, hogy a tábornokunk ki akarta csalni a magyarokat a város alól a sikságra és tönkre akarta verni, mert két hadosztályunk volt együtt. Csakhogy a magyarok is értették a maguk dolgát s nem mentek lépre. Görgei titkon a hegyi utakon Miskolcz felé vitte seregét és utóbb Debreczenben vette észre magát. Negyedik hadtestünk Miskolcz alatt derekasan megcsipkedte. Hogy szemünkbe port hintsen, Váczon ott hagyott vagy ezer embert s velök egy tábornokot, olyan furcsa neve volt, hogy eszembe sem jut.* Igy minket visszatartott a támadástól, maga pedig szépen, háboritlanul elillant.

A varsói herczeg ugyan értesült Görgey szándékáról, de már csak késő éjjel, a mikor ennek hirehamva sem volt. 5-én hajnalban rohamot intéztünk az ott hagyott sereg ellen. A mi ezredünkbeli hadnagy Olidekap vezette a kozákokat a magyarok ellen, mire ismét hatalmas ütközet fejlett. A gyalogságot is a tüzbe vitték. Olyan dörgés támadt, hogy szinte belesüketültünk; az ágyuk dörögtek, a puskák ropogtak. Katonáink egyszer már a városba nyomultak, de kiverték őket; de a mikor másodszor benyomultak, az ellenség hátrálni kezdett. A lakosság is futott a városból merre tudott. A hegyek erre nem igen magasak s azért a menekülők többnyire a hegyek közé futottak, voltak, kik a Dunának tartottak és csolnakokon akartak a tulsó partra eljutni.

A Duna, mint tudjuk, igen nagy folyó, még Törökországban is van belőle. Ekkor, uram, nem tudom kinek parancsából, egy üteget állitottak a parthoz s ágyuzni kezdtek a csolnakokra, a védtelenekre. Mind odavesztek: asszonyok, gyermekek, öregek és ifjak. Mikor a városba értünk, reggeli 9 óra volt. Ott is volt pusztulás, házak leégtek, ablakok betörtek, halottak hevertek a széles utczákon. A mi szürke ezredünk, a Nikolajevics Konstantin ezrede, ugyancsak sokat szenvedett: az első század egészen elpusztult. Hanem aztán volt haddelhadd a városban. A mit lehetett, összetörtek embereink. Szegény lakosságnak a sorsa szomoru az ilyen háboruban. A holttestek közt, melyek az utczán hevertek, női hullák is feküdtek. Beszélik, hogy a mint katonaságunk először megrohanta a várost, a lakosok védték magukat és a nők is lövöldöztek a muszkákra. Itt az asszonyok ép olyan szigoruak, mint a férfiak. Azt is beszélik, hogy a mikor első rohamuk nem sikerült s a magyarok visszavertek minket, a bennszorult muszkákat ugy megmetszették, mint a tyukokat. Ép ugy, mint mi tettünk 1812-ben a francziákkal.

Ámbár nagy harcz volt e városban, az ellenség mégis nem nagy veszteséggel vonult vissza és ágyut sem sokat vettünk el tőle. Különben az ellenség teljes rendben vonult vissza s folyton lövöldözött hátrafelé; mihelyt egy kissé kedvező helyre ért, azonnal előrendelte a tüzérséget s ha utolérték, megfordult és tovább ment. Később ismét megáll és tüzel az üldözőkre. Vagy 20 verstnyi utat tett meg igy... Sok holtat és sebesültet hagytak az uton. A mi gyalogságunk, ha holtat talált az uton, szuronyával jót szurt belé. A magyarok sirokat ástak az ut szélén és sánczásó kapáikkal hirtelen eltemették halottaikat. Keresztet is csináltak, czérnával kötöttek össze két fűzfavesszőt és azt a frissen hantolt sirra tüzték.

Oldalvást tőlünk a dóni kozákok száguldoztak. Ördögi fajzat: A rendes ütközetet nem kedveli, hanem a hol zsákmányt érez, ott megjelen s valódi mester a rablásban. Sok kegyetlenséget követtek el mindenfelé. A foglyokkal gyalázatosan bántak. Egy alkalommal egy kozák valami magasabb rangu magyar tisztet hajtott maga előtt és vert ostorral. A tiszt kard nélkül lévén, mint fogoly, késsel támadta meg a kozákot. Egy-két tisztünk oda ugratott: «Mi az?» — A fogoly tiszt büszkén kiáltott: «Lövessenek agyon, de ne engedjenek verni, hisz katonák az urak is, vagy mi?!» — Az is megtörtént, hogy egy kozák foglyot vitt és egy másikkal találkozott, ki igy szólt: «Mit bajlódol vele! Lődd le, hisz jó csizmája van!» — «Igazad van», válaszolá a kozák és lepuffantotta. Szerettem volna darabokra szedni ezt a nyomorultat, de megszökött. Azt azonban megvallom, hogy ilyen háboruban mégis nagy hasznára van a hadseregnek ez a kozákság, mert fürge és óvatos nép, nem engedi, hogy a sereget az ellenség meglepje.

(Vége következik.)

* Az orosz szerkesztő csillag alatt megjegyzi, hogy az a tábornok Nacsandor (Nagy Sándor) volt. Ford.

SZENVEDÉSEK ISKOLÁJA.

REGÉNY 33

FRANCZIÁBÓL J. B.

HARMADIK RÉSZ.

A BIRÁK ELŐTT.

I.

Gyanu.

— Azt még nem tudjuk . . .

— Ki tette volna, és miért? A házasság már el volt határozva.

— Igaz.

— D'Obernay gróf mindenesetre fölötte áll minden ilyen gyanunak.

— A grófról, asszonyom, nincs is szó s tudtommal senki sem ejtette ki nevét ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

— Akkor hát ki?

— Azt kikutatni az igazságszolgáltatás feladata lesz. Egyelőre csak egy kérdés van előttünk; Természetes vagy erőszakos halállal mult-e ki Chaumont herczegnő?

— De, uram, ismétlem, hogy ez nem lehet más, mint galád rágalom.

— Akkor, asszonyom, az igazságszolgáltatás ki fogja deriteni a valót. S igy csak annál jobb, hogy akadálytalanul működhessék.

— Legyen, cselekedjék tehát, uram, kötelessége szerint. De reménylem, hogy ma legalább nem lesz itt a házban kihallgatás és vizsgálat, s addig legalább tiszteletben fogják tartani házamat, a mig a szegény halott hült teteme itt lesz.

— Igen sajnálom, asszonyom, hogy e tekintetben nem tehetek eleget kivánságának. Sőt a végett jöttem, hogy ma ne tartassék meg a temetés, melyre csak holnap délután vagy holnapután délelőtt kerülhet sor.

— Lehetséges-e! Mit fognak gondolni az emberek?

— Hogy az igazságszolgáltatás teljesitette a kötelességét.

— Mindenki el fogja hinni, hogy csakugyan mérgezés forog fenn.

— Azt már e pillanatban is mindenki hiszi.

— De az orvosok, uram, az orvosok megmondhatják. Kérdezzék azokat.

— Már kikérdeztük őket asszonyom, s nyilatkoztak is. Négyen voltak jelen a herczegnő haldoklásán. Kettőnek az a véleménye, hogy mérgezés fo-

egyes ember, ugy egész nemzet is erkölcsileg képezhető.

Állitják ugyan némelyek még azt is, hogy a népek szellemi emelkedésének majd mindig ólálkodó követője szokott lenni az erkölcsi aljasodás. De ez nem felel meg a valóságnak; ez nem lehet a természet rendje. Hiszen az esetben az ész és annak tökéletesbülése átokul és nem áldásul volna reánk mérve. Annyi az, a mi való, hogy nem tart mindig lépést miveltség és erkölcsösség. Hanem azért nem kell a szellemi miveltségtől az erkölcsinek okvetetlenül elmaradnia, nem is szabad, s épen abban áll ez egyesület nagy rendeltetése is, hogy a kettőnek lépéstartását kieszközölje, kimódolja, megkönnyitse.

De mivel a társadalom erkölcsi alapját a család adja meg, az iskola pedig a nevelés terén már második pályatér: kivánatos, hogy az erkölcsnemesitő egyesület ugy a család, mint az iskola keretébe behatoljon jótékony szellemével. E czélból megnyerni törekedjék az édes anyákat, az iskolai igazgatóságokat s a tanitói kart, rangra való tekintet nélkül. Minél inkább alkalmas lesz erre, annál biztosabb és áldásosabb lesz jövőre. Kétségtelen, hogy ehhez módozatok szükségesek. Tekintsük ilyenekül a következőket is, melyeket a nemes ügy iránti őszinte érdeklődésből bátorkodunk felsorolni.

Szerezzen például az egyesület erkölcsnemesitő iratokat, s azokat a megkeresztelt gyermek vánkosába kedves ajándokul tétesse oda az illető lelkészszel. Készittessen erkölcsnemesitő kis kátét, melyet a pap vagy tanitó végig tanitson, s tüzzön ki bizonyos jutalmat azoknak, a kik e kátékat végig tanitják és tanulják. Ha módjában lesz az egyesületnek, menjen tovább s részesitse avagy részesittesse valamely elsőbbségben az oly iparos segédeket, tanonczokat, cselédeket stb., a kik oly oktatási bizonyitványnyal birnak. Alkosson itt a fővárosban, kerületek szerint, oly női és férfi bizottságokat, a mely bizottságok felügyeljenek az iskolák tisztaságára (kiválóan a felsőbbfoku leányiskolákban) s a tanuló gyermekek magokviseletére az utczán, hol a leánytanulókat atyai és anyai védőkarokkal istápolgassák. Hassanak oda, hogy az erkölcsi magaviseletről tanuskodó rovat mindenféle bizonyitványban és értesitőben a hittani után és ne legutóljára következzék.

Ezek és hasonló módozatok alkalmat és anyagot szolgáltatnak mindjárt kezdetben az egyesületnek a tekintetben, hogy messze kiható müködését meginditsa. Buzgalmat és áldozatkészséget igényel kétségkivül az uj egyesületi élet is; de a czél annyira szép s a hasznos következmények annyira bizonyosak, hogy a közjóért fáradozni minden polgár kötelességének tarthatja, s annak terheit szentnek tekintheti. A legnagyobb bizalommal és örvendezéssel üdvözöljük tehát az erkölcsnemesitő egyesület megalakulását, s kivánjuk, hogy ennek müködése oly áldásos legyen, a minő őszinte jóakarattal létesülésén fáradoznak!...

Dr. Kerékgyártó Elek.

VIDÉK.

* **A pestmegyei ág. hitv. ev. esperesség** közgyülését ma délelőtt tartották meg a Deák-téri evang. templomban. Láng Adolf főesperes imával, Földváry Mihály esp. felügyelő üdvözlő beszéddel nyitotta meg a gyülést, s inditványozta, hogy az esperesség küldöttségileg tisztelegjen Fabiny Teofil kerületi felügyelőnél, kit mint uj igazságügyminisztert üdvözöljön. Ez inditványt közhelyesléssel elfogadták. A házi ügyeken kivül elhatározták, hogy az esperesség a kerületre viendi azt az inditványát, mely szerint a rég óhajtott *országos, alkotmányos zsinat* megtartása szorgalmaztassék. Az elhunyt dr. Szelényi Károly esperességi ügyész helyébe Henszelman Kálmán fővárosi ügyvédet választották meg. Az esperességi törvényszék elnökéül megválasztották Kaas Ivor bárót, ezenkivül 4 világi, 14 egyházi birót választottak meg. A gyámintézet segélyére ajánltatott Tóth, T.-Györk, Mogyoród, Bottyán, Kaskantyu és Kis-Ujfalu. A Zsedényi-féle ösztöndijra ajánlták Hrasko Lajos pilisi tanitót. Az iskolaügy örvendetes haladásnak indult, miről Török József alesperes tett jelentést. Az esperességi gyülést megelőzőleg junius 16-án, Rákos-Keresztúron papi értekezletet tartottak, melyen a zsinat ügyén kivül gyakorlati kérdések körül forgott a tanácskozás. Az értekezlet tagjait és vendégeit Dubovszky Nándor lelkész és neje fogadta és vendégelte meg. Budapestről mint vendégek Földváry Mihály alispán, Bachát Dániel esperes és Horváth Sándor lelkész voltak jelen.

* **Szentes** város orsz. képviselője Törs Kálmán jun. 14-én mondta el beszámoló beszédjét óriási néptömeg előtt. Különös érdekeket kölcsönzött beszédének a Janszky-ügyben tett nyilatkozata. Szavait lelkes éljenzés kisérte.

* **A szombathelyi népgyülés.** A következő helyreigazitások közlésére kérettünk fel: Az Egyetértés mai számában, megemlékezvén a f. hó 13-án itt tartott népgyülésről, nem jól interpretálja szavaimat; azért, nehogy bárkinél kétely, vagy csak kétértelmiség is fejlődhessék irántam az Egyetértésben előadottak nyomán, szükségesnek tartom kinyilatkoztatni, hogy én cseppet sem fogadtam el beszédemben az 1867. XII-ik törvényczikket politikai elvemül, csupán ad hoc ezen álláspontra helyezkedve s érvül használván fel a törvénynek 11., 12. és 13. §-át, még azok alapján is jogot formáltam a magyar hadsereg felállitásához; a népgyülés minden pártkülönbség nélkül lévén különben összehiva s abban számos kormánypárti is részt vevén — nem tartottam illdomosnak kizárólag a függetlenségi programmra helyezkedni, annál is inkább, miután a katonai kérdésben a vasmegyei kormánypártnál szintén nagy elégedetlenséget tapasztaltam a jelen viszonyokkal. Szombathely, jun. 16. *Pázmándy Dénes.*

* **Nagy-Becskerekről** irják lapunknak: Torontálmegye egyik legkiválóbb küzdtere a magyar állameszmének és kulturának. Hogy e küzdelem a magyarságnak diadalt biztosit, azt jó részben az ország minden vidékéről ide települt kálvinista magyaroknak köszönhetni. Ezek a szivós erejü kulturharczosok Nagy-Becskereken, hol a katholikusoknak német, a lutheránusoknak tót, a görög keletieknek szerb és oláh az isteni tiszteletük. A kálvinisták magyar egyházat s ennek magyar templomot alapitanak most, s e czélra már 20.000 frtot gyüjtöttek. Első sorban nemzeti érdeket szolgál a mozgalom, mely a ref. templom épitését vette czélba. Az épitendő ref. templom épitési tőkéjének gyarapitására jun. 19-én Nagy-Becskereken mükedvelői előadással, tüzijátékkal, tánczczal és hangversenynyel egybekötött nagy juniálist rendeznek, mely előreláthatólag fényes sikerünek igérkezik.

* **A kunszentmártoni** kerület orsz. képviselője, *Tóth* Ernő, a kerületében levő községek nagy részét meglátogatván, mindenik községben beszámoló beszédet mondott, melyet választói, kik a függetlenségi és 48-as elveknek tantorithatlan hivei, nagy tetszéssel fogadtak.

* **Kolozsvár,** jun. 15. (O. E.) *Kemény* Gábor br. miniszter ref. egyházkerületi főgondnok *az egyházkerületi közgyülés* megnyitására ma ide érkezett. A gyülés megnyitása előtt számos tisztelgőt fogadott. A közgyülést *Kemény* br. miniszter nyitotta meg, utalván az egyházkerületekben történt folytonos átalakulásokra, melyek üdvös eredményét csak a jövő mutatja fel. A mai közgyülésen *Gyárfás* Domokosnak egyházmegyei főgondnoksági 50-ik évfordulója alkalmából diszalbumot nyujtottak át.

A felvidéki magyar közmüvelődési-egyesület közgyülése.

Ritka szép hazafias ünnep szinhelye volt tegnap és ma *Balassa-Gyarmat* városa. A felvidéki magyar közmüvelődési-egyesület tartotta évi rendes közgyülését Nógrádmegye székvárosában, a helybeli és vidéki intelligenczia tömeges részvéte mellett.

Nagy fontosságu esemény horderejével bir e közgyülés, mely hivatva van fölébreszteni az ellankadt érdeklődést ama hazafias egyesület iránt, mely a magyar hazának szeretetét s a magyar müveltség fényét és melegét terjeszti a felvidéki megyéket lakó, idegen ajku honpolgárok között.

Kivánatos is volna, hogy a magyar faj teljes figyelmére méltassa s nem lankadó lelkesedéssel karolja föl a magyar közmüvelődés ügyét, s anyagi áldozatokkal támogassa a végvidékeken uj honszerző munkát teljesitő magasztos czélu egyesületeket.

A mai balassa-gyarmati közgyülés arról győzhet meg mindenkit, hogy az áldozatok nem hullanak terméketlen talajra s dusan meghozzák gyümölcseiket.

Balassa-Gyarmat, jun. 17. (O. E.) *A «Felsővidéki magyar közmüvelődési egyesület»* közgyülése nagy részvét mellett ment végbe. *Szalavszky* alelnök hazafias beszédben üdvözlé a megjelenteket, mire *Kövy* az egylet fiókjának igazgatója kiemelte a főispánnak az egylet érdekében kifejtett buzgó fáradozásait és érdemeit. *Huszár* László a fiók elnöke köszönetet szavaz a testvéregyletnek s ecseteli a megye régi tevékenységét a közmüvelődés terén. *Scitovszky* alispán jelenti, hogy a tegnap rendezett tánczmulatság 1331 frt jövedelmet eredményezett, mely összeg a megyében felállitandó óvodára fog fordittatni. Alapitókul beléptek: Gyürky gróf, Scitovszky, Gyarmat és Losoncz városok, a selmeczi kaszinó. (Eljenzés.) A közgyülés Gyürky gr. főispánnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az *igazgatóválasztmány* által beterjesztett *jelentésből* a következő pontok keltettek nagyobb érdeklődést. A mult évi közgyülés óta elmult esztendő a hozzá füzött reményeket és várakozásokat kielégitette. A letelt évben a választmány főtörekvése oda irányult, hogy az egyesület alapjai erősbödjenek, a tagok száma szaporodjék s anyagi eszközei gyarapodjanak.

A Budapesten ez évben megtartandó országos közmüvelődési kongresszusra a felvidéki magyar közmüvelődési egyesület képviseletével a következőket bizták meg: Odescalchi Gyula hg. elnök, Szalavszky Gyula és Lehoczky Lajos alelnökök, Rudnay Béla titkár, Odescalchi Arthur hg., Kövy Tivadar, Rakovszky Iván, Csipkay Károly, Farbaky István, Libertiny Gusztáv, dr. Szulyovszky Ignácz és Tóth Gáspár.

A mult közgyülésen az alapszabályok oly irányu módositását elhatározták, hogy az eddigi vidéki választmányok hatásköre kitágittatván, fiók-egyesületekké alakulhattak volna. A belügyminiszter azonban mult évi szept. hó 29-én 50520. sz. a. kelt rendeletével e módositást nem engedte meg és utasitotta az egyesületet, hogy eddigi szervezetének keretén belül fejleszsze alapszabályait. Midőn e rendeletet a vidéki választmányokkal közölte, felkérte őket egyuttal a választmány, hogy az alapszabályok szükségesnek talált módositását hozzák javaslatba. A vid. választmányok nyilatkozatai beérkezvén, szükségesnek látszott az, hogy maga az igazgatóválasztmány lépjen kezdeményezőleg fel, és elnökségi előterjesztésre megállapitotta a most elfogadásra ajánlott alapszabály-szöveget, melyet a közgyülési meghivóval egyidejüleg minden egyesületi tagnak megküldtek.

Az egyesület, tevékenységét a nagy közönséggel megismertetendő, üléseiről időszaki értesitő kibocsátását határozta el, s azt már meg is inditotta. Hasonló czéllal egyesületi naptárt is adtak ki 3000 példányban.

A mult közgyülés óta három kisdedóvót sikerült létesiteni u. m. Námesztón, Thurdosinban és Hodrusbányán. A znió-váraljai és zay-ugróczi óvók föláll itását az érdekeltek sajnos közönye gátolta mindeddig. A thurdosini ovodát 104, a námesztóit 54 s a hodrusbányait 64 gyermek látogatta. Ezenkivül több óvóintézetet segélyezett az egyesület, melyek közül a nyitramegyei lakácsi óvót 35 gyermek látogatta.

A jövő évre sok uj kisdedóvó felállitása van kilátásban.

Nagy sikert mutatott fel az egyesület a *felnőtteknek magyar nyelvben való oktatása* körül, a mennyiben Nyitramegyében 13 (910 hallgatóval), Zólyommegyében 3 (100 hallgatóval), Nógrádmegyében szintén több városban és községben, továbbá Selmeczbányán s több más helyütt rendszeresitették a felnőttek magyar nyelvi oktatását. A idén is nagyobb összegeket osztottak ki a magyar nyelvet eredményesen tanitó néptanitók között.

A szakosztályok közül főleg az óvodai és *irodalmi szakosztály* fejtett ki nagy tevékenységet. Hazafias irányu tót és magyar nyelven irott olcsó lapokat, könyveket és füzeteket terjesztett a felvidéki tótság között.

A *taggyüjtés* terén igen szép sikert értek el a mult évben. Mig ugyanis az 1885-iki közgyüléskor 2594 tagja volt az egyesületnek jelenleg 3199 tagot számlál. Ezek közt van 190 alapitó tag és pedig ezek sorában: r. k. egyházi férfiu és testület 27, főrendiházi világi tag és országgy. képviselő 14, földbirtokos 40, állami, megyei és magántisztviselő 13, ügyvéd és orvos 11, nagyiparos és kereskedő 5, magánzó 1, megyei és városi törvényhatóság 29, más város és község 17, pénzintézet 14, más testület 19.

Adományok czimén befolyt az egyesület pénztárába 1884-ben 327 frt 5 kr. 1885-ben 724 frt 72 kr. 1886-ban máig 1589 frt 75 kr. Az egyesület *vagyona* jelenleg kitesz: értékpapirokban 5500 frt, takarékbetétekben 12,003 frt 38 kr, kint levő alapitványokban 7769 frt 93 kr, 1884., 1885. évi hátralékos tagdijak 4000 frt, egyéb követelésekben 500 frt, összesen 29,773 frt 31 krt.

Az igazgató-választmányba választattak: Gyürky gr., Scitovszky, Ormay, Komjáthy, Hanzély és többen. Az alapszabálymódositás, a fiókok hatáskörének anyagi dolgokban kibővitése, *Scitovszky* inditványára mellőztetett, mert a központositás czélszerübbnek mutatkozik. Az üresedésben levő jegyzői állásra *Dombay* nyitrai aljegyző választatott meg. A zárszámadásokra nézve a pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Az egylet vagyona 29773 frt. Az 1887-ki költségvetés megállapitása után Rudnay titkárnak buzgalmáért köszönet szavaztatott. *Szüllő* tanfelügyelő inditványozza, hogy a tanitók, minden tanuló után, ki a magyar nyelvet megtanulta, egy forinttal jutalmaztassanak. Az inditvány a választmányhoz utasittatik. Végül *elnök* köszönetét fejezvén ki a megjelenésért, a közgyülést bezárja. Erre a férfikar elénekelte a «Szózat»-ot, mely után a közgyülés lelkes éljenzés közt szétoszlott. A közgyülésről többen a gazdasági egyesület szép mintatelepének megtekintésére mentek, hol *Scitovszky* elnök kalauzolta őket.

Balassagyarmat, jun. 17. (O. E.) A *«Felvidéki közmivelődési egylet»* közgyülése után *diszlakoma* volt, melyen mintegy 200-an vettek részt. Az első pohárköszöntést *Gyürky* gr. főispán mondta, a királyt, a királynét, a trónörököspárt és az egész királyi családot éltetve. A főispán felköszöntőjét lelkes éljenzéssel fogadták. *Huszár* László az egylet védnökét, József főherczeget éltette nagy lelkesedés közt. A főherczeget az alispán táviratilag üdvözölte az egylet nevében. *Scitovszky* alispán és *Okolicsányi* a vendégekre, *Kövy* Szalavszky alelnökre, *Farkas* esperes az egyesületre, *Szalavszky* Nógrád közönségére és Gyürky gr. közös főispánra, *Keller* prépost szintén Gyürky grófra, *Kovácsy* evang. lelkész a hazára, *Pongrácz* köztetszéssel Scitovszkyra, *Pajor* István az egyesület tisztviselőire. *Huszár* László Szüllő tanfelügyelőre, *Kövy* Huszár László fiók-elnökre és *Török* Zoltán Harmos Gáborra emelte poharát. Csalomjai Pajor alkalmi költeményének felolvasása után az ebéd az egyesület, Gyürky gr. főispán, az alispán és Nógrádmegye éltetésével kedélyes hangulatban véget ért. A gazdag menüt Dobos szolgáltatta. A lakoma után a tüzoltók sikerült népünnepet rendeztek. Végül velocipede-verseny volt, melylyel az ünnepélyek bezáródtak. A vendégek a sikerült hazafias ünnepélyességek méltó emlékének megőrzésével távoztak. Az egylet iránt megyeszerte dicsérendő hazafias buzgóság uralkodik. A jövő közgyülés Beszterczebányán fog megtartatni.

*

A közgyülés alkalmából Gyürky gróf főispán által tegnap este rendezett tánczvigalom kitünően sikerült. A megyeház terme, valamint a lépcsőház izléssel volt diszitve. Jelen volt a megye egész értelmisége, mindkét tisztikar, a nyitrai és trencséni küldöttség és diszes hölgykoszoru. A bálanyát, Scitovszky Jánosnét a rendezőség a Rákóczy-indulóval fogadta. A tánczmulatságon jelen voltak: Forgách gr., Huszár László, Madách, Prónay, Pongrácz, Simonyi, Szerényi, Illés, Hanzély, Buttler, Fekete, Szakál, Jeszenszky, Baintner, Ordódy stb. családok, továbbá Majthényi b. honti főispán, Pongrácz alispán, Szalavszky nyitrai alispán, Berchtold gr., Huszár István, Szakál Ferencz, Andreanszky br. és Török Zoltán orsz. képviselők. A vigalom teljesen fővárosias szinezettel birt s világos reggelig tartott. A tánczmulatságon czigány- és katona zenekar játszott.

UJDONSÁGOK.

— jun. 17.

— *Személyi hirek.* *Ferencz-Salvator* főherczeg, *Károly-Salvator* főherczeg fia, a napokban kitünő eredménynyel letette katonai vizsgáit. — *Kálnoky* gróf külügyminiszter tegnap, pár napi időzésre prödlitzi (Morvaország) birtokára utazott. — *Dr. Rossival* István orsz. képviselőt, eddig beszterczei esperest a primás perbetei lelkészszé nevezte ki. — *Dr. Schnierer* Gyula miniszteri tanácsos, ki nejét a pünkösdi ünnepek előtt Meháàiába kisérte és csak két napig akart ott maradni, meghülés következtében megbetegedett és igy visszaérkezése halasztást szenvedett. — *Szerbovszky* Szaniszló főv. tüzoltó főparancsnok a jövő héttőn kezdi meg 6 heti szabadságidejét, melyet Radegundban fog tölteni. Távolléte alatt *Janicsek* tüzfelügyelő fogja helyettesiteni. — *Frigyes* Ágost szász herczeg ma este stájerországi vadászati kirándulásából visszatért Bécsbe s holnap reggel a *királylyal* és *Rudolf* trónörökössel együtt Lajta melletti Bruckba megy. — *Scherr* János az ősz irodalomtörténész, ki már hetekkel ezelőtt sulyosan megbetegedett, mint a svájczi lapok irják, halálán van. — *Torlonia* herczeget, Róma polgármesterét és ifju *nejét* pünkösd vasárnapján Frascatiban szerencsétlenség érte; kocsizás alkalmával, a megvadult lovak ledobták a kocsiról s mindketten kisebb sérüléseket szenvedtek.

— **Budavárának töröktől való visszafoglalásának kétszázados évfordulója** alkalmából rendezendő ünnepély programmját a bizottság a következőleg állitotta össze: Augusztus 15-én a történelmi kiállitás megnyitása a városligetben az országos kiállitás volt mücsarnokában. 2. szeptember 1-én d. e. 10 órakor a főváros és a magyar történelmi társulat együttes diszülése a tudományos akadémia dísztermében a meghivott bel- és külföldi vendégek részvétele mellett. 3. Szeptember 2-án d. e. 9 órakor a budavári helyőrségi templomban fényes isteni tisztelet tartatik egyházi beszéddel. Ezután következik a várbástyán elhelyezett emléktáblának ünnepélyes leleplezése, a polgármesternek megnyitó és a megjelenteket üdvözlő, továbbá Havas Sándor főv. bizottsági tagnak emlékbeszédével. Délután 5 órakor diszebéd. 4. Szeptember 5-én vagy 8-án népünnep a budai vérmezőn. 5. Szeptember 1—8. napjai közt diszelőadások a szinházakban. 6. Október 31-én déli 12 órakor a történelmi kiállitás bezárása. Az ünnepélyekre a programm közlésével meghivattak: Az uralkodó pár, a trónörökös és neje, a főherczegek. A bel- és külföldi nevezetes családok, kiknek ősei a diadalmas ostromban résztvettek, Bécs, München, Berlin, Stockholm városok képviselői. A magyar királyi kormány tagjai. A főpapság. A katonai és polgári hatóságok képviselői. A Budapesten székelő konzulok. A tudományos testületek, intézetek képviselői. A hazai törvényhatóságok. (A sajtóról megfeledkeztek?) A hazai közlekedési vállalatoktól nyert hivatalos értesitések szerint a történelmi kiállitás tartama alatt 1886. évi augusztus—október hónapokban, mérsékelt áru utazási jegyek fognak kiadatni és kéjvonatok is rendeztetni. — *A történelmi kiállitás* eddig beérkezett anyagának rendezése serényen halad előre. *Majláth* Béla muzeumi könyvtárőr és a mellé rendelt *Horváth* Ignácz bibliografus személyesen vezetik a tárgyak átvételét, lajstromozását, leirását, megközelitő becslését, jegyzetekkel való ellátását és osztályozását.

— **Napoleon Roland herczeg Magyarországban.** Napoleon Roland (és nem Viktor) herczeg, kiről mai lapunkban irtuk, hogy Zágrábból érkezve, Bécsen át elutazott haza Párisba, mint egyik bécsi lap irja, azért járt Magyarországban, mert a Drávántul nagyobb birtokokat szándékozik vásárolni.

— **Emlék a Sipka-szorosban.** Szófiából érkezett hir szerint már megkezdték annak a kolostornak az épitését, melyet a Sipka-szoros magaslatán, az ott elesett orosz harczosok emlékére emelnek. E czélra Oroszországban önkéntes gyüjtést rendeztek, melynek az eredménye többet tett ki egy millió rubelnél.

— **A laibachi német-ellenes tüntetéshez.** Menger reichsrathi képviselő minapi interpellácziójára, melylyel a Grün Anasztáz emléke leleplezése alkalmával történteket a bécsi parlamentben szóba hozta, hamar megfelelt a laibachi községtanács. Taaffe gróf hoz ugyanis memorandumot intézett, melyben azt bizonyitja, hogy a lefolyt sajnos eseményeket a németség kihivó viselkedése provokálta. A memorandum legérdekesebb része igy hangzik:

«Azt a nyugalmat, melynek a szlovén lakosság épp ugy, mint a józanabb németek, egyformán örvendtek, egyszer csak megszakitotta a «német» torna-egyesület föllépte, amaz egyesületé, melynek létezéséhez a nemzeti elnyomatás legkeserübb emlékei füződnek. Ez egyesület igazgató-tanácsa elhatározta, hogy Grün Anasztáz számára Laibachban emléktáblát állit s azt ünnepiesen leleplezi. Különös volt mindjárt az is, hogyan foghatott a torna-egyesület ily határozat végrehajtásába, mely alapszabályszerü czélján teljesen kivül fekszik. Azontul köztudomásu, hogy Grün Anasztáz se tornász nem volt, sem semmiféle viszonyban a tornászokkal nem állott. Ama határozatnak alapját tehát sem a tornaegyesület alapszabályszerü czélja, sem a költőnek a laibachi német tornaegyesülethez s átalán a tornászokhoz való viszonya nem képezhette, még pedig annál kevésbbé, mert a laibachi német tornaegyesület tagjainak nagy részétől Grün Anasztáz müveinek nemhogy megértését, de még ösmeretét sem lehetett föltenni. Mindenki érezte tehát, hogy az alapot másutt kell keresni, s mindenkiben szükségkép az a meggyőződés támadt, hogy a vélemények és viselkedés ama közössége, mely a német torna-egyesületet és Grün Anasztázt a szlovén néppel szemben egymás mellé állitja — nem Grün Anasztáz a költő, hanem

---

rog fenn, a másik pedig tüzetesebb vizsgálattól teszi függővé véleményét.

— De hisz ez lehetetlen! kiáltott föl a grófné. — Ebben valami aljas cselszövény lappang. Giraud orvos nyilatkozott, nemde? Ő nem tud semmit: csak az utolsó pillanatban jött el a beteghez.

— Ezt maga is mondta. Tartózkodott tehát attól, hogy határozott véleményt mondjon.

— Ah! mondá a grófné meglepetve. — Ki merte hát? . . . Kérdezzék meg Renaudt, a házi orvost, ki az utóbbi időben pillanatra is alig hagyta el a szegény gyermeket.

— Ő maga volt az, viszonzá a tisztviselő hidegen, — ki az államügyész előtt egyenesen a mérgezés mellett nyilatkozott.

— Ó! Renaud?

— Igen.

— Miért nem szólt hát akkor előbb? Miért engedte e bünt ényt végrehajtani, sikerülni?

— Az iránt is nyilatkozott, még mielőtt a kérdést föltették volna. Azt mondá, hogy a gyanu csak akkor támadt föl benne, mikor már késő volt a baj ellen küzdeni.

— De nem késő leálczázni és megbüntetni a gonosztevőt!

— Igy vélekedett Renaud orvos is, asszonyom, s miután minden lehetőt megtett az áldozat megmentésére, első cselekedete az volt, hogy jelentést tett az ügyészségnek s közölte vele rettenetes gyanuját, mely lelkében támadt.

— Ah! kiáltott föl a grófné, — mily iszonyu szerencsétlenség! De miért nem szólt Renaud nekem?

— Nem akarta önt megijeszteni, mielőtt teljes bizonyosságot nem szerzett. A betegnek hirtelen, előre nem látott, különös halála, meg egy szó, mely az utolsó pillanatban a haldokló ajkáról elhangzott, végre fölvilágositást nyujtott.

— Mit szándékoznak már most tenni? kérdé aggódva a grófné.

— Meg fogják vizsgálni a holttestet, viszonzá a tisztviselő, lehetőleg kiméletes kifejezéssel akarva élni.

— Szörnyüség! mondá a grófné, csak alig palástolhatva el nagy izgatottságát, — rettenetes! De sem jogom, sem hatalmam nincs ahhoz, hogy az igazságszolgáltatásnak utjába álljak. Nem tenném, ha módomban volna is. Tegye kötelességét, uram s találják meg a bünöst.

II.

Nyomozás.

A temetést felfüggesztették és — birói nyelven szólva — megejtették a vizsgálatot.

Az eredmény lesujtó volt.

Az orvosi vélemény nem hagyott fenn semmi kétséget: Chaumont herczegnő méreg által halt meg.

A méreg természetét, minőségét eleinte nehéz volt meghatározni, de ugy az egyes belső részek szineinek és anyagának elváltozása, mert a gyomor falán talált fehér foltok elég világosan utaltak a mérgezésre. Csak hosszas és gondos vegyi eljárás és vizsgálat deritette ki, hogy a mérgezés arzenikummal történt, még pedig, hogy a hatás ne legyen oly szembetünő, laudanummal föl-fölváltva.

Az orvosi jelentés kiemelte, hogy a mérgezésnek ez a kettős neme nem első eset már. A gonosztevő talán csak is azért alkalmazta a második szert, hogy kevésbitse az áldozatnak az első által okozott kinjait.

Azt ugyanis bajos lett volna róla föltenni, hogy egyenesen azért járt el igy, hogy még hathatósabbá tegye a mérget, meggátolva a hányást és annál sikeresebben vezetve félre az orvosokat.

Az ügyészség, a mint e jelentést megkapta, rögtön dologhoz látott s a törvényszék vizsgálóbirót küldött ki.

Éltes, szeplőtelen jellemü, nagy tapasztaltságu birót szemeltek ki e feladatra, ki azonkivül «jó érzületei»-ről volt ismeretes.

Laforge biró, a mint a hivatalos értesitést megkapta, a kerületi székhelyről rögtön a kis városba sietett, hogy a helyszinén tegyen tapasztalatokat, kikérdezett mindenkit, a kit csak lehetett, s azután visszavonult hivatali helyiségébe s többé nem is hallatott magáról.

Napok, hetek multak el, sőt eltelt egy hónap is a nélkül, hogy valami történt volna.

— Elejtették az egész ügyet, mondogatták a városban.

— A ki azt hiszi, nem ismeri Laforge birót, volt rá némely részről a felelet.

— Mire vár hát? kérdezték ismét? A bünt ény világos, szembeszökő; a szakértő orvosok kimutatták a mérgezés tényét, sőt megállapitották a méreg-anyagot is.

— Igen, az arzenikumot. Az kissé kezdetleges valami.

— Az ember azt használja, a mihez hozzáférhet.

— De ki követhette el ezt a büntényt?

Hja, épen ez a kérdés! És nagyon nehéz kérdés, de Laforge majd nyitjára akad.

Az ügy valóban igen homályosnak és szinte földerithetetlennek látszott, hacsak a gonosztevő valami vigyázatlan szóval el nem árulja magát.

Ilyesmi azonban nem történt; bizonyos idő letelte után tehát minden habozás nélkül, határozottan kellett föllépni.

A vizsgálóbiró először is arra törekedett, hogy különválassza a Saint-Maurice-palotától az idegeneket. Bizonyosra kellett venni, hogy a bünös vagy a házban lakik, vagy gyakran jár oda, mert a mérgezés huzamosb időn át folytattatott, nem pedig egyszerre történt.

A keret, melyben a bünöst keresni kellett, ennélfogva meglehetősen szükre szorult össze. A cselédek, kocsisok, inasok, szolgálók közt nem kellett a tettest keresni, mert e cselédség nagyobb része sohasem tette be lábát a lakótermekbe, s a belső cselédek közül is csak véletlenül került egyik-másik a beteg szobájába, nem volt megbizva orvosságainak az elkészitésével vagy felszolgálásával, nem közeledett az ágyhoz és nem virrasztott a beteg mellett soha.

A két betegápolónőt, a kiket a városban régóta és előnyösen ismertek, alig lehetett gyanusitani, mert semmi érdekök sem lehetett abban, hogy a beteg meghaljon.

Ép ily kevéssé irányulhatott a gyanu a két apáczára, kik gyakran jelentek meg a beteg ágyánál.

És bizonyára nem volt gyanuba fogható Villot abbé sem, e szent férfiu.

D'Obernay gróf, a gyászoló, vigasztalhatatlan jegyes, szintén fölötte állt minden gyanunak. Miért ölte volna meg menyasszonyát? A föltevés igazán képtelenség lett volna.

Azt sem lehetett föltenni, hogy Imogén maga mérgezte meg magát. Semmi oka sem volt az öngyilkosságra s ezer meg egy oka volt arra, hogy életben maradjon. Szeretett és szerették.

De különben is honnan szerzett volna mérget? Az orvosok és a házbeliek tanui voltak iszonyu szenvedéseinek és kesergéseinek. A szegény áldozat kétségbeesetten vergődött, küzködött a korai halál ellen, melynek közeledését rettegve, irtózva érezte.

A vizsgálóbiró egy pillanatra magára, Saint-Maurice grófnéra is gondolt, de csak pillanatra. Bármilyen szeszélyes és érdes modoru volt is különben a grófné: önként fogadta örökbe unokahugát. Senki és semmi sem kényszeritette rá. Meg is szerette s agg napjainak egyetlen igazi örömét ez a leány képezte.

Mindezeknek alapos megfontolása után a vizsgálóbiró Renaud orvost vette szemügyre.

Itt már hosszasabban tartott okoskodása, s nem sok hija volt, hogy a tanunak megidézett orvost ott nem fogta vádlottnak.

Annyi bizonyos, hogy Renaud mint kezelő orvos az éleslátásnak nagy hiányát árulta el. Jóval előbb kellett volna már magának számot adnia a betegség gyors és sajátságos sulyosbodásáról. Nem lett volna szabad megbizni magában, midőn látta, hogy előtte érthetetlen tünetekkel áll szemközt, ki kellett volna kérnie kartársai tanácsát s tehetetlenségét érezve, vagy visszavonulnia, vagy nyilatkoznia.

(Folytatása következik.)

A 99-es.

14

GRIFFITHS ARTHUR-tól.

ANGOLBÓL

VIII.

Testvéri szeretet.

— E magyarázat nem kielégitő, Mr. Leslie.

— De hát mi vezette akkor oda Sarsfieldnét? Ő is ott volt az ajtónál.

Ez megzavarta a detektivet.

— Valószinüleg testvérét követte.

— Annál több ok indithatta rá. Azt tudjuk, hogy ismerőse volt a meggyilkolt férfinak. Ebből az következtethető, hogy az ő egyénisége közelebbi összefüggésben lehet az esettel, közelebbiben tán, mint azt ön képzeli. — Ekkor elbeszéltem aztán neki a sétatéri jelenetet is.

— A felfedezés közvetlen kilátása borzadálylyal és aggodalommal töltötte el, megengedem. Valóban, ön azt következteti viseletéből, hogy ő a fenyegető felfedezés miatt rettegett? Jól van, kövessük ez irányt, — mondá Hasnip; — de hát miért félt? Nem Fawcett miatt; hiszen az távol volt akkor, mit alkalmasint már közölt vele. Kit mást féltett tehát?

— Önmagát — koczkáztattam.

— Eddig őt semmi körülmény sem terheli, legalább annyira nem, mint nővérét. Nem, Mr. Leslie, itt már nincs mentség Klára számára, bár miként kerüljük is, mindig kénytelenek vagyunk visszatérni hozzá. Sarsfieldné nővére miatt ijedt meg . . .

— De hiszen az is csak puszta feltevés.

— Mindamellett megerősiti előbbi véleményemet.

— De már mondtam önnek, hogy terhelőbb s más határozott bizonyiték nélkül nem intézkedhetik.

— Meglehet. Jóllehet talán bölcsebb, biztosabb volna kezünket rátenni egy kicsit, hanem én nem teszem, ha ön segitségemre lesz.

— Miként lehetek segitségére?

— Kényszeritse nyilatkozatra Sarsfieldnét. Vegye ki belőle bármily módon azt a mit tud, és hogy kit óhajt megoltalmazni, illetve kit félt.

— Erre már én gondoltam s meg is kisértem habár e pillanatban még nem tudom, hogy miként kezdjek hozzá.

— Azt önre bizom. Én viszont megigérem, hogy az elfogatást elhalasztom, hogy időt engedjek önnek.

— Nem látok még módot, Hasnip, bármint óhajtanám is megmenteni a szegény leányt.

— Remélni akarom, hogy nem rossz helyen alkalmazza ön rokonszenvét. Én miként mondtam, holnap reggelig nem teszek ellene semmit.

— Minden esetre nagyon kevés reménynyel kecsegtet ezen kellemetlen ügy — mondám lesujtva Hasnipnak, midőn az távozni készült. — Sehol, semmi kilátás.

— Ne csüggedjen el, Mr. Leslie.

Az ilyesmi soha sem könnyü, minél nagyobb a csomó, annál nehezebb annak megoldása, de annál nagyobb az érdem is részünkről, siker esetében. És ez eset minden esetre nagy haladást és tanulságot idézend elő szakmánkban.

— Nem látom át miként.

— Óh igen, ha czélt érünk, jó iskola volt számunkra. Megismerjük a legjobb rendszert. Ime ezuttal teljesen kizárjuk Fawcett kapitányt a bünösség lehetőségéből.

— Igaza van; és legközelébb kihagyjuk abból majd Bertram kisasszonyt.

— Azt kétlem; de mentse ki, ha tudja. Az is haladás s jó tanulság lesz. Hallasson magáról holnap. Mindenek előtt jó lesz, ha felkeresi a főnököt, — mondá Hasnip s azzal ott hagyott.

Épen ebéd ideje lévén, a rendes table d'hôte öszszegyüjtötte a fogadó összes vendégeit. Már a második csengetést hallottam s még mindig a fogadós szobájában ültem, melynek nagy tükör üvegajtójából a külső irodán át be lehetett látni a terembe. Helyemből láthattam a vendégeket egymás után beszállingózni a tágas ebédlőbe, tekintetem tehát az elhaladó Sarsfield társaságot is észrevehette.

Nem a Sarsfield-társaság, helytelenül fejeztem ki magam. Csupán Bertram kisasszonyból, Fawcett kapitányból és Sarsfieldből állott az. Hol lehetett Sarsfieldné? Elkésett? Az esetben barátai bevárták volna. Talán képtelen megjelenni az ebédnél? Ez volt legvalószinübb magyarázata távollétének.

Kimentem és egy pontot kikeresve — honnan az egész éttermet be lehetett látni, vártam ugy tiz perczig vagy egy negyed óráig, mig teljesen meggyőződhettem, hogy Sarsfieldné már nem fog eljönni az ebédhez. Végre kielégitve e tekintetben, ott hagytam az egész társaságot, kik halevéssel nagyon el voltak foglalva, és felmenve az emeletre, egyenesen a Sarsfieldék által elfoglalt lakosztályhoz siettem azon reményben, hogy módot találok bejuthatni magán lakszobájukba.

A folyosón egy ételt vivő szoba-pinczérrel találkoztam, kit már ismertem.

— Hát ma nem a «table d'hote»-nál szolgál fel Gusztáv? kérdeztem tőle.

— Nem, Sir, a 103-as urnő Mrs. Sarsfield, ma saját szobájában ebédel.

Ime a legjobb alkalom gondolám.

— Mit gondol Gusztáv — szóltam s egy aranyat mutattam neki — nem szeretné ezt kiérdemelni? Nos? Vigyen be akkor egy izenetet tőlem Mrs Sarsfieldnek.

A félelem egyesült a kapzsisággal a flegmatikus németnek arczán.

— Hátha Mrs Sarsfield meg neheztelne, sir, és panaszt emelne; a fogadós rögtön elkerget.

— Soha se féljen, alig ha nem inkább még tőle is kap egy aranyat. Várjon! Itt van a kártya; vigye be neki tálczáján.

Átadtam névjegyemet, melyre sietve a következő pár szót irtam:

«Azonnal beszélnem kell önnel egyedül. Nagyon sürgős a dolog és élet-halál forog kérdésben.»

— Ő ezt majd elolvassa magában; de ön emlitse meg, hogy ide kint várakozom.

A furcsa megbizás jobban sikerült, mintsem remélni mertem volna. Bevezettettem a szobába, hol Sarsfieldnét az érintetlen ebéd mellett ülve találtam.

— Valóban, sir, meg nem foghatom... hebegte — ez a betolakodás...

Auersperg Antal Sándor grófot, a szlovén nemzetiségi törekvések elkeseredett ellenségét — inditotta rá a német tornaegyesületet, hogy Laibachban, tehát a szlovén föld középpontján ünnepelje s ezzel nagy német tüntetést rendezzen, melynek éle az ez idő szerinti kormány s annak képviselője ellen volt intézve, stb.»

— **Natália** szerbiai királyné udvarhölgye Franaszovics k. a., Bisniczky István főudvarmester és gr. Zichy Jenő kiséretében ma délelőtt meglátogatta az Andrássy-uti m. kir. állami tanitónőképző intézetet s a vele kapcsolatos polgári leányiskolát. A királynét Zirzen Janka igazgatónő fogadta, franczia nyelven köszönve meg a kitüntető látogatást, majd gr. Zichy Jenő mutatta be az igazgatósági vizsgáló bizottsági tagokat, a tanári testületet, kikhez a királyné német és franczia nyelven intézett kérdéseket, melyek az intézet iránt viseltető érdeklődését árulták el. A királyné megtekintette a kézimunka-termet, majd a selyem csipkék készitését nézte meg nagy érdeklődéssel, innen pedig az első emeleti terembe kalauzolta az igazgatónő, hol a növendékek karénekkel szereztek kedves meglepetést a királynénak, ki a kis leánykákkal barátságosan beszélt nehány perczig. Majd több növendék feleleteit hallgatta meg, kik a franczia nyelvből tettek képesitő vizsgálatot. Két növendékkel franczia nyelven beszélt a királyné, s megdicsérte azok tiszta kiejtését. Ezután megtekintette az egyes gyüjteményeket és szertárakat, majd a polgári iskola osztályait látogatta meg, hol bemutattatta magának az osztálytanitónőket, szemügyre vette a hálószobákat, végül a földszinti éttermekben fejezte be a látogatást. A konyhában a királyné németül szólt a szakácsnéhoz, a ki csak magyar anyanyelvén beszél és igy az igazgatónő adta meg a kivánt felvilágositásokat. Kárpótlásul czukorkákat igért a növendékeknek, kik ma a királyi látogatás miatt nem juthattak vajas kenyereikhez. Végül bevezették a királynét a fogadó-terembe, hol beirta a nevét az emlékkönyvbe s Zirzen Janka igazgatónőhöz fordulva, megköszönte neki a szives fogadtatást, kalauzolást, megdicsérte a példás rendet és mindent, a mit az intézetben látott. Kezet fogott a tanitónőkkel és harsány éljenzések között ment kocsijához. A kapu előtt nagy számu közönség állott, mely folyton éljenezte a királynét, mig csak kocsija el nem robogott. Egy órakor dejéuner volt, melyen csak az udvari személyek vettek részt. A királyné délután három órakor fogadta Popovics Istvánt, a budapesti Tököly-intézet igazgatóját, kivel hosszabb értekezést folytatott egy Belgrádban felállitandó hasonló intézet ügyében. Kérdezősködött a budapesti intézet belső berendezéséről, annak szervezetéről, elmondta a királyné, hogy egy hasonczélu intézetre eddigelé harminczezer frankos alapitványt tett, a többi szükséges összeget pedig gyüjtés utján óhajtja beszerezni. Beszéd közben a királyné kijelenté, hogy igen jól tölti napjait Budapesten, hol örömmel látja a hazafiság nagy müveit a közintézetekben, s e tekintetben óhajtaná, hogy a szerbek követnék a magyarok példáját. Megigérte, hogy legközelebb, ha Budapestre jő, a Tököly-intézetet is meglátogatja. A királyné négy és öt óra között udvarhölgyei és gr. Hunyady László kiséretében a zugligetbe kocsizott, honnan áthajtatott a svábhegyre és nyolcz óra tájban tért vissza a szállodába. A királyné ma este ismét az operaelőadást nézte meg, holnap pedig a nemzeti szinházba megy, hol óhajára a Denise kerül szinre. A trónörökös ma délelőtt a muzeumban volt, hol a királyné holnap szándékozik látogatást tenni, majd Grill udvari könyvkereskedésében egy magyar nyelvtant vett azzal a szándékkal, hogy mig Magyarországon tartózkodik, megtanulja a magyar nyelvet. — A királyné legujabb megállapodás szerint hétfőn utazik Szliácsra, itt csak három napot tölt s pár heti tartózkodásra Tátra-Füredre indul.

— *Milán király a Margitszigeten.* Mint belgrádi tudósitónk sürgönyzi: *Milán*, Szerbia királya augusztusban Budapestre utazik, a hol négy hetet fog a Margit-szigeten tölteni.

— **Az oláh kulturegyesület**. Mig az Alföld jólétének örvendő magyarsága tétlenül nézi a magyar faj pusztulását, mely a határszéli megyékben s a Dravántul végbe megy, s mig a magyar országos iskola-egyesület százezer forintnyi alaptőkével kénytelen röstellkedni: addig az oláhok minden erejöket megfeszitik, hogy az oláh közmüvelődési egyesületet, az «Associatiuneá»-t fölvirágoztassák. Rendszeres gyüjtéseket inditottak meg nőegyleteik körében, mely gyüjtések már is fényes eredményt mutatnak föl. Minduntalan lehet olvasni egy-egy nagyobb adományról vagy végrendelkezésről az egyesület javára. Igy csak nem régiben Hangea György ny. *kir.* kanczellista, ki az év tavaszán halt meg, *összes vagyonát*, mely tizezer forintot meghalad, az oláh közmüvelődési egyesületnek s szülőfalujának, a beszterce-naszódmegyei Maier községnek, oláh közmüvelődési czélokra hagyományozta.

— **Karagyorgyevics herczeg a szultánnál.** Konstantinápolyból irják: Idevaló politikai körökben nem kis feltünést kelt, hogy az itt látogatóban levő Karagyorgyevics Bozidár herczeget, a szerb trónkövetelő egyik öcscsét, a legutóbbi szelamlik alkalmával a szultán nemcsak fogadta, hanem még az I. oszt. medzsidje-renddel is kitüntette. A Karagyorgyevics-nemzetiség tudvalevőleg nem valami fényes eredetü, Bozidár ur pedig egyszerüen senki, igy hát a a rendkivüli kitüntetés, melyben része volt, többfelé nem igen kellemes benyomást tett.

— **A bukaresti magyar papnövelde** számára adományokat gyüjtő György István, bukaresti r. kath. lelkész a következő sorok közzétételére kért föl bennünket: Nyilt kérelem Budapest és a vidék nagyérdemü róm. kath. közönségéhez. Miután a testvéri szeretet, még inkább pedig a fiui kegyelet a fővárosból Csik-Szent-Györgyre, beteg testvérem és kesergő édes anyám mellé hivott és pár hétig itt maradni késztet: azért a fővárosnak és a vidéknek mindazon nagylelkü polgárait, kik a romániat magyarok papnöveldéjére szánt kegyes adományaikat általam akarják rendeltetési helyökre juttatni, mély tisztelettel kérem, hogy azokat a sz. Ferenczrendüek budapesti ftdő házfőnökénél (IV. Ferencziektere 8.) kegyeskedjenek letéteményezni. Teljes tisztelettel Csik-Szt.-György. 1886. junius 11. György István, a bukaresti m. gyarmat r. kath. lelkésze.

— **A Temes és Béga** — mint Temesvárról mai kelettel távirják — az éjjel apadt. Tegnap este a mosniczai és unipi betömött töltésszakadások ujra átszakadtak, A közlekedési miniszter által kiküldött bizottság reggel ide érkezett. A bizottság Ormós alispán, Petrovics és Bulyovszky főmérnökök, Ambrózy Béla b. és Ungar földbirtokosok kiséretében kirándult a viz által elöntött területek megszemlélésére. — Ugyan-e tárgyban sürgönyzik a következőket: A miniszteri bizottság, melyhez Hertelendy főispán, a Temes-Béga-szabályozási társulat kormánybiztosa és Jankovich Miklós igazgató csatlakozott, megszemlélte a mosniczai töltésszakadást hová éjjel Degenfeld hadtestparancsnok utászcsapatokat rendelt ki. E szakadás okozta, hogy az árviz *négy községet elöntött.* A védgát homokos mellette. Hossza 50, mélysége 13 méter. Betömésén 300 ember dolgozik. A bizottság holnap az unipi szakadáshoz rándul ki. Óteleket a viz elöntötte, Medvesnél és Mosniczánál a vetés részint elrothad, részint kitépetett az ár által. Dinnyésen több ház bedőlt. A lakosság kiköltözött. Medvesen ma ujra számos ház bedőlt. A viz különben folyton apad. Marosvásárhelyről Bánffy főispán táviratilag tudatja Ormós alispánnal, hogy a Maroson nagy viztömeg fog lefolyni, minélfogva elrendelték, hogy Lippán közerő tartassék készen.

— **A revanche.** Francziaországban a német-ellenes áradat megint nagy hullámokat ver, s a mi különösen jelentős, a kormány nemcsak jóakaratulag türi, hanem közvetve még bátoritja is. Kitünt ez a minap Nantesban tartott torna-ünnep alkalmával, melyen Boulanger tábornok hadügyminiszter is részt vett. A tábornok az ünnep napján csapat-szemlét tartott s kiötlő helyen foglalt ülést a notabilitások számára fentartott tribünön, mely előtt a tornászok elvonultak. Mikor az elszász-lothringiai torna-egylet gyászfátylos zászlóval elvonult, a miniszter üdvözlésre felállott, környezete ugyanezt tette, mig a tömegből hangos kiáltások hangzottak fel: «Eljen Elszász-Lotharingia!» A nantesi polgármester ugy üdvözölte a minisztert, hogy a városban «mindenki kész katona, odasietni a zászló alá, ha arról van szó, hogy visszafoglaljuk Elszászt és Lotharingiát, melynek lobogója ma mindenkit könnyekre inditott.» A hazafias polgármester szavait természetesen szünni nem akaró éljenzés követte. Az ilyen események természetesen erősen felköltik a németek figyelmét s a félhivatalos Nordd. Allg. Ztg. szükségesnek tartja a óologról czikket irni.

— **Bosznia és Herczegovina ipara Párisban.** Párisból irják e hó 15-ről: Holnap nyilik meg itt az iparpalotában a Szentgyörgyi Ottó által rendezett boszniai és herczegovinai iparczikkek kiállitása, mely összesen csak négy nap lesz megtekinthető. Az iparczikkek három szekrényben vannak elhelyezve. Az elsőben szövet, a másodikban réz, a harmadikban faiparczikkek foglaltatnak. Szentgyörgyi Ottóról és munkásságáról a Temps ezt irja: Szentgyörgyit a budapesti kiállitás biztosát az osztrák-magyar kormány azzal bizta meg, hogy Bosznia és Herczegovina iparát tanulmányozván, szedje egybe termékeit s mutassa be Európának s lásson utánna, hogy hogyan lehet értékesiteni a nevezett országoknak szinte a bizanczi korszak hagyományáig kapcsolódó iparát. Szentgyörgyi összeköttetésbe lépett Proust Antoninnal az «Union centrale des arts décoratifs» elnökével s igy jutott hozzá, hogy gyüjteménye Párisban kiállitásra került. Egyébiránt a nevezett «Union centrale» már több jeles bosnyák iparczikknek van birtokában, melyeket Proust maga ezelőtt négy évvel hozott Boszniából. Szentgyörgyi, ki boszniai és herczegovinai utjában terjedelmes értesülést vett azok iparáról, érdekes felvilágositásokkal szolgált. Ezek szerint ugy látszik, hogy a mohamedán népségének vannak legelőnyösebb ipari hagyományai. Számos oly család van Boszniában, mely 12 nemzedéken át ugyanazon iparággal foglalkozott, s a melynek czikkein egyenesen felismerhetők a bizanczi korszak hagyományai. S hozzá a kézimunka hihetetlenül olcsó. Az ár ujabban kezd ugyan emelkedni, miután Oroszország tömeges megrendelést tett az orthodox lakosságnál, melynek igazi czikkei pedig határozottan alantabb állanak a mohamedánokénál.»

— **Egy arab herczegnő emlékiratai**. E czimmel jelent meg Berlinben egy könyv, melynek a szerzője Route Emiliy asszony. E hölgy, egy hamburgi kereskedő özvegye, született zanzibári és oméri herczegnő, leánya a volt s mostoha-testvére a jelenlegi zanzibári szultánnak. Könyve két kötetes s igen érdekes olvasmány. Helylyel-közzel, a hol gyermek- és ifjukoráról emlékezik meg, bőbeszédübb lesz, semhogy az olvasó figyelmét leköthetné, ellenben azok a leirásai, melyeket ez emlékezésekkel kapcsolathan a szokásokról, erkölcsökről stb. ád, nagy értéküek. Routené asszony már régóta beleszokott az európai világnézletbe s igy p. o. teljesen elösmeri, hogy a soknejüség elvetendő intézmény. Ez azonban nem gátolja meg, hogy alkalom adtán rá ne szóljon az európaiakra: «Mi vadak mégis csak jobb emberek vagyunk!» vagy hogy élénk buzgalommal ne bizonyitgassa, hogy Zanzibar arab kulturája még sem áll oly alacsony fokon, mint a hogy azt mi nagy önhittségünkben képzeljük. E végből részletesen leirja a hárem-életet, melyről határozottan azt állitja, hogy nincs európai, még asszony sem, kit a szerailba esetleg bebocsátottak, a ki a háremről helyes képet szerzett volna. Igaz ugyan, hogy a feleség megválasztása nem kapcsolódik előzetes szerelmi regényhez, ez azonban egyáltalán nem zárja ki, hogy a házasságban a hitvesek közt benső hajlam ne fejlődjék ki. Bár a törvény négy feleséget enged meg s a mellett tetszés szerinti számu rabszolganőt, mégis még gazdag embereknek is ritkán van több két törvényes feleségüknél, kik aztán teljesen külön-külön élnek. Aztán meg, mint igen gyakran meg is történik, okos lány kikosarazhatja az olyan férfit, a kinek már van felesége, vagy pedig határozottan megigértetheti vele, hogy nem tart több feleséget, sőt még rabszolganőt sem. Azonfelül az asszonyok féltékenysége is annyira félelmessé teszi a férfiaknak a több feleség-tartást, hogy tényleg tulnyomó a monogamia. A törvényes feleség nem járhat-kelhet ugyan szabadon, de egyáltalán nincs alárendelt állásban. Ő viszi a háztartást, vezeti a gyermeknevelést s férje mint urnővel bánik vele. Ha sérelem történik rajta, nem áll ott segélytelenül; ótalomért fordulhat a rokonaihoz, sőt biróhoz is mehet. A rabszolganő is maga neveli gyermekeit. A gyermekek jó oktatást kapnak olvasásban, irásban, számolásban, zenében, ugy hogy a hárem-élet sem oly sivár és tunya, mint a hogy azt hiszik. A különböző szerailok hölgyei meglátogathatják egymást, társaságokat hivhatnak, a gyermekek összejönnek játszani, kirándulásokat, kerti ünnepeket rendeznek, stb. A mi idő a látogatásokból, társas összejövetelekből, háztartásból fenmarad, az olvasással, kézimunkával, zenével s főleg a gyermekekkel való foglalkozással telik el, a mire az arab nő, előkelő és szegény egyformán, minden erejét szenteli. A férj nejével s gyermekeivel igen derült családi életet folytat s nevezetesen a lányok finom kimüvelésével is törődik. Csupán a külső szokásokban találkoznak ránk nézve különösen feltünő jelenségek, minő a férfiak előtt s kimenet alkalmával való fátyol-viselés s a fürdőknek és illatszereknek nagy szerepe. Ejjelre az előkelő arab nő nem veti le a ruháját, hanem benne alszik s csupán a reggeli fürdőhöz vetkezik le. Az asszonyoknak nincs sok ruhára szükségük. A házi ruha, ha selyemből van is, aránylag egyszerü, a disz-öltözetek pedig sokáig eltartanak s a divat változásait csupán a kaczér férfiak ösmerik. A rabszolgaságról Routené asszony ugyanugy nyilatkozik, mint Afrikának s a mohamedánizmusnak minden praktikusan gondolkozó ismerője. A rabszolgák Zanzibárban éppenséggel nincsenek elnyomva, általában jól bánnak velök s a rabszolgaságnak rögtönös megszüntetése igen gonosz következményekkel járna. Azon pedig, hogy egy-egy négert egyszer-másszor megbotoznak, nem érdemes elszörnyedni. A négerekre nézve ez az egyetlen foganatos büntetés, mert a becsukásra rá sem hederitenek. Az bizonyos, hogy a rabszolgakereskedés, a négereknek Afrika belsejéből való elhurczolása, sok csunya jelenetre ad alkalmat, bárha maguknak a rabszolgakereskedőknek is érdekökben állana, hogy árujokat jó állapotban hozzák a piaczra. A mi az ő szerelmi regényét illeti, Routené asszony elbeszéli, hogy későbbi férje mint egy hamburgi ház alkalmazottja a szomszéd házban lakott. Először csak távolról, a tető-terraszokról ösmerték meg egymást. A vége a dolognak az lett, hogy előbb a herczegnő tünt el, azután néhány napra a kereskedő s miután egy távoleső helyen összejöttek s a herczegnő fölvette a keresztséget, egybekeltek. A házasok három esztendőn át boldogul éltek Hamburgban. Ekkor férjét egy lóvasut elgázolta s az sebeiben meghalt. Végül Routené asszony körülményesen elbeszéli, milyen sok akadályt kellett leküzdenie, mig zanzibári örökségét megkaphatta. Panaszkodik, hogy különösen az angol kormány bánt vele igen csunyán, s igy aztán nem csoda, ha azt kivánja, hogy Zanzibárban az angolok rovására a német befolyás növekedjék.

— *Nihilista merénylet.* A nihilisták Bolgrádban, Besszarábiában, ugy látszik, a mult kedden megint merényletet követtek el. Erre utal a Daily Newsnak következő, minden homályossága mellett is eléggé érthető odesszai távirata: «Duchnovszki orvos különvonattal Bolgrádba utazott s onnan jelenti, hogy Filoff bolgrádi kormányzó állapota, a kit kocsijában két ember meglőtt, reménytelen. A merőnylőket még eddig nem fogták el.»

— **Öngyilkosságok a vidéken**. *Segesvárott* Grosz József szövészeti iskolai tanitó a Küküllő folyóba ugrott s belefult. Holttestét csak pár napra rá találták meg. — *Várpalotán* Volf József ottani bérlőnek kocsisa jun. 15-én hatlövetü revolverrel mellbe lőtte magát. Felgyógyulásához kevés a remény. A kocsis rossz viszonyban élt a feleségével s ez volt öngyilkosságának oka.

— **Nők ligája.** Párisban madame de Valsayre női ligát alapitott, mely a franczia nőknek fölfegyverzését és begyakorlását czélozza. Madame de Valsayre volt az, tudvalevőleg, ki «hogy a humanizmusnak szolgálatot tegyen», Pasteur által be akarta magát oltatni, a mire madame Adamot, a «Nouvelle Revue» szellemes szerkesztőjét, a «Magyarok hazája» czimü könyv szerzőjét is rá akarta birni. — Madame de Valsayre jelenleg rendszeres üléseket tart Párisban, melyen megesküdteti hallgatónőit, hogy a harisnyát a vivókarddal, a főzőkanalat a revolverrel fogják fölcserélni s alaposan kiképzik magukat a fegyvernek kezelésében. «Azon a napon, midőn a nők érteni fognak a viváshoz», kiáltá pathetikusan, «az emberiség meg van mentve.» A nőnek, állitja ő, az idejét a salon és vivóház közt kell megosztania. Nemcsak revolverrel, karddal és puskával kell a nőnek bánni tudni, de tőrrel, bottal és hasonló fegyverekkel is. Minden nőt, a ki legkevesebb hat gyermeket maga szoptatott, ki kell tüntetni, mert az ország népességének pusztulása ellen dolgozik. Csak ha a franczia nők a fegyverek kezelésében jártasok lesznek, lehet mondani, hogy megérkezett Francziaorkzág számára a boszuállás és győzelem napja.

— **A gyoroki csángók pusztulása**. A gyoroki csángók, mint az *Arad és Vidékének* irják, az utóbbi nagy esőzések következtében oly helyzetbe jutottak, mely a telep egy részének pusztulását fogja maga után vonni. A hegyekről lerohanó nagy viztömegek ugyanis lecsaptak a levezető mederből s elöntötték a telepet. A csángó-házak, mint tudva van, nem birnak kőalappal, az agyagfalak egyszerüen rá vannak állitva a talajra. Ennek az lett a következménye, hogy a talajjal együtt a fal is átnedvesedett s kezdett szétmállani. Ennek következtében több ház dülőfélben van s csak a támaszgerendák óvják az összemomlástól. Némelyik ház már teljesen lakhatatlan. Aztán nem kell több mint egy nagy őszi esőzés meg egy tavaszi felhőszakadás és akkor a telep eltünik a föld szinéről. Sokan a csángókat hibáztatják azért, hogy a házak alapját nem terméskövekből rakták le. Azonban a csángók csak ugy épitettek, ahogy ez náluk rendes szokás, mert nem gondolhatták, hogy ami Bukovinában jó ház volt, az ne lehessen jó Gyorokon Nem tudták még akkor, hogy a kincstári jószágigazgatóság olyan helyre telepiti őket, mely éppen utjába esik a hegyről lerohanó viztömegnek s hogy ilyen vizjárásos helyen kőalapzat nélkül házat épiteni képtelenség. A kincstári igazgatóság pedig nem akadályozta meg ezt az épitkezést, pedig tehette volna, hogy ezek a szegény emberek ne végezzenek teljesen hiábavaló munkát. Most már késő minden, a Potemkinfalu el fog pusztulni nem sok idő alatt s a csángók mehetnek vissza vagy Pancsovára, vagy haza Bukovinába, a hová ugy is visszakivánkoznak. A gyoroki csángók a földjeikkel csak olyan rosszul állanak, mint házaikkal, a mennyiben azok is sokat szenvedtek az esőzések által. Ilyen mostoha viszonyok között aztán nem csoda, ha kezdenek desperálni, sorsukkal, önmagukkal nem törődni, erkölcsileg, anyagilag elzülleni. Egy részük akár holnap nyakába akaszthatja a koldustarisznyát s mint a magyar királyi kincstár koldusai, neki indulhatnak a nagy világnak.

— **Belga munkások sztrájkja**. Brüsszelből sürgönyzik, hogy Borinageban a csendőrség a sztrájkolókra lőtt és többeket megsebesitett. A munkások kijelentették, hogy általánosan sztrájkolni fognak. Charleroiban tegnap dinamit-merénylet volt a bánya-igazgató háza ellen. — *Monsból* sürgönyzik mai kelettel: A munkások Qualegnonban, Jemappesben és Flenuben megszüntették a munkát. A sztrájkolók száma ötezerre rug. Quaregnonban a csendőrök tizennyolcz sztrájkoló munkást tartóztattak le. — Ugyane tárgyban *Brüsszelből* a következőket sürgönyzik lapunknak: A sztrájk Dél-Belgiumban gyorsan és nagy arányokban terjed. A sztrájkolók száma 5000. A quareguoni zavargások alkalmával Colett mérnök élete komoly veszélyben forgott, mert a sztrájkolók meg akarták őt ölni. A csendőrség, kellő pillanatban érkezve, megakadályozta a gyilkosság végrehajtását.

— **Főuri nász-ünnepély**. *Mailáth* József és *Széchenyi* Mária grófnő — mint nekünk irják — junius 10-én esti 10 órakor érkeztek meg Budapestről a perbenyiki állomásra, hogy ottani kastélyukban töltsék a mézes heteket. S.-A.-Ujhelyig a rendes közlekedő vonaton jöttek, itt a megyei tisztikar fogadta az ifju férjet, mint Zemplénm. t. főjegyzőjét. A perbenyiki kies állomás már esti 8 óra után kezdett élénkülni; a falu- és a közeli városokból kitódult a lakosság és a meghivott vendégsereg. Az állomás főnöke — a magyar észak-keleti vasuttársulat igazgatóságának rendelete értelmében — 900 lampiont és 30 fáklyát gyujtatott meg, melyeket az állomást félkörben körülkaroló erdei uton helyeztek el. A bejárat elején diadal-kaput emeltek, nemzeti és vörös-fehér-kék, vörös-sárga-kék családi zászlókkal. A homlokzaton kivilágitott betükkel a következő felirás volt olvasható: «Isten hozott.» A bemenet elején 12 fehérbe öltözött leány képezett sorfalat. Ujhelytől a fiatal pár külön vonaton jött s midőn megérkezett, a közönség nagy éljenzéssel fogadta s a kirendelt czigányok rázenditék a Rákóczi-dalt. Az állomáson Hostyál József állomási főnök fogadta őket, életve az észak-keleti vasuti társaság és az állomási személyzet nevében. Az ünnepelt pár szóval viszonozta a főnök szavait, mire a zenekar tust játszott. Az erdő bejáratánál — mely erdő már a gróf birtokát képezi — Ulrich Vilmos uradalmi igazgató üdvözölte az ifju párt a tiszti személyzet nevében, reményének advén kifejezést beszédében, hogy a földesur szivén fogja viselni Perbenyik felvirágoztatását. A közönség a legnagyobb csendben hallgatta végig a szép beszédet, mely után ismét megujult az éljenzés és a zene. A gróf rövid szavakban mondott köszönntet e nem várt szives fogadtatásért s biztositá ugy a személyzetet, mint a lakosságot, hogy az ő érdekük az övé is lesz mindig. A menyasszonynak, ki egyszerü uti ruhában volt, az uradalmi tiszttartó leánykája nyujtott át pompás rózsákból és nefelejtsből összeállitott virágcsokrot, mire a rájuk várakozó diszes fogatba szállottak. Erre kigyult a bengáli tüz, mely az egész erdőt nappali fényárral önté el. A kastély udvara is illuminálva volt, minden fán, minden rózsatőn függött egy-egy lampion, itt is diadalkapu volt emelve, zászlókkal és girlandokkal felékesitve s égő lámpákból összeállitva e betük: Sz. M. és M. J., fölül a következő fölirással: «Eljetek boldogan!» Az ováczió 11 óra felé ért véget. Ezután a fiatalság a perbinyiki állomás nagy termében tánczra perdült. Ott voltak: Pelech Ilénke (Király-Helmeczről), Evva Mariska (K.-Helmeczről), Demeczky Anna (Leleszről), Geőcze Berta és Esztike (Bácskából), Kozma nővérek (Ujhelyből); továbbá: Weigl József leleszi prépostsági uradalmi tiszttartó és neje, Pelechné, Berkóné, Kostyálné, Szalayné, Kozmáné asszonyok. A táncz kivilágos kiviradtig tartott.

— **Al-kékharisnyák**. Párisi levelezőnk irja: Nemrégiben hunyt el egy fiatal asszony, ki Jeanne-Thilda névvel aláirt tárczáival (a «France»-ben, majd a «Gil-Blas»-ban) szép helyet vivott kt magának a szellemes boulevardirodalomban. Csak halálakor tudta meg a világ, hogy Jeanne-Thilda azonos egy fiatal előkelő delnővel és hogy tulajdonképeni neve Mme. Stevens volt. Kellemetlenül lephette meg a dolog bizonyos kékharisnyákat, kik környezetükben elhitették, hogy a «Jeanne-Thilda»-féle tárczákat ők irják. Leginkább van kompromittálva az igazi Jeanne-Thilda tollaival páváskodó kék harisnyák közt M... d'A... asszony, ki ir regényeket melyeket senki sem olvas. A tavaszt Florenczeben töltve, az ottani finom kozmopolita társaságban, mint a Jeanne-Thilda-féle tárczák szerzője ünnepeltette magát. Midőn Stevens asszony halála alkalmából turpisága kiderült, M... d'A... asszony annyira elszégyenlette magát hazug dicsekedéseért, hogy angolosan vagyis bucsu nélkül eltünt ünnepeltetése helyszinéről. Párisba se jött vissza. Valahol visszavonultan elmélkedik a komikus helyzeten, melybe hiusága juttatta.

— **I. Ramsesz mumiája**. A münchen Allg. Ztg.-nak Kairóból e hó 2-ki kelettel irják: Tegnap ment végbe, állitólag Mohamed Tevfik pasa alkirály rendeletére, II. Ramsesz király mumiájának kileplezése, a mit Maspero J., a bulaki muzeum igazgatója teljesitett. Harminczkét század mult el azóta, hogy a királyi hóditó testét utoljára látták lepel nélkül. Maspero tanárnak nem csekély érdeklődéssel kellett hozzá látnia ama vászon és mousselin boritók felbontásához, melyeket, mióta Ramsesz mumiáját, I. Pinotzem király, Sa-Amen unokája, a XXI. dinasztia alapitója (körülbelül 1100 évvel Krisztus előtt) rendeletére uj halotti köntössel láttak el, senki sem érintett. A koporsó, Ozininak, az alvilág urának alakjában szépen metszett födelével, része annak a nagy leletnek, mely 1881. juliusában nem kevesebb mint harminczhárom mumiát hozott napfényre, melyek közt képviselve voltak az uj birodalom leghiresebb fáraói. Ra-Userma-Soter-en-ra Ramessu Mianun — II. Ramsesz teljes neve — 67 évig uralkodott. Oreg ember holtteste az a mumia is, mely tegnap több ezer év után csodálatos épségben ismét a napfényre került. Egy csomó vékony, fehér haj a fül fölött, egy helyütt öt czentimeternyi hosszuságban kiálló csomóvá tömörülve, rávall az öreg emberre. Egyébként azonban senki sem rejtheti el csodálkozását, hogy a halott arcza a XXI. dinasztiából való, II. Pinotzem király mumiájához képest annyival szebbnek, erőteljesebbnek, majdnem azt mondhatni, ifjabbnak látszik. Egy jó hosszu testen (a mumia hossza 1.80 méter) nagy, kiválóan jellegzetes fő nyugszik, melyen mindenekelőtt a hatalmas sas-orr tünik fel. Az orr-csont erősen nyergelt ivben hajlik le a vékony, finom orrczimpákhoz. nagy szemek, igen kiálló szemgödrökkel, a még ma is duzzadt száj, erős ajkakkal, melyek máig sem estek be, csak le vannak csukva, eléggé épen maradt fogakkal, s a széles, hosszu, a szájtól merőlegesen aláeredő áll, valamint a hátrahajló keskeny homlok az arcznak határozott bélyeget adnak. Félreismerhetetlen egyiptomi tipusz ez, minőnek a mását a nagy oázison láthatni. Különösen hosszu a vásznak által takart nyak, a vállak, mint a mostani egyiptomiaknál, vizszintesek, a mell széles, a kéz hosszu, erős csontu s egyes izületei öt-hat czentimétert tesznek ki. A második numia kibontásánál Masperot meglepetés érte. E mumiáról, mely eddig Amest-nefer-atesi királynőnek, Amest király etióp nejének oldalán feküdt, a nyakán talált aranyozott táblácskák felirataiból ma kitünt, hogy nem kisebb személynek, mint III. Ramsesznek, Szezosztrisznak, a görög irók Rampszinitjának a holtteste. Tehát megint több egygyel a bulaki muzeum Sahe de momies royales-jának felséges társaságában, melynek a száma napról-napra növekszik.

— **Magyarosodás Felső-Zemplénben**. Lapunk egy barátja irja a következő sorokat: Utam, több évi távollét után Zemplénmegye felső részébe *Sztropkó* mezővárosába vezetett; — ott hol azelőtt ruszynák nyelvnél és a lengyel zsidóság elcsenyevészett német zsargonjánál egyebet nem hallott az ember, meglepett az a tünemény, hogy az utczán fiu- és leánygyerekek egyaránt magyar «jó napot kivánok», «jó estét kivánok» üdvözléssel fogadtak. Tudakoltam e hihetetlen metamorfózis okát, s a velem volt helybeli plébános, a községi jegyző és Vásárhelyi Dániel ügyvéd — mind buzgó iskolaszéki tag — felkért látogassam meg a nyolcz hó óta fennálló állami elemi iskolát. Megnéztem, s a 8 havi eredmény bámulatra ragadott. Azok a 6—10 éves fiu- és leánygyerekek, — ruszynákok és lengyel zsidók egyaránt — kik azelőtt azt sem tudták, mi az a magyar szó, ma jól olvasnak s irnak magyarul és a fejből számvetést magyarul fejtik meg. Az érdem a jó tanitóké első sorban de hogy ez az állami iskola létesült, az a buzgó zemplénmegyei tanfelügyelő érdeme.

— **Egy herczeg balesete.** Napoleon Viktor herczeg, kiről az O. E. után mi is azt ujságoltuk, hogy a minap Fiuméban járt, onnan pedig Zágrábon át Bécsbe ment, Párist maig sem hagyta el. Elég baj rá nézve, mert se hajón, se vasuton az a malheur nem érhette volna, mint ma a párisi aszfalton. Mint ugyanis nekünk Párisból táviratozzák, mikor ma a herczeg séta-kocsizást tett, lovai megbokrosodtak és kocsiját feldöntötték, minek folytán a herczeg fején sérülést szenvedett. A sérülés azonban nem látszik veszélyesnek.

— **A magyar orvosok és természetvizsgálók** augusztus 22-től 26-ig Buziás-Temesvárott XXIII. vándorgyülést tartanak. A tagoknak méltányos föltételek mellett való elszállásolása és ellátása iránt a vándorgyülés székhelyén Buziáson és Temesvárott a kellő intézkedések megtétettek. A vádorgyülés programmja a következő: Augusztus 19., 20. és 21-én beiratás Buziáson, 21-én ismerkedési estély, 22-én megnyitó közülés, 23-án szakülések, 24-én átrándulás Temesvárra, délután szakülések, 25-én szakülések, tudományos estély, 26-án bezáró közülés. A bezáró közülés után három irányban történnek kirándulások, és pedig: augusztus 27., 28., 29. és 30-án Temesvárról Herkulesfürdőbe, innét Orsován, Báziáson át Marilla-völgybe, Aninára; augusztus 27., 28. és 29-én Temesvárról Resiczára; és Lóczy Lajos müegyetemi tanár vezetése alatt a geologiai szakosztály által augusztus 27., 28., 29. és 30-án rendezendő kirándulás a Pojana-Ruszka hegységet magában foglaló vidékre.

Rövid hirek. *Debreczenben* nagy ünnepélyességek közt fogják letenni a czegléd-utczai uj ref. templom alapkövét. — *Mély-Nádason* (Temesm.) id. Dadányi Jenő nagy birtokosnak kastélyába becsapott a villám s a kastélyt fölgyujtotta.— *Kalocsán* Ötvös Ignácz, élete veszélyeztetésével mentette ki a Vajas vizébe esett Gubovics Lajos öt éves gyermeket. — *Pereg* pestmegyei községben a sertések között a vértályog járványszerü jelleggel pusztit. — *Aussigban* az ott való vegyészeti gyárban e hó 13-án három munkás nagy beszélgetésbe keveredett s e közben egy csapot elfelejtettek bezárni. Igy történt, hogy az illető csövön nagy mennyiségü szénsav ömlött ki, mely mind a hármukat megfullasztotta. — *Bécsben* Fischer József eszéki születésü 24 éves orvos-növendék revolverből mellbe lötte magát s oly sulyosan megsérült, hogy aligha fog felépülni. Tettének inditó oka az volt, mert a rigorózumon megbukott. — *Fóthon* pünkösd vasárnapján diszes társaság körében ünnepelte meg Sütteő Antal köztiszteletben álló földbirtokos születésének 50-ik évfordulóját.

= **A robogó vonat alatt**. A magyar államvasutak 306. számu személyvonata agyongázolt a minap T.-Sáp község határában egy *Prima* András nevü 80 éves süket és rövidlátó embert. A vizsgálat kideritette, hogy a vasuti személyzetet nem terheli mulasztás.

= **Fölismert öngyilkos**. Azt a fiatal embert, ki tegnap este agyonlőtte magát egy bérkocsiban, ma délelőtt agnoskálta tulajdon édes atyja. A szerencsétlent csakugyan *Landsmann* Miksának hivták; 29 éves volt s legutóbb a Grauer-féle pálinkamérésben szolgált. Öngyilkosságának okát senki sem tudja.

= **Öngyilkossági kisérlet**. *Rosenberg* Dávid 21 éves könyvvezető ma délután mellbe lötte magát a Rácz-fürdő egyik kabinjében. Haldokolva került a Szent-János kórházba. Családi viszályok érlelték meg végzetes elhatározását.

SZINHÁZ, ÉS MÜVÉSZET.

— **Opera**. *Carmen* hosszabb pihentetés után ismét szinre került a finom inspirált zene barátainak nagy örömére. Valóban nem lehet eleget hallani Bizet eme különös, poetikusan excentrikus alkotását, melynek minden apró részecskéje magán hordja a korán elhunyt költő geniálitásának bélyegét. Csupa igazi élet nyilatkozik benne, csupa zene és melódia a legmesteribb kidolgozásban, mely még a laikus hallgatóra is maradandó benyomást gyakorol, mig az értőnek tiszta nemes müélvezetet szerez. A szép dalmü nálunk elég mostoha sorsban részesül. Egy évben alig adják egyszer-kétszer, holott valóságos silányságok állandóan a müsoron vannak. A mellőztetés oka jobbára a szereposztás nehézségeiben rejlik. Carmen megkivánja azt, hogy jól adják elő, hogy a benne rejlő finom nuanceok kellően érvényre emeltessenek, s hogy különösen a főszerepek jó kezekben legyenek. Nálunk eddig nem találkozott alkalmas Carmen. Reich kisasszonynak, a parthie nagyon mély volt, alt hangu énekesnőnek meg nagyon magas. Azért örömmel üdvözöljük Oselio k. a. vállalkozását, a ki ma Carment általában szép sikerrel adta. A szerep énekrésze, mintha csak a hangjára volna irva, annyira megfelel annak. Oselio k. a. az első felvonásban minden tekintetben érdekes és értékes alakitást nyujtott. Nem volt ugyan az a szilaj szenvedélyes Carmen, a kin csak szeszélyei s indulatai uralkodnak, inkább olyan külsőleg gracziozus Carmen volt, a kinek bensejében dul csak a szenvedélyek izzó lávája. Entrée áriáját a legszebb zenei eleganciával adta elő, egyáltalában éneke a kényes igények magaslatán állott. A második és harmadik felvonásban veszitett alakitása érdekességből, sőt két izben elkésett a reczitativókkal. A dolog magyarázata az, hogy Oselio k. a. alig egy hete, hogy tanulja Carmen szerepét s zenekari próbája csak egy volt belőle. Meg vagyunk győződve arról, ha a kisasszonynak ideje lesz magát a szerepbe beleélni, s azt nyugodtan s teljesen megtanulni, ugy ez egyike lesz a legszerencsésebb alakitásainak. Az előadás egyébkint kétségbeejtően vontatott volt, amiben legtöbb része Erkel Gyula karmesternek van. Aminő kitünő zenész Erkel Gyula, olyan gyenge dirigens. Nincs benne semmi temperamentum, semmi élet. A helyett, hogy

---

— Minden esetre csak is az igazolhatja, mit önnel közölnöm kell, — siettem közbevágni. Nővére a legborzasztóbb veszélyben forog.

— Veszélyben? Mi tekintetben?

— Vannak emberek, kik őt balul itélik meg, arról meg vagyok győződve, de gonosz, rettenetes következtetést vonnak ki viseletéből,

— Miféle viseletből?

— Látogatásából a 99-esnél.

A nő hevesen összerezzent.

— Mikor? ki mondja, hogy ő ott volt?

— Én magam találtam őt az ajtóban, de én nem erről akarok szólani. Hanem komoly, sulyos okok léteznek annak feltevésére, hogy ő már az előtt is volt ott korán reggel; és ez az oktalanság viseletének magyarázgatására inditá az embereket.

— Talán Fawcett kapitányt érti ön? Ha igen, ugy az egész tévedésen alapszik. Már teljesen megnyugtattam őt e tekintetben.

— Megnyugtatta őt?

— No igen, — folytatta női csacskasággal, azonban ujra összerezzenve, — Fawcett nagyon fel volt ingerülve, komolyan haragudott és örökre szakitani akart oly leánynyal, ki ilyes dolgot bevall.

— Tehát maga Fawcett kapitány is azt állitotta, hogy Bertram kisasszony bement a 99-eshez?

— Igen, de az egész csak félreértés. Klára soba sem volt ott.

Sarsfieldné hirtelen elhallgatott és halálsápadtan, némán, megrémülten tekintett rám, mintha csak most venné észre meggondolatlan kifejezéseit.

— Soha sem volt a 99-esben? vagyis nem korán reggel? Oh! Mrs Sarsfield, sok szerencsétlenség, csapás és szenvedéstől menthetné meg őt és önöket mindnyájukat, ha ezt a kételyt világosan kitisztázhatná.

— De hát kinek van joga azt követelni? Fawcett kapitányt felvilágositottam s ő már nem kétkedik többé benne. Talán más valaki gyanusitja magaviseletét?

— Igen, a rendőrség, mondám rövid határozottsággal.

— És őt merik vádolni?

— Nem látja ön át, hogy mit foglal magában a vád? Az a vád Bertrám kisasszonyt a legborzasztóbb csapásnak teszi ki. Jelenleg biztosan állithatjuk, hogy amaz éjjel, a holt test felfedezéséndk ideje előtt csupán egy egyén volt a szobában, és az nem más mint az, a ki a hajtüt ott elejtette.

— Egy hajtüt találtak a 99-esnél? — kérdé, csaknem felsikoltva, görcsösen ragadta meg karomat, és lélekzetét elfojtva a legnagyobb aggodalommal leste feleletemet.

— Igen, egy hajtüt, melyről a rendőrség már kitudta, hogy az Bertrám kisasszony tulajdona.

— Én Istenem! mily irtózatos! kiáltá és borzalommal eltelten hátra hanyatlott.

— Belátja már már asszonyom, hogy mily jelentősége van e dolognak? kegyetlenség, igazságtalanság volna megengedni, hogy őt gyilkossággal vádolják.

— Klára, az a szelid, ártatlan leányka volna vétkes ily bünténybenǃ? Nem, valóban nem!

— De a büntett tudatának vádja okvetlen terhelheti. Mert látja, feltéve, hogy a kora reggeli látogatást rá bizonyitják, akkor neki kellett legelőször meglátni a holttestet, s ő még sem csinált lármát. Miért nem tette? Legenyhébb feltevés az lehet, hogy a gyilkosság elkövetőjét akarta menteni vagy palástolni.

— Talán inkább magát, vagy jó hirnevét kellett megmentenie. Mert ha zajt csap, kitudódott volna egy férfi szobájában oly korai órában tett magános látogatása.

— Ez mindenesetre helyes okoskodás. Önnek igaza lehet. De a látogatás oka mégis megmagyarázhatlan marad. Mi vezette őt oda? Mi inditja a rendőrséget arra, hogy őt gyanusitsa?

— Tehát őt gyanusitják?

— Igen s el vannak határozva ellene a dolgot végletekig vinni. Már az elfogatási parancs is ki van adva Bertram kisasszony ellen.

— Elfogni őt? Őt el akarják fogni? — kiáltá görcsös, csaknem örületes rémülettel. Nem, nem, annak nem szabad megtörténni soha!

— Biztositom önt, hogy a veszély közel van. A letartóztatást legfeljebb csak is egy két napra lehet elhárítani.

— Átkozott még a papiros is, a melyre iratott, — folytatá Sarsfieldné kifakadásait, felkelve helyéről és izgatottan járkálva fel s alá a szobában. — Szegény gyermek! szegény gyermek! Neked nem szabad ily méltatlan fájdalmat átszenvedned! Én nem lehetek oly gonosz, oly szivtelen, hogy igy sujtsalak. Neked nem szabad oly terhet viselned, mi méltán csak reám sulyosodhat.

Én sóvárogva és bámulva néztem rá ez utolsó szavak hallattára.

— Én valék az, ki a 99-eshez mentem — mondá ekkor nagyon hangosan, a legtulfeszültebb idegességgel beszélve. Igen, én mentem oda korán reggel, hogy . . . oly okból, mit nem szükséges önnel közölnöm s a hajtüt akkor veszithettem el . . .

— A nővére hajtüjét?

— Igen, az volt nálam. Elmondom, miként történt. Komoly okaim voltak, hogy . . . vele beszéljek — mondá s összeborzadt, miből megtudtam, hogy a meggyilkolt férfit érti. — Ne iparkodjék kitudni indokaimat, de higyje el, hogy azok főbenjáró fontosságuak, tehát korán felkelve — férjem még aludt — kisurrantam szobánkból s átmentem nővérem szobájába. Talán tudja ön, hogy a két szoba összeköttetésben van egymással.

Tudtam az igaz, de nem árultam el.

— Klára is aludt még; felöltém tehát magamra az ő pongyoláját, egy kék flanell ruhát, melyben ki mentem a szabad légre.

(Folytatása következik.)

ő uralkodjék a masszákon, azok uralkodnak ő rajta. A tempok iránt nincs érzéke, mindent egy gondolattal lassabban vesz, holott éppen ez a gondolatkülönbség adná meg a dolognak a savat, borsot. E mellett dirigálásában nincsen semmi öntudatos határozottság, semmi erő. A zenekart e részben nem terhelheti a szemrehányás, mert ugyanez a zenekar Erkel Sándor kitünő vezetése mellett ugyanazt a dolgot pompásan adja elő. Hogy ilyen körülmények közt Bizet gyönyörü zenéjéből sok dolog kárba veszett, magától értetődik. Josét Pauli énekelte izléssel, mig Odry ma meglehetősen indiszponált torreador volt. Mikaelát ez egyszer Dévai Janka k. a. énekelte, remélhetőleg utoljára. Az előadást egy földszinti páholyból Natália szerbiai királyné is végig nézte. *—ts.*

— **Budavár bevétele 1849-ben.** *Vahot* Imre látványos szinmüve, mely egykor óriási közönséget vonzott a budai szinkörbe, szombaton fog ismét szinre kerülni a mai kor igényeihez idomitva, diszes kiállitással. A szinkör összes személyzete s ezenkivül mintegy 200 néma szereplő vesz részt a darabban. Lesznek tánczok, csataképek, tableauk, melyekben történeti alakok jelennek meg. Az előkészületek miatt holnap pénteken nem lesz előadás. A szinkör közönsége kényelmére a fővárosi tanács omnibusz-közlekedést rendszeresitett a «Zrinyi» és a budai szinkör közt. Ez omnibuszok az előadás végét be tartoznak várni. A viteldij lánczhid és alagut-vámmal együtt 20 krajczár.

— **A krisztinavárosi szinkörben** *Tolnainé* D. Rózsa asszony tegnap este kezdette meg szereplését. A fővárosi közönség előtt nem ismeretlen a szinkör ez ujon szerződött, legtehetségesebb tagjának neve, alig egy hónappal ezelőtt lépett fel mint vendég a nemzeti szinházban, s pár fellépése rohamosan szerezte meg neki a sajtó és közönség osztatlan rokonszenvét. Tegnap *Birch* Pfeiffer Sarolta *Szerencse gyermeke* czimü szinművében *Hermance* szerepét játszotta, s szép szinpadi alakjával, kellemesen csengő hangjával, eleven, átgondolt játékával még az ősrégi darab iránt is érdeket tudott ébreszteni a közönségben, mely többször nyilt jelenetekben is megtapsolta a nőneveldei lányka hiven visszaadott gondolkozásmódjáért s élénk részvéttel adózott az önfeláldozó barátnőnek sulyos bajaiban. Mellette kitüntek *Lászyné* (Chateaurenard), *Ágh* Ilon (Beuxporte) és *Nagy* Katicza, ki *Ninon* szerepét sok elevenséggel s ügyes alakitással játszotta. *Tolnai* (Anatole) és *Vedress* (Beuxporte) szintén derekasan megfeleltek szerepeiknek. Ma este a *Tót leány* került szinre, a czimszerepben *Örley* Flórával, ki azt kielégitő sikerrel játszotta; *Haday*-nak nehány népdalát megismételtették, *Gyöngyösi*-nek azonban még csak megközeliteni sem sikerült a népszinházi *Miso* (Solymossy) játékát.

— **Az ördög pirulái** czimü nagy látványosság holnap, pénteken kerül ujból a népszinház müsorára, hol tavaly 171 előadást ért meg. A főszerepeket holnap Vidorné, Kassai, Szabó, Szatmári, Szilágyi, Horváth, Eőri, Fodor Fruzsina, Vári I., Klárné és Szilágyiné fogják játszani.

— **Az országos dalünnepély** rendező bizottsága elhatározta, hogy az ünnepélyt négy napra terjeszti ki azért, mert a fölötte gazdag programm kiviteléhez három nap kevésnek látszik, annál inkább, mert augusztus 15-én nagy népelőadást szándékoznak rendezni.

— **A magy. kir. operaházban** jövő csütörtökön lesz az utolsó előadás a nyári évszakban, mely alkalommal Wagner Tannhäuserje kerül szinre.

— **Millöcker** uj operetteje, a *Vice admirális*, melynek szövegét Zell és Genée irták, október első felében fog szinrekerülni a bécsi Theater an der Wienben.

— **A franczia kormány** Miolau Carvalho asszonyt a szinpadtól való visszalépése alkalmából tiszteletajándékkal tüntette ki. Az értékes tárgy sevresi porczellánváza, a melyre Faust egy jelenete van ráfestve. A talapzaton a következő ajánlás olvasható: A köztársaság kormánya Miolau-Carvalho asszonynak.

SPORT.

— **Rudolf trónörökös** számára a marosvásárhely-szászrégeni vasut a radnótfái határon a görgényi ut balfelén megállóhelyet létesit és udvari várótermet épit. Az udvari váróterem tervrajzát már megállapitották s a görgényi uradalom már megrendelést kapott az épületfák kiszolgáltatására. A trónörökös — mint Marosvásárhelyről jelentik — az idén is meg szándékozik tartani a görgényi medve-vadászatokat.

— **Az ascoti verseny-pályán** Angliában e hó 11-én ujra futott *Buzgó*, a gróf Sztáray-Hunyady szövetséges istálló e derék 4 éves lova, de ép ugy minden esély nélkül, mint előtte való nap. Az *Alexandra-Plate* 1000 font sterling dijáért a Mr. Craig *Blue Gross* 4 éves ménével és a b. Hirsch *Althorp*-jával mérközött. A versenyt az előbb emlitett mén nyerte Altkorp ellen, *Buzgó* csak mint rossz harmadik érkezhetett be. Ha igaz, a mit a «Field» utóbbi száma állit, hogy t. i. Buzgó nehány nappal a verseny előtt kissé sántitott a munkában, kár volt első kudarcza után mindjárt másnap inditani s jobb lett volna inkább később futtatni valamely versenyben, midőn teljes kondicziójában indulhatott volna. Ugyanaz futották a 2000 font sterlinggel dotált *Handwicke-Stakes*-t, melyet az angol Derby nyertese, a westminsteri herczeg *Ormonde*-ja canterben nyert meg a Hasting lord *Melton*-ja (a tavalyi Derby győztese) s három más ló ellen.

— **A hamburgi versenyekre** *Jewess*, *Ledér* és Légy-jó, Hatton idomár kiséretében már megérkeztek Hamburgba. A Blaskovics Ernő *Hetyké*-je és *Pajzán*-ja még pár napig Berlinben maradtak, hogy ott az utolsó preparáczióban részesüljenek, mielőtt Hamburgban az északnémet Derbyért való küzdelemben részt vesznek.

— **A biharmegyei gazdasági egyesület** Nagy-Váradon szeptember 11-én és 12-én ügető és lóversenyeket rendez. Nevezési zárnap a mezei gazdák versenye kivételével szeptember 1-én déli 12 óráig, kettős tét mellett az oszlopnál. Nevezni lehet báró Mansberg Ernő urnál Nagyváradon.

— **A «magyar vizsla-verseny-egyesület»** julius 2-án d. u. 4 órakor, koronaherczeg-utcza 16. sz. alatt igazgatósági ülést tart. Tárgyak: 1. Az idei vizsla-versenyek feltételeinek megállapitása. 2. Jelentés az ebtörzskönyvről.

— **A berlin-westendi lóversenyek** junius 15-diki napja a következő eredménynyel folyt le: I. *Sik-verseny*. 1000 márka. 1600 méter. Első Oelschläger 5 é. sga ménje Hauselet, második Arnim hadnagy 3 é. pej kanczája Maryx, harmadik Capt. Joe 4 sga kanczája Goldmädchen. II. *Vadász-verseny*. Tiszteletdij és 800 mk. 3000 mtr. Urlovasok. Első Boddien hadnagy 5 é. sg. kanczája Georgina, második Orell, harmadik Usedom. III. *Haselhorsti vadász-verseny*. 1500 mk. 5000 méter. Urlovasok. Első Osten százados id. pej heréltje Tourist, második Tartarinja, harmadik Lady Mitdred. IV. *Falkenhayen-dij*. 1000 mk. 2500 mtr. Első Natzmer hadnagy id. pej ménje Imperial. V. *Spree-gát-verseny*. 1200 mk. 3500 méter. Urlovasok. Első Blumenthal hadnagy 5 é. sg. kanczája Oleander.

— **A budai polgári lövőházban** a junius 14-ikén tartott dijlövés alkalmával a következő tagok nyertek dijakat. A 200 lépésnyi távolságu czéltáblán mély lövésre: 1-ső dij: Litschauer József, 2-ik dij: Freyberger Pál, 3-ik dij: Mesztrits Mátyás dr., 4-ik dij: Déván Károly. — A 200 lépésnyi távolságu czéltáblán 20 lövés közül legtöbbet talált Déván Károly. 2. Freyberger Pál. 3. Mesztrits Mátyás dr. 4. Litschauer József. — A 300 lépésnyi távolságu «mezei czéltáblán» 20 lövés közül legtöbbet talált: 1. Mesztrits M. dr. 2. Déván Károly. 3. Krause Nándor. 4. Freyberger Pál. — A 400 lépésnyi távolságu «honvéd czéltáblán (katona fegyverrel) 20 lövés közül legtöbbet talált: 1 (Krause Nándor. 2. Déván K. 3. Freyberger Pál. 4. Roscony Károly.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A svábhegyi kápolna** helyreállitási költségeire a város több mint 8000 frtot szavazott meg. Az árlejtések megtartása után kitünt, hogy daczára több munka kedvező kiadásának (pl. Zellerin a bádogos munkát ingyen végzi) mégis mintegy 500 frt deficzit mutatkozik még most is, pedig a fogaskerekü vasut ingyen fogja szintén fölszállitani az épitési anyagot. Ennek oka a kövezésmunka drágaságában fekszik, mit a vállalkozó tetemes felülfizetéssel volt kész csak teljesiteni. Mivel azonban a svábhegyi bizottság kijelentette, hogy a költségvetésen tulmenő összeget közadakozásból össze fogja gyüjteni, a tanács az árlejtés eredményét mai ülésén elfogadta s az épités tényleges megkezdését elrendelte.

— **A végleges vizvezeték** ügyében müködött vegyes bizottság jelentését ma mutatta be *Kun* Gyula a tanácsnak. Miután a testes jelentés pusztán arra szoritkozik, hogy a szakértők véleményét összegezi és csoportositja; a tanácsnak pedig az áll kötelességében, hogy minden egyes tárgyra nézve pozitiv javaslattal lépjen a közgyülés elé, további intézkedés előtt az ülés kiadta e jelentést Lechner főmérnök és középitési igazgatónak, pozitiv inditvány javaslatba hozása végett.

— **Hivatalnokok** özvegyeinek szánta 3000 frtos alapitványát *Pösch* Francziska, mely alapitvány életbe is lépett s már több éve kiosztatik. Az idei kamatokat (egyenkint 51 frt 50 kr.) a tanács özv. *Demjén* Ferenczné (férje pénzügyi titkár volt), özv. *Karczag* Lászlóné (férje városi mérnök volt) és özv. *Rothkopf* Agostné (férje városi levéltári segéd volt) asszonyoknak adta ki.

— **Jótékony hagyomány.** Trefort Ágost miniszter mint az akadémia elnöke tudatta a fővárossal, hogy *Kiszely* Imre, a nemrég elhunyt magyarutczai háztulajdonos, házának $^2/_6$-od részét a főváros árvaházaira hagyta, ($^3/_6$-od az akadémiáé, $^1/_6$-od az irói segélyegyleté.) A tanács csatlakozott ahoz, hogy a főváros nevében is az akadémia ügyésze tegye meg az előzetes intézkedéseket a háznak a megjelölt czélokra való átvétele iránt.

— **Az Erzsébet szegényház** forróviz fütéssel fog elláttatni. A tanács elfogadta Cron K. ajánlatát 18% engedménynyel. Az egész berendezésre 17,500 frt van előirányozva.

— **A zárszámadásokra** a pénzügyi bizottság által tett észrevételeket a tanács ma tárgyalta le s azokat helyeselve, pártolni fogja a közgyülés előtt.

— **A Margithid** mellékén levő ideiglenes vizvezeték szürőkutjának 450 meterrel való meghosszabbitását ajánlotta a közmunkatanács a Margithidon fölül, hogy addig is, mig a végleges vizmü elkészül, valamely segitségről mégis gondoskodva legyen a vizben szükölködő főváros számára. A közegészségi bizottság ellene nyilatkozott e knthosszabbitásnak, mert a felső dunaparti gyártelepek stb. a talajt itt már megfertőztették és a bizottság nézete szerint az innen nyerendő viz a többi vizet is elrontja. A tanács ma nem vette figyelembe e véleményt, s pártolólag nyilatkozott — egyéb segély hiányában — a terv felől.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyarországi Kárpát-egyesület** központi választmánya junius 12-én Poprádon *Csáky* Albin gróf elnöklete alatt gyülést tartott, melyen — mint nekünk irják — különösen a következőket intézték el. Az *aggteleki barlangra* vonatkozó örök-bérleti szerződést jóváhagyták, a barlang kezelésével a keleti osztályt bizták meg és ennek a Józsafő közelében létesitendő uj bejárás végleges elkészitésére 1000 frtot szavaztak meg kölcsönképen az alapitó tőkéből. A Tátra-osztály javaslatát, hogy ezentul a tagsági dijaknak nem 40, hanem 60%-a bocsáttassék az osztályok rendelkezésére, helyeseltetvén, pártolólag az augusztus 1-én tartandó közgyülés elé fogják terjeszteni. Továbbá elfogadták a muzeumi bizottságnak ama javaslatát, hogy az egyesületi tagok köréből a kárpáti muzeum számára pártolók szereztessenek, kik évenkint legalább 1 frtot muzeumi czélokra áldoznának. A muzeumi épület az ez évi közgyülésig teljesen elkészül, és már most is igen kedvező benyomást tesz a látogatókra. Ez épület fekvésénél és tervezett berendezésénél fogva a Tátravidék tourisztikájának valóságos középpontja lesz. Végül az uj alapszabályoknak megfelelő és az osztályoknak a középponthoz való viszonyát szabályozó ügyrend kidolgozására bizottságot küldtek ki.

— **Az orsz. magyar iskolaegyesület** II. ker. választmánya Ribáry József min. tanácsos elnöklete alatt tartott ülésében ujjáalakult. Elnökké dr. Rupp Zsigmond, alelnökké Kollár Lajos, pénztárnokká Lindmayer Ferencz és ellenőrré Morócz Ferencz választattak.

— **A «Klotild» fővárosi szeretetház** növendékeinek vizsgálata hétfőn junius 28-án, d. u. 3 órakor lesz az intézet helyiségében.

— **A pinczér kör** ma délután 5 órakor leplezte le a kör alapitójának Asmus Józsefnek arczképét. Az ünnepi beszédet Neuszidler Géza, a kör egyik igazgatója tartotta.

— **A József-fiárvaházban** ma voltak az évi zárvizsgák *Horváth* János tanácsnok és az árvaházi bizottság több tagja jelenlétében. A gyermekekkel szellemi haladásuk tekintetében a jelen voltak teljesen meg voltak elégedve.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A soroksári-uti gyilkosság ügye** augusztus hó vége felé, tehát még a törvénykezési szünet alatt tárgyalás alá kerül. Lenk Gyula kir. alügyész betegsége daczára is szorgalmasan dolgozott az inditványon, ugy, hogy azt már e napokban benyujthatja a kir. ügyészséghez. Az ügy referense tudvalevőleg Naményi előadó biró, ki tagja a szünetí tanácsnak, s az ügyészi inditványt Papp József és Mészöly Lajos előadó birákkal fogja tárgyalni. *Támár* Alajos még mindig betegen fekszik a kerepesi-uti kórházban. Állapota azonban nem veszélyes s már e napokban átszállitják a Fortunába. Erdekes változáson ment át Gazdagh Imréné. A bünös asszony, ki még pár héttel ezelőtt olyan volt, mintha testben-lélekben megtörte volna a szenvedés, most viruló egészségü. Ugy látszik, mit sem törődik a reá nehezedő váddal. — Egyébiránt Gazdagh Imréné könnyelmüségét és szivtelenségét mi sem árulja el jobban, mint az, hogy kis leánya felől már három hónapja nem tudakozódott. — Egy alkalommal Pogács fogházfelügyelőtől azt kérdezte, hogy mit gondol, kap-e vagy négy esztendőt? s mikor a felügyelő azt válaszolta, hogy «felnyulhatik biz az tizennégyre is», — Gazdaghné jóizüen nevetett. «No hiszen — ugymond — akkor hát lesz időm elég harisnyát kötni.» *Molnár* Károly legtürelmetlenebb a vádlottak között. Czelláját csak nagyon ritkán hagyja el. Nem beszél senkivel, s ha lábfájdalmai erőt vesznek rajta, heves szitkokban tör ki. A vizsgálati fogság Ternyeyt viselte meg legjobban. Buskomorsága csak fokozódott a pótvizsgálat alkalmával történt kihallgatása óta. Gyakran tudakozódik Támár egészségi állapota felől.

— **Az aradi katonai merénylet.** Mint egy aradi lapnak Temesvárról jelentik, a temesvári katonai törvényszék itélete, a közös hadügyminiszter jóváhagyásával már visszaérkezett. E szerint *Standeisky hadnagyot négy havi, Cordiert pedig három havi profosz-áristomra itélték.* Mindkettő ezenfelül fizetni tartozik a vegyes bizottság által megállapitott kártéritési összeget és költségeket.

— **A decazevillei áldozat.** Rodezből irják e hó 15-ről: Ma megkezdődött a décazevillei sztrájkoló bányamunkások által megölt bányamérnök, helyettes igazgató, Watrin gyilkosai ellen a tárgyalás. A városnak mozgalmas képe van, minden fogadó telve s aranyért nem kaphatni többé szállást. A védők tegnap mind megérkeztek, valamint megjött Rénault Leon is a Watrin család ügyvéde. Ő azonban Párisba fog menni, hol a szenátusban beszédet tart a herczegek kiutasitásának ügyében. Helyettesitője Limbourg, volt megyefőnök. A vádlottakat, számszerint tizet reggeli 8 órakor omnibuszon vitték a törvényszéki épületig. A vádlevél, melynek szerzője Barradat közvádló, fölolvasása másfél órát vett igénybe. A bünteny előadásában ugyanazon nyomokat követ e vádlevél, mint a melyeket tegnap, az ügy ismertetésére előadtunk. Erdekesnek tartunk mégis nehány részletet a vádlevélből is átvenni. A szerencsétlen Watrin ellen nem uj dolog volt a munkások ingerültsége. Már tavaly ily feliratok találtattak a bányákban: «Halál Watrinra!» Az ingerültséget növelte a mult évben előállt s máig sem javult ipari és mezőgazdasági válság. A décazevillei bányamunkások közt «fogyasztó egylet» alakult, mely eleintén csak a kenyérsütéssel foglalkozott, aztán kiterjedt a husszállitásra, végül a gyarmatáru czikkekre is. E miatt meg a décazevillei kereskedők haragudtak meg a bányaigazgatóságra. S ez ügyek szálai Petitjean, a bányaigazgató ideiglenes távollétében, ez év elején, tehát a sztrájk kitörésekor, mind Watrin kezében futottak össze. A már emlitett január 26-án, mikor a 4 munkás állitólag hiányosan kifizetett havibérének kárpótlását követelte, az izgalom hirtelen gyulékony anyagra talált s a sztrájk alig pár óra alatt általánossá lett a bányákban. Az igazgatósági épületre törő munkások vezetője Bedel, durva módon hatolt be Watrin hivatalos helyiségébe, s mikor látja, hogy társai tétováznak s nem akarják követni az igazgató elé, rájuk kiáltott: «Gyávák! Itt van most előttetek. Ha nincs bátorságtok vele beszélni, kössétek fel, vagy fojtsátok meg.» Erre a tömeg az igazgatói épületbe rohant, s Watrint fenyegetve, szólt: «No porosz, most a biró elé!» Bedel pedig, ki egy perczre sem tágitott Watrin mellől, sőt annak egy segédét, ki főnöke védelmére odasietett, durván ellökte; a mint Watrin tétovázását látta, rákiáltott társaira: «Fogjátok, vigyük!» Hogy az erőszakosságot kikerülje, Watrin megindult a tömeggel a birói lak felé. Az épület elé ekkor már a munkások nagy tömege gyült, kik rettenetes orditások közt Watrin halálát követelték. — «Vessétek a viztartóba!» A biró előtt 7 pontban formulázták a munkások követeléseiket, melyek a munkabér fölemelésére, a munkaidő alábbszállitására, a két hetenkénti fizetésre, az 1878. sztrájk alkalmával elbocsátott munkások visszafogadására, a mostani zavarok megbocsátása és elfelejtésére és végül Watrin rögtöni elbocsátására vonatkoztak, Watrin e pontok közül egyet rögtön megigért, a munkabérek kéthetenkinti kifizetését, a többi pontokat az az napra várt igazgató Petitjean elé terjeszteni ajánlotta. Saját lemondására vonatkozólag ugy nyilatkozott, hogy megbizatását a társulattól vette, elmozdittatását is csak a társulat eszközölheti. Ez nem elég, volt a munkások válasza. Mikor pedig a menet megindult vissza a bánya felé a másfél ezerre menő tömeg széltében orditotta: «Nekünk Watrin bőre kell.» Mondtuk, hogy a mind fenyegetőbb hangulatu tömeg közül Watrin kisérőivel együtt utközben egy emeletes házba menekült. Mondtuk, mint támadta meg a tömeg e házat ajtón, ablakain át, s mint ütötte le egyik legsulyosabb vádlott, Lescure bányász egy fütykössel a szerencsétlen mérnököt. A Watrinnal volt hivatalnokok rábirták ekkor őt, hogy jelentse ki lemondását megtámadói előtt. Watrin beleegyezett, a mit a hivatalnokok egyike az épület ablakában állva azonnal kihirdetett a tömegnek. «Késő!» volt a válasz. «Nekünk Watrin maga kell.» Ekkor következett be az a borzalmas jelenet, melyet leirtunk, a munkások egy ujabb rohama. A szerencsétlen embert megfogták s az emelet ablakán át az utczára lökték, hol a tömeg vad állati kegyetlenséggel rohant rá, taposta, haját és szakállát tépte, ruháit rongyokká szakgatta. Az ájultan a kórházba vitt Watrin még azon éjfélben kiadta lelkét. A vádlevél aztán egyenkint elősorolja a rendőrség által elfogott egyének bünrészességét. Ezek közül: Lescure, Graniez, Soquières és Chopsal munkásokat, mint szándékos emberölés büntetteben részeseket kéri elitéltetni. A többi hatot, kik közt a két nő is van, kik a levelező megjegyzése szerint a rutság legalsó fokán állanak, mint a bünteny elkövetését elősegitőket vádolja. Az nap terjesztetett még a törvényszék elé a helyszini szemle, bemondattak a tanuk, mindkét részről s azzal az az napi tárgyalás véget ért.

— **Sajtóügyek a kurián.** A kir. kuria két semmiségi panaszt tárgyalt ma délelőtt *Perczel* Béla elnöklete alatt. Az egyiket Marmor Salamon hajdumegyei lakos adta be a debreczeni sajtóbiróság határozata ellen, mely a tanuk költségeinek előlegezésére kötelezte őt, a mire szegénysége miatt képtelen. A kuria megsemmisitette a sajtóbiróság határozatát, mert a tanuk megjelenhetése végett adandó előlegek, tekintet nélkül arra, vajjon az eljárás tárgya hivatalból vagy magánvád folytán üldözendő cselekményt képez-e, a bünvádi általányból előlegezendők s az elitélt vádlott, vagy esetleg magánvádló azoknak megtéritésében csak az ügy befejezése után hozandó véghatározat által marasztalható el. — A második semmiségi panaszt a szombathelyi ügyészség adta be *Tomcsányi* Károly nagy-kanizsai lakosnak, az «Amor» czimü erkölcsrontó röpirat szerkesztőjének fölmentése miatt. A kuria megsemmisitette az egész eljárást, mert be van bizonyitva, hogy az esküdtek itélethozatal előtt beszélgettek néhány hallgatóval.

— **A budapesti törvényszék uj alelnöke.** A hivatalos lap mai száma közli a királyi kéziratot, mely *Székács* Ferenczet, a nagy-szebeni törvényszék elnökét, a budapesti törvényszék alelnökévé nevezi ki. Az igazságügyminiszternek e választását bizonyára megelégedéssel fogadják a főváros jogászai, a kik az uj alelnököt ismerik még abból az időből, mikor egyik legkedveltebb és legkitünőbb tagja volt annak a biróságnak, melynek vezetését most reá bizták. Székács Ferencz, a budapesti evangelikus magyar egyház felejthetetlen lelkészének, a nagy Székács Józsefnek fia, elismert kitünősége a magyar birói karnak s igazságszeretete, liberalizmusa méltóvá teszi őt uj állására, melynek kétségkivül diszére fog válni.

MULATSÁGOK.

— **Az egri polgári ifjuság** junius 14-én az Arpád vendéglő termeiben tartotta nyári mulatságát, mely a lehető legjobban sikerült. Jelen voltak: Bábli Janka, Majtényi Ilonka, Köchner Mariska, Zochor Irma, Bertha Anna, Spánik Róza, Füstös Juliska, Kuborcsik Mariska, Pálinkás Etelka, Majer Róza, Tóth Anna, Soltész Anna, Musinszkyné, Köchnerné, Dienesné, Spánikné, Bábliné, Bertháné, Füstösné, stb. A kedélyes mulatságnak csak a késő reggeli órák vetettek véget.

— **Tokajból** irja levelezőnk: Sikerült nyári mulatságot, juniálist, rendeztek a helybeli tüzoltók é hó 14-én, ünnep másodnapján a «Bakony» nevü kis erdőcskében. A különben elhagyatott helyecske ez alkalomra zászlókkal, lampionokkal, tüzoltói szerelvényekkel csinosan volt feldiszitve. Látogatottság, fesztelen jó kedv jellemezték a mulatságot, mely kora délután kezdődött s reggelig tartott volna, ha az éjfél felé megeredő eső szétoszlásra nem birja a közönséget. A 8 órakor kezdődő vacsora, tüzijáték s a dalárda nehány előadott dala tették változatossá az estét. A vacsorát felköszöntők élénkitették, az elnököt, Bergler, Paulay és Székely mig Bergler a főparancsnokot köszöntötte föl. A tánczosnők közül tudósitónk megemliti: Dienes, Géhl, Gotthárd, Kicsinkó, Krajnyák, Olay, Paulay, Reiner, Székely, Szokolay, Timkóné urnőket, továbbá: Azary, Heyduk I. és J., Kardos, Barnay, Királyfalvy E. és S., Schikedanz, Schwarz, Stern, Zákó, stb. k. a.-at.

— **A budapesti angolkör** jun. 20. vasárnap rendezi ez évi első kirándulását az osztrák-magyar államvasut-társaság 4 órai vonatával Rákos-Palotára.

— **Az ujpesti olvasókör** a rákos-palotai parkvendéglőben junius 26-án zártkörü tárczestélyt rendez.

— **A kőbányai férfi-dalegylet** junius 24-én a régi sörház átalakitott vendéglői és kerti helyiségeiben az Egyetértés czimü budapesti férfi-dalegylet, a Dalkoszoru czimü Ganz-féle waggongyár és a budapesti szobrász önképző-egylet dalárdái közremüködése mellett tánczmulatsággal egybekötött nagy nyári dalestélyt rendez.

— **Az «Érsekujvári önkéntes tüzoltó-egylet»** saját pénztára javára junius 20-án, kedvezőtlen idő esetén 24-én a város berkében versenyfutással egybekötött nyári tánczvigalmat rendez.

— **Pécskán** a magyar vörös kereszt-egylet által jun. 14-én rendezett jótékonyczélu tánczestély — mint lapunkat értesitik — igen sikerülten folyt le. A nagy vendéglő terme izlésesen volt diszitve. A mulatság reggeli 4 óráig tartott. Jelen voltak: Ormós Péter alispán; az asszonyok részéről: Eftics Jánosné, Fikker Józsefné, Gavulovits Istvánné, Gartner Antalné, Gérich Gyuláné (Merczifalva), dr. Goldzieher Lajosné, Haty Sándorné, Issekutz Mihályné, Kalmár Sándorné (Uj-Panát), Köpf Györgyné, Kripp Józsefné, Marossy Józsefné, Parlás Józsefné (Arad), Scheffler Józsefné, dr. Svetter Károlyné, Szathmáry Jánosné (Arad) és Vojtek Kálmánné. A kisasszonyok részéről: Borsos Judit, Folly Ilonka, Jolánka és Szilárdka, Gartner Mili és Ilonka, Haty Emma és Lotti, Köpf Irma, Kriszta Vaszilka, Marossy Erzsike, Pavlás Mariska, Razsovszky Róza, Roth Gizella, Svetter Tercsike, Szathmáry Mariska (Arad), Zabojszky Herminka és Sarolta. Az első négyest 26 pár tánczolta.

HÁZASSÁG.

— **Esküvők.** *Bély* Hermin opera-énekesnő junius 15-én Veszprémben örök hüséget esküdött Walch (Erdei) Vilmos opera-énekesnek. — *Wolkenstein* gróf tegnap vezette oltárhoz Berlinben *Schleinitz* grófnőt. Az esküvőn a német trónörököspár és *Széchényi* gróf osztrák-magyar nagykövet nejével jelen volt.

— **Eljegyzések.** *Láner* Gyula honvédelmi miniszteri titkár Budapesten a napokban jegyezte el *Kasics* Péter honvédelmi miniszteri osztálytanácsos sógornőjét *Quapill* Bertát. — *Bereczky* Gyula visegrádi kincstári főerdész Nagyváradon jegyet váltott néhai *Reindl* Károly nagyváradi l. sz. püspökségi uradalmi főpénztárnok leányával *Reindl* Jolánkával.

GYÁSZROVAT.

Timár Károly, nyugalm. kir. telekkönyvi hivatalnok Győrött, junius 15-én, 69 éves korában meghalt. Temetése ma délután volt.

Hollóssy Antal temesmegyei tekintélyes földbirtokos, junius 13-án, 68 éves korában Gertenyesen meghalt. Temetése jun. 15-én volt.

Prosznefalvi Buday Plichta Aladár szigorló orvos, dr. Plichta Soma fia, Losonczon, junius 15-én, 25 éves korában meghalt. Temetése ma délután volt.

Harsányi Menyhért kisvárdai tekintélyes ügyvéd 12 éves szép *Katinka* leánya tegnap éjjel meghalt.

Saint-Genöis Móricz gróf, cs. k. kamarás, 71 éves korában Badenben junius 12-én meghalt.

A hivat. lap jun. 17-ik számából.

Kitüntetés. Ő felsége, *Geduly* Lajos, dunáninneni ágostai evangélikus egyházkerületi püspöknek, sok évi buzgó egyházi müködése elismeréseül, Ferencz József-rend középkeresztjét, dr. *Pleininger* Ferencz, miniszteri titkárnak, az osztálytanácsosi czimet és jelleget dijmentesen, *Hüttemann* Gusztáv, cs. kir. fölovásznak, nyugalomba helyezése alkalmából, kielégitő szolgálatai elismeréseül, a koronás arany érdem-keresztet adományozta.

Kinevezés. Ő felsége, *Székács* Ferencz, nagyszebeni törvényszéki elnököt, a budapesti törvényszék alelnökévé, a közmunka- és közlekedésügyi magyar királyi miniszter, *Fábián* János és *Malina* Gyula, miniszteri fő-mérnököket, királyi középitészi felügyelőkké nevezte ki.

Egyházi kinevezések. Ő felsége, a zágrábi székesegyházi főkáptalannál: *Matkovic* István, bienkói prépost-kanonoknak és urbóczi főesperesnek, az éneklőkanonokságra; *Veber* Adolf, kanonoknak és bexini főesperesnek, a csazmai társas káptalan préposts ágára s gvestjei és szinczei főesperességre; *Horvat* Miklós Sz.-Pulcheriáról czimzett körösi prépostnak, kanonoknak és csazmai főesperesnek, a székesegyházi főesperességre; *Snap* Konrád, mesterkanonoknak, az urbóczi főesperességre; *Budicki* Ferencz, mesterkanonoknak, a kemleki főesperességre; *Smetisko* Mihály, mesterkanonoknak, a csazmai főesperességre és *Svindermann* Balázs, mesterkanonoknak, a bexini főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyta. Egyuttal ugyanezen székesegyházi főkáptalannál: *Barabas* László, szentszéki ülnököt és suhodoli plébánost, valamint *Mikic* Mihály alesperest és uj-gradiskai plébánost, mesterkanonokokká; továbbá: *Fris* Pál alesperest és oriováczi plébánost; dr. *Suk* Bódogot, a Ferencz József nevét viselő zágrábi egyetemnél, az erkölcsi hittan nyilvános rendes tanárát, valamint *Strazimir* Károly, dolyna-zelinai plébánost, az érintett székesegyházi főkáptalannál czimzetes kanonokokká; *Harabajsa* István, alesperest és sisineci plébánost, valamint *Nagel* Frigyest, a zágrábi főgymnázium nyugalmazott hittanárát és exhortátorát, a csazmai társas káptalannál, czimzetes kanonokká nevezte ki.

Királyi adomány. Ő felsége, a *csömöri* római katholikus egyházközségnek, egy uj iskola épitésére és annak felszerelésére száz forintot, a *kis-nyiresi* gör. kath. egyházközségnek, iskolaépitkezési czélokra száz forintot, a *jánki* gör. kath. egyházközségnek, iskolaépülete helyreállitására száz forintot magánpénztárából engedélyezett.

TÁVIRATOK.

Bécs, jun. 17. (*Képviselőház.*) A ház folytatván a vámtarifa részletes tárgyalását a XI. osztálynál (zsiradékok) *Heilsberg* azt inditványozta, hogy a «külön meg nem nevezett zsiradékok» tételénél 12 frtnyi, a halzsirra nézve pedig 1 frtnyi vám állapittassék meg. *Hausner* azt inditványozza, hogy a paraffinra (akár tisztitott, akár nem) 6 frtnyi vám vettessék, hogy a gácsországi földiszurok (osokerit) termelés, mely mintegy 7000 munkást foglalkoztat, meg legyen védve az inrealis külföldi verseny ellen. *Kreuzig* Heilsberg inditványának elvetése esetére azt inditványozza, hogy a zsiradékok vámja 8 frtban állapittassék meg. *Kalchberg* ellenzi Heilsberg és Kreuzig inditványait, mert a mezőgazdaságnak nincs érdekében, hogy a zsiradékvámok magasak legyenek. *Regel* pártolja a javaslat vámtételeit. *Steinwender* Heilsberg inditványát támogatja. Megejtetvén a szavazás, a XI. osztály (zsiradékok) a javaslat szerint fogadtatott el Hausner inditványával. Heilsberg és Kreuzig inditványai a bizottsághoz utasittattak, mielőbbi jelentéstétel végett. A XII. (zsiros olajok), XIII. (italok) és XIV. (eledelek) osztályok változatlanul elfogadtattak. A «fa-áruk» osztályánál *Türk* azt inditványozza, hogy a szerszámfára és füreszelt faárukra, melyek a javaslat értelmében vámmentesek, 50 krnyi vám vettessék. *Tausche, Kreuzig* és *Siegl* pártolják Türk inditványát. *Exner* a fa vámmentessége mellett emel szót, mert Ausztria jelentékeny fakivitelének, különösen dél felé, a vámok könnyen árthatnának. *Wenger* pártolja a favámokat és határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a kormány felszólitandó, hogy Magyarországgal egyetértőleg favámokat léptessen életbe, melyek oly magasak legyenek, mint a Németországban fönnálló favámok. Erre a ház a «fa-áruk» osztályát változatlanul elfogadta a bizottság határozati javaslatával, mely szerint a kormány felszólitandó, hasson oda, hogy a Németországgal való határforgalom megkönnyitése czéljából az ottani favámok a határkerületekben megfelelőleg szabályoztassanak. A képviselőház ma este ülést tart.

Bécs, jun. 17. *Képviselőház (esti ülés).* A kormány törvényjavaslatokat terjeszt elő az 1882. évben Tirol és Karinthia számára engedélyezett inségkölcsönök visszafizetése, Stryj felépitésére kamatnélküli kölcsönök engedélyezése és a Salzburg tartományij képviseltetését az invazionális költségekre vonatkozólag létrejött egyezmény iránt. *Menger* és társai ismételve interpellálnak a Laibachban történtek iránt. Ezután a vámtarifa feletti vita folytattatott. *Meznik* előadó a bizottság nevében Heilsberg és Kreuzig inditványait a 71. tételre vonatkozólag elejteni kéri. Inditványt tevők sajnálatukat fejezik ki a bizottság határozata fölött. *Meznik* visszautasitja a vádat, mintha a bizottság az inditványokat könnyelmüen és sommás uton venné tárgyalás alá. Erre Heilsberg és Kreuzig inditványai elvettettek és a tétel a javaslat értelmében fogadtatott el. A XVII. (ásványok), XIX. (festő- és cserzőanyagok) és XX. (mézgák és gyanták) osztályok vita nélkül elfogadtattak. Következik a *petroleumvám* tárgyalása. Mellette hárman, ellene huszonnégyen vannak szólásra feliratkozva. *Meznik* a bizottsági többség inditványát indokolja, mely 2 frtnyi vám kivetését czélozza. *Szuesz* a különinditványt indokolja. *Szuesz* beszédje után az ülés berekesztetett. A legközelebbi ülés holnap lesz.

Prága, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A cseh lapok a petroleum-kérdés óráról órára változó esélyeit fejtegetve, arra a következtetésre jutnak, hogy a bizottsági javaslatoknak csekély többségük lesz. A cseh klub tegnap este döntő ülést tartott. A petroleumvám kérdésén kivül azzal a kérdéssel is foglalkoztak, hogy a cseh képviselők, tekintve az utóbbi idők eseményeit és a prágai rendőrséggel történt összeütközést, milyen állást foglaljanak el a kormánynyal szemben. A tanácskozás eredményét szigoruan titkolják. A Narodni Listy szerint állitólag egyhangulag kárhoztatták a prágai rendőrség magatartását s utalták arra, hogy a kormány a német schulvereint favorizálja. Végül a fölött is tanácskoztak, hogy mily módon értesittessék a kormány amaz érzelmekről, melyeket a pünkösdi prágai és salzburgi események a cseh képviselőkben keltettek.

Prága, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A Narodni Listy jelenti, a prágai büntetőtörvényszék tanácsa tegnap elhatározta, hogy az utolsó utczai tüntetések alatt letartóztatott egyének egyelőre fogva maradnak. Pöch főhadnagy ügyében, a ki nemrég Trzil borbély legényt az utczán kardjával megvágta, Trzil és más tanuk meghivást kaptak, hogy ma és szombaton a katonai törvényszék előtt megjelenjenek.

Trieszt, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A Pro patria trentini olasz iskola-egyesületnek fiók-egylete alakult meg itt tegnap. A népes gyülésben kifejté az elnök, hogy az egylet czélja az, hogy az olasz provincziákban a Schulverein müködését paralizálja.

Berlin, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Katonai czélokra póthitelt a kormány a birodalmi gyülés jelenlegi ülésszakában előreláthatólag nem fog kérni.

Páris, jun. 17. A szenátus által a *herczegek kiutasitásáról* szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság mai ülésében *Freycinet* miniszterelnök beszélt, ugyanoly értelmü nyilatkozatokat téve, mint a kamarában tett. — A «Temps» szerint a kormányelnök teljes fölvilágositást adott volna az orleanista-párt szervezetéről. A bizottság előadóvá *Bérangert* választotta.

Páris, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A Figaro jelenti, hogy Waddington és Foucher de Careil a herczegek kiutasitása ellen fognak a szenátusban szavazni, s hogy Courcel báró berlini nagykövet visszahivását kivánja.

Pétervár, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) E pétervári sajtó a franczia herczegek kiutasitását oly mélységnek nevezi, mely Francziaországot a többi államoktól elidegeniti.

Páris, jun. 17. *Baithaus* miniszter a kamara mai ülésén törvényjavaslatot fog beterjeszteni, melynek alapján a panamai csatornát épitő társulat sorsjegykölcsön kibocsátására felhatalmazást nyer.

Páris, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A decazevillei sztrájk végett ért. A kormány ma törvényjavaslatot nyujt be, nagy sorsjáték engedélyezése végett a Panama-csatorna épitése czéljából.

Páris, jun. 17. *Grévy* köztársasági elnök ma délelőtt a szokásos szertartásokkal átnyujtotta az ujonnan kinevezett három franczia bibornoknak a *bibornoki kalapot. Bernardou* bibornok az elnökhöz intézett beszédében a következőket mondta: Azon ujabbi méltóság, melyben részesitettünk az egyház és Francziaország iránti kötelességeinket előttünk csak szentebbé teszi. Soha sem fogunk megszünni Francziaországért imáinkat az istenhez intézni. Tanitani azt fogjuk a mit Krisztus tanitott, t. i. engedelmességet az isteni és emberi törvények és tiszteletet a hatóság iránt. Az elnök köszönetet mondott a tolmácsolt érzelmekért, melyek — ugymond — az egyházat Francziaország érdekeivel kibékitik.

Mons, jun. 17. 600 sztrájkoló vörös zászló alatt Quaregnonból Jemappesbe vonult. Utközben a zavargók behatoltak az egyes gyártelepekre és a szinekben elhelyezett szerszámokat a csatornákba dobták, lajtorjákon bemásztak egy hengerelő gyárba és a foglalkozó munkásokat munkájuknak abbanhagyására kényszeritették. Midőn még nehány gyártelepen szintén hasonlóképen akartak eljárni, a csendőrség közbelépett és erre a zavargók megfutamodtak. Quaregnon, Jemappes és Wasmesba két zászlóalj katonaság rendeltetett.

Róma, jun. 17. Tegnap déltől ma délig Velenczében 8 ember betegedett meg és 2 ember halt meg *kolerában*. Bariban 1 ember betegedett meg.

London, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Hartington* és *Curchill* a pünkösdi ünnepnapok alatt egyszerre volt vendége *Rotschild* Ferdinándnak a birtokain. A konzervativek ezt arra magyarázzák, hogy pozitiv politika fölött állapodtak meg Irországgal szemben. A Hartington-féle manifesztum elé ennek következtében fokozott érdeklődéssel néznek.

London, jun. 17. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Lockhart ezredes és kisérete, kik nemrég Chitralból indultak el, hogy Badakshanon át az afgán határrendező bizottsághoz csatlakozzanak, körül vannak keritve, sem előre, sem hátra nem mozdulhatnak és hiányt szenvednek élelemben. Lockhart ezredes a számára küldött pénzt nem kapta meg. Bombayból a következőket jelentik: A Times of India megerősiti, hogy Lockhart ezredest és kiséretét a badakshani törzsfőnök elfogta. A foglyok jelenleg az erődben vannak.

London, jun. 17. *Hartington* választóihoz intézett kiáltványában kiemeli, hogy addig nem szabad a lakosságot fölhivni, hogy az ir parlament föláll itását elvben elfogadja, mig a Gladstone nyilatkozata szerint elkerülhetetlenül szükséges föltételek megvalósitásának terve elő nem terjesztetik. A parlamentnek ezentul is az egész egyesitett királyságot, nem pedig annak egy részét kell képviselnie. A parlamentnek jogában kell állania, hogy az alárendelt törvényhozó gyülés fölött ellenőrzést gyakoroljon. Az igazságügy kezelésének oly hatóságok kezeiben kell maradnia, melyek a parlamentnek felelősséggel tartoznak. Hartington tagadja, hogy egyedül kényszerpolitika volna alkalmazható. Fönn kell tartani az igazságos törvényeket és a parlament méltóságát. Ő a szabadelvüpárt hagyományait nem adta föl, sőt ellenkezőleg, teljes mértékben föntartja azokat.

Edinburg, jun. 17. A midlothiani szabadelvüpárt évi gyülésén Roseberry külügyminiszter levele olvastatott föl, melyben azt az erős reményét fejezi ki, hogy a párt Gladstonehoz hü marad. A gyülés 52 szavazattal 14 ellenében elfogadott határozatában kimondja, hogy helyesli Gladstone ir politikáját.

London, jun. 17. *Gladstone* kormányelnök ma Edinburgba utazott, honnan választási czélokból Midlothianba megy.

London, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Campbell miniszter választási manifesztumában ugy nyilatkozik, hogy a homerule-bill el van intézve; a legközelebbi választásoknál csupán Irországnak statutumszerü törvényhozó testületről lesz szó tisztán ir ügyek számára, mely a birodalmi parlament ellenőrzése alatt fog állani. E nyilatkozat, valamint egy másik miniszteri személy hasonló értelmü nyilatkozata azt bizonyitják, hogy Gladstone eredeti javaslatát teljesen megtagadja, hogy többségre szert tegyen.

London, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Gladstone pártjának választási kilátásai javulnak. London és környéke liberális egyleteinek szövetkezete tegnap este 75 szavazattal 10 ellen elhatározta, hogy Gladstone reformtervét elvben helyesli s a választásoknál támogatni fogja.

London, jun. 17. Az *alsóház* mai ülésén *Bryce* államtitkár kijelenté, hogy a francziák lemészárlásáról az Uj-Hebridákon csak egy hivatalos közlemény van és ez Freycinet franczia kormányelnök nyilatkozata, melyet e hó 10-én intézett Lyonshoz. Freycinet hozzátette, hogy lehetséges, hogy a francziák ott a nyugalom helyreállásáig ideiglenes állomást fognak létesiteni, de a tett intézkedések nem birnak politikai jelentőséggel és szó sincs a szigetek megszállásáról vagy olyas valamiről, a mi ellentétben állana azon kötelezettségekkel, melyeket Francziaország Angolországgal szemben vállalt el. E hó 14-én Freycinet ismételten és határozottan kijelenté, hogy Francziaországnak nincsenek oly tervei, melyek megváltoztathatnák a politikai helyzetet az Uj-Hebridákon, sem a szigeteket megszállani nem szándékozik. Ő a szerződés által kötelezve érzi magát, hogy a szigetek függetlenségét tiszteletben tartsa. Ha csa-

patok szállittattak oda, azok vissza fognak vonatni, mihelyt nem lesz ott rájok többé szükség. Bryce még hozzá tette, hogy Lyons most azt az utasitást kapta, hogy kérjen fölvilágositást a franczia lobogó kitüzéséről szóló hirt illetőleg. Legyen a ház meggyőződve, hogy a kormány komolyan veszi a dolgot.

Belgrád, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *skupstina* megnyitását a kormány azért halasztotta el, hogy a szófiai trónbeszéd miatt felizgatott kedélyek lecsillapodjanak.

Belgrád, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Több szerb lap melegen ir a magyar nemzetről és a magyar sajtóról a szép fogadtatásért, melyben Natália királynét részesitette. A rokonszenvben a magyar-szerb barátság zálogát látják.

Szófia, jun. 17. D. u. 5 ór. (A *Revue de l'Orient* távirata.) A bolgár nemzetgyülésen a bizonyos részről kilátásba helyezett zajos jelenetek elmaradtak. Az oroszbarát ellenzék, mely összesen 26 tagból áll, tehetetlen az óriási többséggel szemben, mely feltétlen hive a *Sándor* fejedelem által követett mérsékelt politikának. *Radoslavov* volt igazságügyminiszter, a kiről azt hitték, hogy a radikálisok élére fog állani és tulzásaival kompromittálni fogja a bolgár kormányt, kibékült Karavelovval és a miniszterválság veszélye megszünt. Az unióra vonatkozó zöldkönyvet a kormány ma tette közzé. Holnap kezdődik a felirati vita. Minden arra mutat, hogy a bolgár nemzetgyülés ülésszaka nyugodtan fog lefolyni.

Belgrád, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A bolgár fejedelem trónbeszéde egész Szerbiában pártkülönbség nélkül rossz hatást keltett. Sándor dicsekvő kifejezéseit kihivásnak tekintik és csak a kormány higgadt politikája képes a békés hangulatot fenntartani. Az ellenzék ma volna hajlandó a háborut ujra megkezdeni, annyira fel van háborodva.

Pétervár, jun. 17. A «Journal de St.-Petersbourg» *Sándor* bolgár fejedelem beszédéről szólván, melylyel a nemzetgyülést megnyitotta, különösen kiemeli azt a könnyedséget, melylyel a fejedelem *a két országot érintő nemzetközi megállapodások fölött elsiklott.* Amaz interpretáczió után, melyet a fejedelem e megállapodásoknak adott, jobban mondva, melylyel homályban hagyta azokat, utóvégre meg lehet érteni, hogy beszédében nem tett róluk emlitést. Azt azonban mindenesetre kerülnie kellett volna, hogy Szerbiáról ugy beszéljen, a mint tette. Több eszélyesség és kevesebb önelégültség mellett föl lehetett volna fogni, hogy az érzékeny oldalakat kimélnie kell, ha másért nem, hát azon viszonyok érdekében, melyeket Bulgáriának szomszédságán kivül ápolnia kell és a melyek bizonyára ulsulyra jutottak volna, ha a fejedelemnek nem tisztán személyes tekintetek adják szájába a szót.

Varsó, jun. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az orosz helyőrség ama tisztjei, kik a bolgároknak a szerbeken vett győzelmeit annak idejében bankettel innepelték, meg s Sándor fejedelmet táviratilag üdvözölték a vizsgálat befejeztével szigoru rendreutasitásban részesültek. Mérvadó körökben ebből azt következtetik, hogy Sándor fejedelem irányában még mindig nagy az ellenszenv.

Zürich, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A városi tanács falragaszokon szólitja fel a lakosságot, hogy ne csoportosuljon; tegnap este mégis több ezer ember állt a kanton-rendőrség főőrsége előtt és a mellék-utczákban. A rendőrség és tüzoltóság 11 órakor szétugrasztotta a tömeget. Ujabb rendzavarás nem történt. Harmincz embert letartóztattak, de háromnak kivételével ismét szabadon bocsátották őket.

Madrid, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Ujabban ugy bel- mint külföldi lapokban különféle hirek merültek fel, hogy Kataloniában és Arragoniában *karlista mozgalmak* fognak legközelebb kitörni, azonkivül köztársasági pucskisérletekről szóló hirek is terjesztetnek. Hiteles forrásból eredő értesülés szerint a hirek durva irányzatos hazugságok, melyeknek czélja részint az, hogy a radikálisok szétzüllött csoportjának látszólag némi tekintélyt kölcsönözzenek, részint hogy a tőzsdét tévedésbe ejtsék. Egész Spanyolországból érkező megbizható hirek szerint mindenütt a legnagyobb csend uralkodik.

Hága, jun. 17. A választások végleges eredményéből itélve, a kamarának, melynek előbb 43 szabadelvü és 43 antiliberális tagja volt, most 46 szabadelvü és 40 antiliberális, sőt valószinüleg 47 szabadelvü és csak 39 antiliberális tagja lesz.

Kairó, jun. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az angol kormány Syr Evelin Barring által notifikáltatta az egyiptomi kormánynál, hogy az angol okkupáló hadsereg elvben elhatározott redukálását akkor fogja keresztül vinni, ha megnyugtató lesz a szudáni forradalmakhoz küldött misszió eredménye. Mukhtár pasa ez alkalomból megujitotta amaz inditványát, hogy a missziónak megfelelő katonai erő bocsáttassék rendelkezésére.

Athen, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az osztrák-magyar Lloydtársaság pyreusi ügyvivője kijelentette Dragumis külügyminiszternek, hogy nem kiván kárpótlást azokért a járatokért és rakományokért, melyeket az ostromzár idején hajói a képviselők felvétele és elszállitása czéljából a korinthusi öbölből a jóni szigetekre és másfele megtenni kénytelenek voltak. Megközelitő számitás szerint Görögország ezért legalább 5000 drachmát tartozott volna fizetni. A külügyminiszter ur ebből az alkalomból a Lloydtársaságnak köszönetét jelentette ki.

Washington, jun. 17. A szenátus elé inditvány terjesztetett, mely fölhatalmazza a köztársaság elnökét, vonja meg a kereskedelmi kedvezményeket amaz országok szállitmányaitól, sőt zárja el előlük az amerikai kikötőket, mely országok kikötőiben az amerikai hajók kereskedelmi kiváltságaik gyakorlásában meg vannak akadályozva.

New-York, jun. 17. Sant-Jogóból (Chili) jelentik, hogy junius 15-én a választások alkalmával zavargások fordultak elő. Negyven ember megöletett; többen megsebesültek. Hir szerint a szabadelvüek többségre jutottak.

Pétervár, jun. 17. A «Journal de St.-Petersbourg» megczáfolja bizonyos lapok hireit, melyek *Mohrenheim* nagykövet visszahivásáról szólnak, mi állitólag küszöbön állana, minthogy a nagykövet az orleansi herczegek iránt tulságos nagy rokonszenvet mutatott.

Sydney, jun. 17. (A Reuter ügynökség jelentése.) Numeából érkezett hirek szerint a «Divez» nevü gőzhajó már visszatért az Uj-Hebridákról. Sandvich és Malocolo szigeteken csapatok szállittattak partra, a franczia zászló kitüzetett, katonai őrség szerveztetett és mind erről az összes idegenek nemzetiségre való tekintet nélkül értesitettek. A numeai hirlapok szerencsét kivánnak a franczia hatóságoknak az uj Hebridáknak Angolország és gyarmatai ellenére történt elfoglalása alkalmából. A numeai konzul táviratai megerősitik e hireket.

A bajor király halála.

II. Lajos életéből.

Hogy mily aggodalmas módon vált rosszabbá az többi időkben a király állapota, a hozzá közelebb álló egyének bámulatos dolgokat tudnak beszélni erről. A királynak az államkincstár ellen formált követelései, magukban még nem bizonyitnák a király rendellenes elmeállapotát, bármily kolosszolis összegig emelkedtek is azok; azonban az a pazarlás, melylyel a pénzt szórta, már jele zavarodottságának. A herrenchiemseei kastélynak egy éjjeli kivilágitása 10,000 márkába került. A kivilágitáshoz finom apró gyertyákat használtak, a melyek mikor meglettek gyujtva, a király egyedül sétált a tündéries világitott tükörteremben. A pénz legnagyobb részét mégis az utóbbi időben kedvelt svalizsérjei nyelték el. Ezek egyike, Weber Alfons lassankint mindenható lett az udvarnál. A király az ő számára külön gyémántgombokat csináltatott, melyekben a király és Alfonzó neveinek első betüi brillanttal és rubinnal voltak kirakva: továbbá az utóbbi időkben drága órát, lánczostul, forgót ajándékozott neki, nem is számitva a számos ajándékot, melyet régebben adott neki. A király 28,000 márkás utalványát azonban, mely drága ékszerek elárusitására s a befolyó összegeknek a svalizséroknak kifizetésére szólt, a kincstár nem teljesitette. Egyébként Webert is rövid időre kaszamata fogságra itélte a király Hohenschwangauban. E kaszamata a király rendeletére épült, a kegyvesztett udvari emberek büntetéshelyéül, azonban komolyan soha sem vették igénybe. Ugy tettette ugyan a környezet, hogy az elitéltet elvitte a kaszamatába, azonban egy bepólyázott szalma alakot állitott a börtön ablakába, melyre aztán a várhidján sétáló király nagy megelégedéssel tekintett alá. A regensség kikiáltása előtti napon is több, a király kezdőbetüivel ellátott aranyórát rendelt meg egy müncheni órásnál 9500 márka értékben, valamennyit a palota cselédsége számára. Gyakran a megrendelt órákat nem találta elég szépeknek és drágáknak a király s visszaküldte csinálójának. Svalizsérjei pénzajándékát gyakran drága tokban adta át, melyek megkészittetése fölött maga őrködött. Mivel pedig a tömérdek ajándékra végre sem tellett a pénztárból, megparancsolta a király, hogy adják el György-rendje nagymesteri kalapjának forgóit, mely parancsa, a regensség kihirdetése után nem lett végrehajtva. Hogy efféle nyilatkozatok a kormányt végre is komoly közbelépésre s végül még komolyabb intézkedésre birták, önként érthető. Ezek az adatok pedig föl sincsenek véve a képviselőház elé terjesztett mellékletbe. Ezek ugyanis már egészen a legutóbbi időkből valók s igen kevesek által ismertek.

Az udvar benső embereihez tartozott *Dürckheim-Montmartin* gróf is, kiről a napokban annyit beszéltek, s a ki csak tegnap hagyta el fogságát, melybe a Hohenschwangaui események után került. Elbocsátották pedig azért, mert elfogatásának oly jelentőséget kezdtek tulajdonitani, melylyel nem birt. Dürckheim, mint II. Lajos valamennyi hivatalnoka csak névlegesen viselte rangját. Évek hosszu során egyetlen egyszer tett szárnysegédi szolgálatot. Akkor volt az, mikor a király elhatározta, hogy ideig-óráig szakit egyedüliségével s meglátogatja anyját Hohenschwangauban. E látogatást Dürckheim gróf kiséretében tette meg s nagy reményeket kötöttek akkoriban az örvendetes eseményhez. Azt hitték, hogy az embergyülölővé vált király az anyjával való társalgás folytán megváltoztatja gondolkozásmódját. Látták mint tett kirándulást anyja és Dürkheim kiséretében, sőt részt vett nála egy ebéden is, már tudniillik ugy, hogy se nem evett, se nem ivott, mert a szokásos étmódokat már évek óta nem követte. Fájdalom, a látogatásnak nem lett meg a kivánt eredménye. Ujra felvette megszokott egykedvüségét s Dürckheim in partibus szárnysegéd maradt. Csak mikor az állambizottság Hohenschwangauban megjelent, jutott eszébe a királynak, hogy ő neki tulajdonkép szárnysegédje is van, beszólitotta Dürckheimt s egy Bismarckhoz czimzett sürgöny elküldésével megbizta, melyet el is küldtek. A további szárnysegédi müködésnek, mint tudva van, vége szakadt. Szabadon bocsátották tehát, nehogy gyanu támadjon, hogy gátolni akarják abban, hogy a képviselőkkel érintkezzék, mintha a eltitkolni való dolga lenne a kormánynak. A regensség különben is nagyon szeliden viszi az ügyeket. Alig lehet valakinek fogalma arról, hogy a sajtóproletáriatus mily buján sarjadzik e napokban Münchenben. Utczákon, kioszkokban Extrablattokat árulnak, melyeknek nincs más czéljuk csak az, hogy mentül nagyobb lármával, nagy szenzácziót keltsenek s a népet ingereljék. E lapok egyike a «Gemeindebürger» azzal vádolta tegnap a kormányt, hogy erőszakoskodott a királylyal, oly szavakat adott szájába, melyeket soha nem mondott, s oly követeléseket vont le, melyek alkalmasak voltak arra, hogy a félrevezetett népet tettlegességre ösztönözhették. A lapot elkobozták. Más Extrablattok tartalomszegénységükkel tündökölnek, de fényes, szenzácziót keltő czimeikkel lelnek vevőkre. Kinövései ezek annak a buja napirodalomnak, melyet München a rémület és felindulás e napjaiban termel és megemészt. A legtekintélyesebb lapok, mint az «Allgemeine Zeitung» és a «Neueste Nachrichten» sokat tettek arra, hogy a botránysajtó burjánzásának elejét vegyék, s a nép egészséges érzékeit a romlástól megóvják.

*

Azon kevés egyén közé, kik iránt II. Lajos jó szivvel volt, tartozott *Rudolf* trónörökös. Megküldte neki arczképét is s a mint a trónörökös neki megüzente, hogy a becses ajándékot viszonozni fogja, a bajor király nyugtalan várta a képet. Minden vonat érkezésre egy udvari szolgának kellett menni a postára, hogy a netán megérkezett képet rögtön a palotába vigye. Meg is érkezett egy éjfélben a várva-várt csomag, melyet azonnal a király elé vittek, ki a legnagyobb örömmel fogadta s őrizte meg a képet.

*

Wagner Rikhard fiának Szigfridnek gyámjául II. Lajost nevezte meg. A király azonban keveset törődött gyámfiával s környezete sem igen figyelmeztette rá. Sőt azt beszélik, hogy Wagner özvegyének Cosima asszonynak látogatását sem fogadta a király. E helyett kiizent neki komornyikja által, hogy Wagner családját «Tannhäuser», «Lohengrin», «Trisztan és Izolde», «Parzifal» képezik, a testi kötelékeket pedig ég felé szárnyaló szelleme lerázta. Cosima asszonynak most az a terve, hogy Lajos Ferdinandot a spanyol infansnő férjét kérje föl fia gyámjának, a magas pár ugyanis nagy Wagner-zene kedvtelő hirében áll.

V. Murad és II. Lajos.

Leidesdorf Miksa tanár, a hirneves elmegyógyász, kinek alkalma volt ugy V. Muradot, mint II. Lajost őrültségükben látni, hosszasb czikkben nyilatkozik a két szerencsétlen uralkodó viszonyairól, közös sorsukról.

V. Muradot — mond a czikk — jóval trónralépte előtt fogva tartották, a szerencsétlen ifju mindig orgyilkos kéztől rettegett s ösztönszerü félelmét szeszes italokba fojtotta. Egyszer, 1876. május 30. éjjelén, álmából felriadva azt hallja, hogy lakása ajtait feltörik, erőszakkal nyomulnak be hozzá s tudtára adják, hogy a népakarat szultánná választotta. A szeraszkieratusba vitték, hol az összes miniszterium s a sejk-ul-Izlam jelenlétében 100 ágyu dörgése közben a trónra ültetik. E megrázó eseményt majd mások követik, többek közt Abdul-Aziz halála, kinek V. Murád védelmet esküdött, abban a jóhiszemben, hogy szavát meg is tarthatja. Mikor a szörnyü katasztrófáról értesült, ájultan rogyott össze, 48 óra hosszat se nem evett, se nem ivott s hogy hosszu időn át nem tudták szóra birni. Később ugy nyilatkozott: «Egész Európa engem fog vádolni a szörnyü tettért.» 1876 juniusában már kezdtek feltünni az elmebetegség jelei, legyőzhetetlen álmatlanság nem engedte nyugalomhoz jutni agyát. Az érzékcsalódások, minőket főként a szeszital szül, fokonként előléptek. Egyszer attól félt a szerencsétlen, minden nemes szellemi tehetséggel bőven megáldott uralkodó, hogy megmérgezik, másszor öngyilkos gondolatokkal tépelődött. Lassanként tulhatalmasodtak üldözési mániái és érzékdeliriumai.

1876. aug. 10-én látta Leidesdorf először Muradot, mikor a háborodotiság rohamai ritkán bár, de leghevesebb mértékben kitörtek. Volt mégis némi reménye a szultán megmentéséhez. Azonban a török törvények nem ismernek regensséget s igy a szultánt meg kellett fosztani trónjától. Elfogták, internálták. Kérdés, hogy menedékhelyén, szerető anyjának gondjai alatt kiépült-e rohamaiból, vagy végleg áldozata lett a kórnak. Orvosa Capoleme dr. volt, ki mindent megtett a szerencsétlen uralkodó érdekében.

Máskép alakultak *II. Lajos* viszonyai. Már 18 éves korában mikor az egyetemen államtudományi előadásokat kellett volna hallgatnia, uralkodó lett. Rögtön kitünt hogy szvesebben foglalkozik hajlamaival, mint az uralkodással Visszavonult bergi kastélyába s átengedte magát zeneábrándjainak. Egy év mulva szakitott zárkózottságával s eljegyezte Bajor Zsófiát. E viszony felbomlása után lett Lajos embergyülölővé, s Guddennek igaza volt, mikor orvosi véleményében a király baját husz év előtti időből keltezte. Ez időtől fokonként s a legkülönösebb módon tünt elő a király elméjének zavarodottsága. Különös életmódja, a müvészetek iránti képzelődései, beszámithatlan tettei, az emberektől elzárkózás, majd némelyek előtt az uralkodót körülövező korlátok teljes elhanyagolása, mind egy forrásból eredtek.

Mind e jelmségek tetőpontra értek az ujabbi időben. Képzelődéseiek repülő gépezete ép oly végzetessé lett rá nézve, mint azokra, a kik a repülést eddig gépekkel akarták megvalósitani. Ujabbi halálitéletei nyilván mutatják, hogy itélő ereje, hol fészkel az agy, megbomlott. Ki kellett ejteni kezéből a kormány rudját, hogy soha föl ne vegye. Nem hatolhatott be hozzá egy orvosi, vagy bármely más józan hang, mely idején figyelmeztette volna, sőt e helyett környezete ellenmondásról tartózkodó félénksége s tán önző czéljai segitették a király elpusztulását. Az orvosok joggal mutattak rá a baj öröklött voltára; nyilatkozatuk, hogy «a királynak vannak józan és háborodott órái, de hogy ez utóbbiak mostanában megszaporodtak» arra vall, hogy a betegség még nem fogta át a teljes lelki életet. Indokolt volt hát a regensség, de hogy bukásának kijelentése, személyének orvosi elbánás alá vétele, s szabadságának kikerülhetetlen korlátozása nem történhetett volna-e simább, szelidebb modorban? a fölött a távol álló nem mondhat itéletet.

Gudden hibája az volt, hogy tulbecsülte befolyását, erejét. Nem kellett volna minden őrt eltávolitva magában maradnia a mélyen megsértett, beteg Lajossal. Szolgáljon ez tanulságul más esetekben, a jövőre.

A király-vadászok.

Ha utra kelt a bajorok királya, nemcsak a királyság fényes attributumaitól vált meg, hanem a legszigorubb inkognitóba burkolta magát. Nem követte nagyatyja, I. Lajos példáját, ki egy «Herzog von Franken» áttetsző inkognitóját használta, valahányszor külföldön járt, de atyjáét, I. Miksáét sem, ki «Pfalzgraf bei Rhein» név alatt utazta be Európát. II. Lajos egyszerü polgári nevekkel takarta be királyi méltóságát. Ki is sejthette volna, hogy «Langhammer Sebestyén, regensburgi keztyüs», vagy «Pichler Antal, bécsi magánzó» nem más, mint a bajorok királya?

1871-ben, nemsokára azután, hogy meglátogatta Triebschenben testi-lelki barátját, Wagner Rikhárdot, külföldre indult II. Lajos az 5 excellencziás minisztereinek tudta nélkül. Hirtelen eltünt Münchenből s hiába keresték valamennyi kastélyában. A kabinet kétségbeesése napról-napra növekedett s a berlini urak aggodalma is egyre nagyobbodott. Könnyü elképzelni egy koronatanácsos aggodalmát, a kire fontos állami ügyek elintézése vár, a kinek szeme előtt halomra gyülnek a hátralékok s a királyt — nem találja sehol. Megkezdődött hát a királyvadászat s növekvő kétségbeeséssel folyt heteken át hasztalanul. Végre megjött Berlinből a bizalmas értesités, hogy látták a bajor királyt egy franczia vasuti állomáson, melyet még megszállva tartottak a német csapatok. Érkeztek nemsokára ujabb hirek is. A király Páris felé vette utját s Toul vidékén ráismert egy bajor csendőr.

Nyomban utnak indult két miniszter Orff tábornok társaságában s kihallgatták Toulban a csendőrt, ki két esztendeig lovásza volt a királynak. A rendnek vitéz őre határozottan kijelentette, hogy furcsa szakáláról és sajátságos mozdulatairól megismerte a királyt, kinek utlevelén e név állott: Langhammer Sebestyén keztyüs Regensburgból. A miniszterek tovább utaztak Parisba, de előbb táviratot küldöttek a regensburgi rendőrségnek, mely azt válaszolta, hogy Regensburgban sohasem lakott Langhammer Sebestyén nevü keztyüs. Ebből aztán világosan megérthették, hogy az az utlevél hamis volt.

A királyvadászok megszállottak a Grand Hotel-ben s belemerültek a párisi élet hullámaiba, hogy kihalászszák elveszett uralkodójukat. Lajos király ez alatt egy kis vendéglőben tanyázott a Sebastopol boulevardon, sőt azt is mondják, hogy látta egy társaskocsi tetejéről a királyvadászokat, a mint elhajtattak mellette. A király szeszélye ujta megtréfálta a minisztereket. Ők Langhammer Sebestyén urat keresték, de nem tudtak ráakadni, mert a regensburgi keztyüsből Pichler Antal bécsi magánzó lett. E név alatt látogatta meg a király Versaillest is s talán akkor fogamzott meg agyában az a terv, hogy a német alpesi tó közepén német Versaillest teremt, ragyogóbbat, szebbet a francziánál. Igy támadt évek multán a német Versailles, de királyi épitője nem érte meg szépségének teljes kibontakozását. Herrenchilmsee adta az utolsó szeget II. Lajos koporsójához. A párisi boulevard-vendéglőből Fontainebleau sötét erdeibe menekült a király. Az excellencziás urak keresték fáradhatatlanul s ki tudja, meddig tartott volna a királyvadászat, ha egy szép napon meg nem kapják a király táviratát — a bergi kastélyból. A távirat meglehetősen éles hangon hivta ad audiendum verbum a minisztereket, kik «önhatalmilag», királyi engedelem nélkül mentek szabadságra. A szegény királyvadászok fáradozását hatalmas orrokkal jutalmazta meg a fejedelem.

Kiéi lesznek az uj kastélyok?

A meghalt király által épitett diszépületeknek Ottó, az uj király-e a névleges örököse? E kérdésre valószinüleg mindenki igennel felel. Mindazáltal egy a N. N.-ben megjelenő fejtegetés e kastélyokra mint állomjószágra jelent be igényt.

«Az 1818-ki alkotmánylevél az államjószág fogalmát a király magánvagyonával ellentétben állapitotta meg s a kamarális jószágoknak az államjavakba való szükségszerü bekeblezéséből származik az állam kötelezettségének a királynak, nemzetségének és udvarának eltartása, még pedig 1834 óta a czivilliszta által. Most már ama jogok és javak összesége, mely a trónörökösre mint ilyenre átszáll, állami hagyaték, ellentétben a király magán hagyatékával.

Az alkotmány-levél 3. részének 1. §-sa ezt mondja: «A bajor királyság egész területe, a hány országa, népe, uradalma, regaléja és járadéka van, minden járulékostól egyetlen oszthatatlan és elidegenithetetlen összeséget képez. Ingatlan javakban minden uj, magán czimekből való szerzemény is, akár fő-, akár valamely mellék-ág a szerző, ha iránta az első szerző még életében nem rendelkezett, a férfi-ág öröklési rendjébe esik s az öszszes tömegbe keblezettnek tekintendő.»

Igy tehát mind a most épülőben levő és ujon szerzett kastélyok, mint Lindenhof, Herren-Chiemsee, Schwanstein, ha és a mennyiben a király nem rendelkezett felőlük, a mennyiben ugyan szabadon rendelkezhetett, s a polgári törvények által megkötve nem volt, a király halálával elidegenithetetlen államjavakká lettek. Ezzel a legkiválóbb államjogtudósok munkái egybehangzanak.

E szerint az a nagy adósság is, mely most ez épitmények birtokához füződik, az államra szállana át.

II-ik Lajos király és a párisi gróf.

A *Voss. Ztg.* párisi levelezője junius 14-iki kelettel a következőket jelenti lapjának: A bajor király-tragédia megrenditő katasztrófájára visszatekintve, bizonyos idegenkedéssel időzik az ember a részleteknél, melyek azt igazolják, hogy a Wittelsbachok szerencsétlen ivadéka épen nem volt beszámitható. Ha tehát a mai Matinnek egy hosszu közlését lényegében reprodukálom, az csak annak tulajdonitható, hogy ha csakugyan valóságon alapul, a párisi grófra különös világot vet és azt a következtetést engedi meg, hogy a könnyelmüség, és a kormányzati ügyek elhanyagolása hatásában azonos az őrültség eredményével. — Az idézett laphoz érkezett jelentés szerint II. Lajos király állitólag 20 millió mark kölcsönt kért a párisi gróftól és ennek fejében megigérte, hogy a párisi gróf által meghatározandó politikai szolgálatot hajlandó megtenni, vagyis megkönnyiti neki a franczia trónra jutást. Bár ez ajánlatot az Orleans-család fejének a király nevében egy nagyon alárendelt személyiség tette meg, a párisi gróf azt ugy vette, mintha a bajor kormánytól származott volna s ezért nem a királynak, hanem a bajor kormány elnökének válaszolt arra. A párisi gróf azzal a kikötéssel igérte meg a 20 millió kölcsönt, hogy Bajorország szövetségtanácsi meghatalmazottja által oda fog hatni, hogy Bismarck herczeg az Orleans család ellen viseltető ellenséges indulata paralyzáltassék. A bajor miniszterium megfontolva a körülményeket, legjobbnak találta, ha a párisi gróf válaszát Bismarck herczeggel közli, a ki annyira felindult e miatt, hogy az összes irományokat megküldte Freycinetnek, ezzel bizonyitván, hogy a párisi gróf csakugyan a franczia trónra törekszik s e czélra a külföldön kinálkozó segélyt is kész igénybe venni. Ez az inczidens szolgált okul arra, hogy Freycinet a franczia kamaráknál a herczegek kiutasitását inditványozta. Eddig a «Matin», melynek adatai némileg összevágnak azokkal, a miket itt-ott hallani lehet, s igy nem lehetetlen, hogy a dologban volt valami.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Nagy feltünést kelt itt a Neueste Nachrichten egy közleménye, hogy Lajos bajor király alantasabb alkalmazottai által *tárgyalásokat folytatott az orleansi herczegekkel*, a kik uj kastélyok épitésére oly föltétel mellett ajánlottak föl neki negyven millió frankot kölcsön, hogy *Bajorország esetleges ujabb franczia-német háboru alatt semleges maradjon.* Más lapok azt irják, hogy az uj kastélyok tervei is készen voltak már. Igy a Falkenstein kastélyé is, mely egy járatlan hegycsucson épült volna. Lajos király állitólag még a regenség proklamálása napján is 25,000 márkát utalványozott az állampénztárból a chevaulei takácsnak. A törvényszéknél folyton kihallgatják azokat, a kik a hohenschwangaui és bergi utolsó eseményekről valamit tudnak, hogy minden részlet tisztába hozassék. (N. Fr. Pr.)

A sirbolt.

A Mihály egyház, melynek királyi sirboltjába fogják szombaton II. Lajos holttestét elhelyezni, pompás renaissance épület. Hirnevét főleg a homlokzatán levő szobroknak köszöni. Ezek közül különösen szépek szent Mihály érczszobra és több német császár és bajor herczeg, köztük V. Vilmos a templom épitőjének, állószobra. A templom 1583-ban épült és vele együtt a királyi család sirboltja, 1597-ben szentelték be és 1805-ben rekonstruálták.

A templom belsejét egy bámulatosan merész dongaboltozat képezi, 35 méteres átmérővel és igy a templom óriási embertömeget képes befogadni. Több nevezetességei: egy értékes ereklyeszekrény, Hemling János serfőzőtől, mely a jobb mellékkápolnában van elhelyezve, azután a főoltár festménye, mely az angyalok bukását ábrázolja. Schwarcz Keresztélytől és legjelentékenyebb Leuchtenberg Jenő herczeg karrarai márványszobra, Thorwaldsen egyik remekmüve. A fejedelmi sirbolt lejárata, a khorustól oldalt egyik kisebb oltár előtt van elhelyezve.

Tegnap Castell gróf főudvarmester, Perglasz lovag főkamarás és Crailsheim lovag, a királyi ház minisztere leszálltak a sirboltba, hogy az elhelyezés és rendezés körüli utolsó intézkedéseiket megtegyék.

A sirbolt négy vörös márványoszlopon nyugszik és e négyzetben elhelyezett oszlopok képezik a sirbolt közepét. Ez elrendezés által keletkezett középső folyósóba jobbról is, balról is egy-egy bejárás vezet. A két első oszlop közti, ballusterekkel elzárt ürben, 12 érczkoporsóban bajor herczegek, herczegnők és ezek gyermekei aluszszák örök álmukat. Ezzel szemben, a sirbolt közepén van az a fülke, melybe Lajos király holttestét fogják elhelyezni; jobbra e fülkétől Adalbert herczeg, balra pedig két bajor herczeg nyugszik. Ezeken kivül: V. Vilmos herczeg és neje Reneta; I. Miksa választó fejedelem és két neje: Erzsébet és Mária Anna; Miksa Fülöp herczeg és neje; Leuchtenberg Jenő herczeg, nejével és leányával helyeztettek el e sirboltban örök nyugalomra. Az előkészületek miatt a Mihály egyházat a közönség elől elzárták.

A gyászoló München.

München, jun. 16.

Beláthatatlan néptömegek hullámzanak München utczáin. Sötét ruhában jár mindenki s az asszonyok is mind gyászruhát viselnek. Tegnap volt a napja Bajorország védszentjének, de mig máskor vig lakomákkal ülték meg ez ünnepet, most a gyász elnyomta az emberek vidámságát. Nem a mulatóhelyekre, hanem a királyi palotába özönlött a nép, a holt király palotájába, melybe a temető csöndje költözött.

Nagyobb csoportokban bocsátják be a gyászolókat, hogy elmondják csöndes imádságukat a ravatal mellett. Eleintén életet fenyegető volt a tolongás, de később példás rendben s odaadó türelemmel várt ezer és ezer ember, a mig reá került a sor. A rendőrségnek és katonaságnak alig van más dolga. Szegény és gazdag, öreg és fiatal, polgár és katona meghatottan járult a király ravatalához s közülök nem egy könnyeket is hullatott.

Az udvari méltóságokat, főrangu katonákat, a diplomatákat és a hirlapok képviselőit külön kapun bocsátották a ravatalhoz.

A boltives kápolna falait fekete posztó födi s fekete lepellel van leteritve az oltár is. A holt király czimere, melyre rá van irva születésének és halálának napja, ragyogó szineivel tarkitja a sötét képet. A boltozatról hullámos baldachin ereszkedik le a padlóra. Alatta emelkedik a ravatal, melynek alján viaszgyertyák égnek ezüst tartókban, félig világitva meg a kápolnát. Viruló délszaki növények vetnek árnyékot a falra. A ravatal emelkedő talapzata is virágokkal van teleszórva. A koporsó szalagtalan koszorukkal van megrakra s a zöld levelek és fehér virágok közül alig látszik ki a szemfedő.

A koporsóban fekszik a holt király; mellén tündöklő csillag, nyakán nehéz aranylánc. Baljában a feketével bevont kardot tartja, jobb kezében jázmin-bokréta van, melyet Erzsébet királyné küldött a ravatalra. A halott lábainál sötétvörös szegfü-bokréta emelkedik ki a koporsóból. A ravatal előtt szenteltviztartó áll, melyre babérkoszoru és pálmaág borul. A koporsót ferdén tették rá a ravatalra, ugy hogy a halott feje magasabbra jutott s láthatja mindenki egész alakját a királynak.

A halott keskeny homloka kifehérlik a sötét, kuszált fürtök közül. Arczán látható nyomokat hagytak a kiállott szenvedések.

A ravatal mellett csöndes imát rebeg egy agg lelkiatya s vele imádkozik a gyászolók csoportja. Mozdulatlanul áll a ravatal két oldalán a diszőrség.

Künn a palota előtt zajtalanul hullámzik a nép. Gyászlobogó nem leng sehol az országban, mert a bajor nem zászlóval hirdeti a gyászát.

A bajor nép őszintén gyászolja boldogtalan királyát s elfelejti, hogy a mig élt, nem láthatta őt szinről-szinre soha. Beéri azzal, hogy most csöndes áhitattal nézheti viasz-sárga arczát, melynek komor redői nagy szenvedésekről tesznek tanuságot. E nép átérzi azt a sok szenvedést, melytől királyának szive megszakadt s megbocsátja hibáit, hogy áldhassa emlékezetét.

A temetés előkészületei.

II. Lajos király temetése, a herczeg-regens elé terjesztett tervezet szerint, szombaton déli 1 órakor veszi kezdetét. Minthogy a szt. Kajetán udvari egyházban a fejedelmi sirbolt olyan kicsiny, hogy már II. Miksa király halálánál át kellett azt alakitani, Lajos király hült tetemeit a szt. Mihály egyház sirboltjában fogják örök nyugalomra elhelyezni. A temetési szertartásokat Streichele érsek fogja vezetni. A gyászmenetet ugy tervezik, hogy az kikerülje azokat az utczákat és tereket, — mint a Maximilianstrasse és Maximilianplatz, — melyeket a király életében is, sajátságos indioszinkraziája folytán, állhatatosan kikerülni igyekezett. 101 ágyulövés hirdeti a szertartás megkezdését. A gyászmenetet katonaság nyitja meg, élükön a hadtestparancsnokkal Horn tábornokkal, utánuk jönnek a bajor főnemesek bérruhás szolgái, a szerzetek, az egyetemek és más tanintézetek, az udvari szolgaszemélyzet, azután az egyház képviselői az érsek és négy püspök vezetése alatt, majd huszonöt ember ugy leboritva a «Gugel»-nek nevezett fekete posztóval, hogy csak a szemük látszik ki, s ezek a király czimerét viszik és egy-egy szál égő gyertyát, mögöttük a szertartásmester és a hadsegédek haladnak. Erre jő a nyolcz lovas halottas kocsi; a koporsón az uralkodó jelvényei és a bajor királyság házi rendjele. A halottas kocsit a legfőbb udvari méltóságok, a szárnysegédek, kamarások veszik körül, a szemfedő sarkait vive. A kocsit követik: Luitpold regensherczeg, a herczegek, a kamarák tagjai párosan, továbbá a rendüri családok képviselői, a miniszterek, a második udvari rangosztály tagjai, a Szt.-György rend lovagjai, a tisztikar, az intendánsok, a hivatalnokok, a magisztratus, a különböző küldöttségek és végül ismét katonaság. A menet négy óra alatt teszi meg az utat a kápolnától a Mihály-egyházig. A sirboltot háromszorosan pecsételik le és három kulcs szolgál a koporsóhoz, egy a főudvarmesteré, másik az egyházé, harmadik a külügyminiszteré. A mint a temetésnek vége van, lovasok kiséretében Alt-Oettingbe viszik a király szivét, a hol már együtt van minden bajor uralkodónak a szive.

Az előkészületek ez impozáns királyi temetésre nagyban folynak. Nemcsak az egész ország tömeges részvétele van biztositva, de a külföld is, az ünnepélyhez méltóan lesz képviselve. Igy a német trónörökös és Rudolf trónörökösön kivül részt vesznek a temetésen Cumberland herczeg, az orosz trónörökös-nagyherczeg, Aosta herczege, a svéd trónörökös, a belga király és a franczia republika két képviselője.

A bajor hatóságok az országos gyászra vonatkozó rendeleteket teszik közzé. A katonaság már viseli is az előirt gyászt. Streichele érsek pásztorlevelet intézett a klerushoz, melyben ezeket mondja: «Szeretett bajor hazánkat fájdalmas, nehéz csapás érte. Kimondhatlan fájdalommal közöljük veletek a szivetrázó gyászhirt, hogy szeretett, sokat szenvedett fejedelmünk jobb létre szenderült. Alázattal hajlunk meg Isten sulyos keze alatt, hiven Péter, a szent apostolfejedelem tanitásához és megemlékezünk e nehéz órákban ugyanez apostol ama szavairól is: «Féljed Istent és tiszteld a királyt.» Félve és reszketve imádjuk Isten titokteljes végzését, elhunyt királyunknak pedig mély fájdalommal adjuk meg az illő tiszteletet.» Ezután felszólitja a klerust, hogy adja tudtára a népnek a gyászhirt és hathatós szavakban szólitsák azt fel, hogy ajánlják az elhunyt lelki üdvösségét isten kegyelmébe. Azután igy fejezi be az érsek pásztorlevelét: «Bizunk abban, hogy a tisztelendő klerus e rendeletek lelkiismeretes végrehajtása által nemcsak az isten által rendelt fejedelem iránti kötelességét teljesiti hanem kifejezést ad ama mély háláérzetnek is, melylyel a bajor katholikus egyház szeretett királyi házunk iránt oly nagy mértékben viseltetik.»

*

Madridból irják, hogy *Krisztina királyné* a mint megtudta a bajor király halálát, rögtön táviratozott sógornőjének, Dona Paznak, Lajos Ferdinand feleségének, kérve, hogy közöljön vele rögtön mindent a katasztrófa körülményeiről kimélet nélkül, ő már jól van, minden hirt el bir viselni. Dona Paz rögtön válaszolt, hogy ő is csak annyit tud, a mennyit a hirlapokból olvas, mert már régóta semmi összeköttetése a bajor udvarral. A királyné erre egy ujabb táviratban kifejezte Dona Paznak részvétnyilatkozatait s ujra kérte, ha valaminek tudomására jő, rögtön közölje vele.

*

Füssenből e hó 14-ről jelentik: Ma este 6 órakor utazott itt át Dürckheim gróf, a királyné tényleges kamarása Elbingenalpba, hogy megvigye a királynénak a gyászhirt. Dürckheim grófné a királyné udvarhölgye, Steingadenből jövet, ma éjjel szintén oda megy. Az anyakirályné e szerint 24 óra multán értesült a rettenetes katasztrófáról.

A bajor képviselőházból.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A *képviselőház* ma megkezdte ülését. Az ülésterem egy év óta felülvilágitással láttatott el, plafondját a bajor tartományok czimerei ékitik. A terem régebben ugy volt berendezve, hogy az elnöki emelvény az épület keskeny felén volt felállitva, a hosszában pedig két soron a képviselők ültek. Megváltoztatták ezt is. Áttették az emelvényt a terem hosszabb falához, a képviselőház ülőhelyeit pedig körben helyezték el. A terem kicsi, összesen 159 képviselői hely van benne. A terem komoly benyomást tesz; a falak pompeji vörösre vannak festve, az elnöki emelvény felett az elhunyt király életnagyságu képe látható. — Az elnöki emelvény mellett emelkedett helyen van a miniszterek széke, mindegyik oldalon három-három. A miniszterek bőrrel bevont székeit a bajor oroszlán képlenyomata disziti. A miniszterek mögött 5 ülőhely van a kormánybiztosok számára.

A gyorsirók állva végezik munkájukat az előadói szék előtt készitett polczon. A karzat tömve; a jelenlevők közt feltünik Grillenberger, a szoczial-demokrata képviselő. Kilencz óra után egy negyeddel lépnek be a képviselők. A karzat bejárásnál fegyveres katonák állnak, mely intézkedés 1870-ből származik, mikor tudniillik a klerikális képviselők nem akartak csatlakozni a német egységhez s a kamara ellen utczai tüntetést idéztek elő. Azóta aztán a védelmi rendszabály állandó maradt.

A 159 képviselőből 155 megjelent. A többi négy betegséggel mentette ki magát. A képviselők közt sok a pap, kik közül kettő az ülés alatt is breviérét olvasta. A miniszterek mind jelen vannak.

Ow elnök érzelemteljes beszéddel nyitotta meg az ülést, fájdalmasan emlékezvén meg a király haláláról: «Ismertük a királyt ifjukora szépségében és erejében, elháríthatatlan bajok zárkózottá tették kedélyét, megtámadták lelkét, megtörték erejét.»

Az elnök után Lutz miniszter szólt s felolvasta a trónutódlási patenst. Azután igy folytatta: «Az ügy megvizsgálása nem csupán arra a kérdésre szoritkozik, a minek most egyedül van gyakorlati értéke, hogy a mostani király Ottó van-e akadályozva az uralkodásban vagy nincs, de ki kell terjeszkednie arra is, hogy igazolt volt-e II. Lajos király életében a régensség fölállitása. Az anyag, melyet ez érdekben önök elé terjesztünk, véleményünk szerint nem közzétenni való. Minden esetre komolyan meg kell fontolni a dolgot. Bizottság választását kérjük tehát, mely a beterjesztett iratokat titkos ülésben, de a képviselők jelenlétében tárgyalja, s a bizottság döntsön a közzététel fölött. Ha az anyag nem lenne elég, készek vagyunk kiegészitésére.»

A kamara erre megválasztotta a 28 tagból álló bizottságot. A bizottság elnöke Kopp klerikális, alelnöke Krämer liberális képviselő. Első jegyzője Buhl liberális második jegyzője Lucas klerikális képviselő. A bizottság valószinüen a közzé nem tételt fogja ajánlani. Ülés vége ½11 órakor.

München, jun. 17. A Berliner Tageblatt tegnap esti kiadását, mely Lajos király apokrif kiáltványát közli, birói végzés alapján lefoglalták.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Dr. *Schleisz* állitólagos *külön véleménye* fölött most sokat és hevesen vitatkoznak. Maga dr. Schleisz azáltal, hogy a bonczolásról felvett jegyzőkönyvet aláirta, előbbi eltérő véleményét teljesen megtagadta. A müncheni Allg. Zeitung, melyet Schleisz azzal vádolt, hogy a táviratot, melyet neki a király betegségéről küldött, ki nem nyomatta, határozottan tagadja, hogy ily táviratot kapott, s felszólitja Schleiszt, hogy az elküldést bizonyitsa be. Ez a következő nyilatkozatot teszi közzé: Én a király egészségi állapotról sem véleményt nem nyilvánitottam, sem jelentést a lapokba nem küldtem. A bonczolásnál konstatált krónikus agyhártyagyuladás véleményem szerint okozta a háborodottságot a király életében; a kis agy rendes fejlésének tulajdonithatni azt, hogy a léleknek beteg funkcziója mellett mégis tiszta itélő tehetsége volt. A W. Allg. Zeitung müncheni levelezője, a ki Schleisznak nagy feltünést keltett magánvéleményét közzétette, fenntartja állitását, hogy Schleisz szájából hallotta a közlötteket. Az emli-

tett levelező ez ügyre vonatkozólag ezeket sürgönyzi a nevezett bécsi lapnak: Schleisz orvossal folytatott beszélgetésem, melyet lapjuk közölt, itt nagy feltünést keltett, különösen azt a megjegyzést kommentálják sokféleképen, hogy az itteni Allg. Zeitungnak már régebben jelentést küldött a király állapotáról, melyet azonban nem adtak ki. A müncheni Allg. Zeitung tegnap felszólította Schleiszt, hogy nyilatkozzék, vajjon küldött-e neki ily jelentést vagy nem, mert a nevezett lap nem kapta meg. Ugy látszik, hogy Schleisz ur most, miután magánvéleményét a bonczolási jegyzőkönyv, melyet ő is aláirt, teljesen megdöntötte, már belátja, hogy nyilatkozatával tullőtt a határon, s kijelenti, hogy semmiféle lapnak sem küldött jelentést a király állapotáról. Ebben igaza van, mert a jelentést én közöltem, még pedig ama beszélgetésből eredőleg, melyet vele folytattam s minden szót most is fentartok s kijelentem, hogy a beszélgetésből sokat kihagytam, mert nem akartam vele Schleisznak kellemetlenségeket okozni, mert tudtam, hogy sok reklamálásnak és panasznak tenném ki, ha az egész beszélgetést szóról-szóra közölném. — Ugyanez ügyre vonatkozólag *Gietl* titkos tanácsos és kir. udvari orvos a következő nyilatkozatot teszi közzé: Az «Allgemeine Zeitung» 16-iki számának mellékletéből ma olvastam dr. Scleisznak bécsi lapokból átvett orvosi véleményét, mely szerint mi ketten azon nézetben egyeznénk meg, hogy a király nem elmebeteg. Ez teljes valótlanság, és ezért kényszeritve látom magamat annak kijelentésére, hogy megfigyeléseim alapján én már évek óta megvalék győződve, hogy a király elméje meg van zavarva és hogy a katasztrófa kikerülhetetlen. Elvem mindenkor az vala, hogy ő felségéről hallgatnom kell és ennélfogva én a király elmebeli állpotáról nem is nyilatkoztam senki előtt, hanem csakis dr. Brattler egészségügyi tanácsossal, ki hét éven át gyógykezelte Ottó herczeg ő fenségét, beszélgettem a király elmebeli állapotáról, s mi mind a ketten megegyeztünk ama véleményünkben, hogy a király elmebaja sulyos, és hogy hasonlit Ottó herczeg bajához.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A politikai helyzet tisztázódni látszik, miután határozottan állitják, hogy sem a klrikális, sem a szabadelvü párt nem fogja megtámadni a kormány javaslatát. De annál nagyobb bizonytalansággal tekintenek az alkotmány-kérdés megoldása elé. A szabadelvüpárt elhatározta, hogy várakozó állást foglaljon el, ha azonban más oldalról mégis *alkotmány-változtatás iránt javaslatot tennének*, azt ellenezni fogják. A klerikális párt e kérdésben még nem határozott. A lapokban Pötzl és Seydel közjogtanároknak vitatkozásai keltenek nagy érdeklődést; e vitatkozások a körül forognak, vajjon Ottó, ki sem akaratát nem nyilváníthatja, sem esküt nem tehet, király lehet-e. E kérdésre az alkotmány tagadólag válaszol. Hogy azonban az uralkodást más vehesse át, erre az alkotmány megváltoztatása szükséges. Ezzel szemben azt hozzák föl, hogy a provizorium alatt hasonló változtatás lehetetlen, mig ellenben a változtatási nézet védelmezői azt állitják, hogy a szükség által az alaki okok megdőlnek. A *münchen-freisingi érsek* pásztorlevelet bocsátott ki, melyben a Bajorországot ért kimondhatlan nagy csapásról panaszkodik s imát rendelt el.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Koppay* két év óta itt lakó magyar festő ma megrendelésre nagy pasztell-képet készitett a ravatalon fekvő Lajos királyról s azt este közszemlére kitette. A képet tömegesen nézik. Holnap sokszorositják, ára 5000 márka.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Koppay* magyar festő lerajzolta a király ravatalát s képét sokan nézik meg azok közül, a kik nem juthattak be a halottas kápolnába. Temetés előtt le fogják fényképezni a ravatalt.

München jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A «Münchener Fremdenblatt»-ban Osterholzer udvari póstás a következő nyilatkozatot teszi közzé: «Hogy Holnstein gróf ő kegyelmessége előttem mondotta volna, hogy a király ő felsége többé nem parancsolhat, hanem Luitpold herczeg ő felsége az, a ki parancsol, ezennel *valótlannak* jelentem ki.» A lap hozzá teszi: «Holnstein gróf az ő minőségében mint főistállómester kénytelen volt a bizottsághoz csatlakozni, mert neki egyedül van tekintélye, hogy a király istállójának személyzetét rávegye, hogy a bizottság parancsait teljesitse, a király esetleges ellentállásával szemben. A szavak: «A király többé nem parancsolhat, most Luitpold herczeg uralkodik», melyeket Holnstein grófnak a szájába adtak, s melyeket ha csakugyan mondattak volna, joggal lehetett volna rosszalni, de egyáltalán nem mondattak; eddigelé legalább nem lehetett olyan egyént találni, a ki előtt a gróf ily vagy hasonló nyilatkozatot tett volna.»

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Neueste Nachrichten mai száma kijelenti, hogy a király házi orvosával, Schleiszszal folytatott beszélgetés, melyet a bécsi lapok közöltek, nem volt egyéb könnyelmü és sulyos felelősség alá eső misztifikáczionál. E nyilatkozat következtében a W. Allg. Zeitung levelezője Helbing ügyész által már megtette a törvényes lépéseket, hogy e nyilatkozatot azonnal viszszavonják. A levelező fentartva magának a további lépéseket, kijelenti, hogy közleményének minden részletét fentartja.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ugy látszik, hogy egyelőre minden alkotmánymódositó lépésről lemondtak, de feltünő, hogy Ottó királyt a második kamara elnöke sem emlitette meg beszédében. A minisztérium be fogja a kamaráknak bizonyitani, hogy Lajos király dühösen ellenállt minden felszólitásnak, hogy Münchenben lakjék és az országot beutazza és hogy a minisztérium kezdettől fogva az agnatussal teljes egyetértésben cselekedett. (N. Fr. Pr.)

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A szakadó eső és a borzasztó hideg daczára ezerek tódulnak a király holtteste megnézésére. A halál csendes éjjele borog a kápolnában, csupán az imádkozó pap egyhangu szava, s a jelenlevő asszonyok zokogása hallszik át. A léget rózsák és cziprusok illata tölti be. A részvétkifejezés nagyságáról itélve, a temetés impozáns lesz. Szombaton déli 1 órakor temetik el a királyt. A magyar királyt állitólag Lajos Viktor főherczeg helyettesiti.

München, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Holnap érkeznek ide a német trónörökös, genuai Tamás herczeg, a hesszeni nagyherczeg fivéreivel, valamint holnapra várják ide Bajorország összes városainak és ezredeinek küldöttségeit. (N. Fr. Pr.)

München, jun. 17. Az első kamara tagjai ma három óráig tartó zárt ülést tartottak.

Pétervár, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az itteni sajtó egészen higgadtan nyilatkozik II. Lajos bajor király még nem egészen kelően megvilágitott haláláról.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, jun. 17. A *belvizi hajózás* ügyében összehivott kongresszus élénk vita után elfogadta a *Simpher* (Berlin) által inditványozott határozati javaslatot, mely uj csatornák épitését és a viziutakon való forgalom szervezetének előnyösebbé tételét ajánlja. Elfogadtatott továbbá *Studie* (Drezda) azon inditványa is, hogy a vizi forgalomról megbizhatóbb s gondosabb statisztika vezettessék. *Hirsch* tanár (Páris), ki a vizi forgalom fejlesztésében a vasuti forgalom semmiféle károsítását sem pillantja meg, valamint *Dorn* dr. pártolólag nyilatkoztak.

Linz, jun. 17. A *belvizi hajózási* kongresszus tagjai ma esti 7 óra után megérkeztek és az ünnepélyesen feldiszitett pályaudvaron a községi tanács és a kereskedelmi kamara tagjai által fogadtattak. *Wimhölzl* polgármester szivélyes szavakkal üdvözölte a vendégeket, kiknek nevében dr. *Russ* mondott köszönetet. Esti 9 órakor diszvacsora rendeztetik a redoutteremben. A vendégek holnap külön hajóval Bécsbe utaznak.

Prága, jun. 17. A *prága-duxi vasut* ma megtartott közgyülése vita nélkül elfogadta az 1885. évi üzleti jelentést és az igazgatóságnak megadta a felmentvényt. Banerj Mór, Prziborsky Gyula és Guttmann Jenő igazgatók ujból megválasztattak. Az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság is tekintettel a rossz üzleti forgalomra lemondott a javadalmazásról.

London, jun. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A *Szuez-csatorna* kibővitése iránt az angol kormány, az egyiptomi kabinet és a Szuez-csatorna-társaság között függő tárgyalások már közel állnak a befejezéshez. Az egyiptomi kormány elejtette eredeti követelését, hogy a bevételi többlet egy bizonyos százaléka őt illesse meg; másrészt hajlandónak nyilatkozott a társaság a csatorna kibővitéséhez szükséges területeket megvásárolni és most már csak a vételárt illetőleg van még kis eltérés.

Belgrád, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Bulgarában Bregova környékén kiütött a *marhavész*.

Washington, jun. 17. A képviselőház pénzügyi bizottsága már előterjesztette azon jelentését, mely az 1867-ki gyapjuvámok ujolagi behozása ellen nyilatkozik. Határozati javaslat fogadtatott el, mely kimondja, hogy a parlament a gyapjuvámok bármely módositását ellenzi.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A Rábaszabályozási munkálatok versenytárgyalása** augusztus 2-ának déli 12 órájára, Győrbe a társulat helyiségébe van kitüzve. A versenytárgyaláson Radó Kálmán kormánybiztos fog elnökölni. Az ajánlatokat, 50,000 forint bánatpénzzel Krisztinkovich Ede miniszteri fogalmazóhoz, mint a Rábaszabályozó-társulat igazgatójához kell a jelzett határidőig benyujtani. A kormánybiztos elrendelte, hogy a vállalkozni kivánók kellő tájékoztatása czéljából az összes ide vonatkozó adatok és helyrajzok többszörösitessenek s ezek az igazgatóságnál 20 frtért beszerezhetők, a mi a szükséges áttekintést a leggyakorlatibb módon biztositja. A végrehajtandó munkálatok több mint kilencz millió köbméter földmozgósitásból s különféle müttárgyak épitéséből állanak.

⁂ **M. kir. államvasutak.** A felső-sziléziai osztrák-magyar kőszén-forgalom 1884. évi november hó 1-jétől érvényes kivételes dijszabásához ez évi junius hó 25-én a IV. sz. pótlék lép hatályba, mely Ács, Almás-Füzitő, Tata-Tóváros és Ujszőny állomásokra uj, mérsékelt dijtételeket, továbbá Kleophasgrube állomásnak a dijszabásba való fölvételét, valamint a szállitási feltételek némi változtatását tartalmazza. E pótlék példányai a részes vasutaknál, valamint a m. kir. államvasutak dijszabási osztályában megszerezhetők.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

⁂ **A buza állása.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztérium hivatalos kimutatása a buza állásáról junius 15-én az állandó gazdasági tudósitók által beszolgáltatott adatok alapján.

	Bevetett terület k. holdakban (1600 □ öl)	Kat. hold közepen alóli	Kat. hold közép	Kat. hold közepen felüli
I. Felvidék	647,975	141,353	448,672	57,950
II. Dunántuli megyék	919,653	116,175	578,610	224,868
III. Alföld északi része	1.024,001	62,662	695,013	266,326
IV. Alföld déli része	1.666,543	101,728	1.074,761	490,054
V. Erdélyi megyék	503,950	26,063	250,467	227,420
Országos főösszeg	4.762,122	447.981	3.047,523	1.266,618
Százalékokban:	100%	9·4 %	64·0 %	26·6 %
volt 1886. jun. 3-án	100%	12·2 %	64·9 %	22·9 %

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Junius 17. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma határozottan szilárd irányt követett. A kinálat ugyan csak mérsékelt volt, de többnyire nagyobb rakományokból állott. A malmok vételkedve élénk és mintegy 16,000 mm. adatott el majdnem átlag 5 krajczárral magasabb árakon. Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és tengeri iránya valamivel kellemesebb, a többi gabonanemek változatlanok. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 3400 mm. 79.2 k. 8.20 frt, 400 mm. 78.4 k. 8.15 frt, 2000 mm. 78.5 k. 8.20 frt, 100 mm. 77.3 k. 8.10 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 1900 mm. 78·8 k. 8.20 frt, három hóra.

Marosi 2000 mm. 77 k. 8 frt, három hóra.

Bácskai 100 mm. 77 k. 8.05 frt, 4100 mm. 76.3 k. 8 frt, mindkettő három hóra.

Tengeri 1000 mm. 5.17½ frt, 500 mm. 5.17½ frt, 500 mm. 5.25 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Zab 200 mm. 6.75 frt, 300 mm. 6.42½ frt; mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 »	7.75	8.15
—	» pestvidéki	76—81 »	7.65	8.05
—	» fehérmegyei	76—81 »	7.75	8.15
—	» bácskai	76—81 »	7.75	8.15
—	» északmagyarorsz.	76—81 »	7.30	7.75
Rozs	»	70—72 »	6.10	6.30
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.40	5.80
—	» égetni való	62—64 »	5.90	6.70
—	» sörfőzdei	64—66 »	—.—	—.—
Zab	»	39—41 »	6.20	6.60
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.20	5.25
—	» másnemü	73 »	5.10	5.15
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	5.20	5.50
Repcze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet meglehetősen élénk forgalom mellett, daczára az alacsonyabb newyorki gabonaárfolyamoknak, az üzérkedés folytonos vásárlásaira szilárd irányban nyilt meg, de később a kontremine eladásaira ismét elgyengült kissé. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza őszre mintegy 50,000 mm. 5,53, 7.54, 5.55, 5.56, 5.57, 5.59, 5.58, 5.57, 5.56, 5.55, 5.54 és 5.55 frton.

Szokványzab őszre mintegy 20,000 mm. 6.02, 6.03, 6.04, 6.05, 6.06, 6.05 és 6.04 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt volt a forgalom és az irány ujabbi üzérkedési vásárlásokra ismét igen szilárd volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 20,000 mm. 7.55, 7.56, 7.57, 7.58 és 7.57 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 20,000 mm. 5.23, 5.25, 5.26, 5.27, 5.28 és 5.27 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.56	—	7.58—
Tengeri juniusra	»	5.19	—	5.21—
Tengeri julius—augusztusra	»	5.25	—	5.27—
Szokványzab őszre	»	6.03	—	6.05—
Káposztarepcze augusztus-szept.-re	»	10.¼	—	10.¼ —

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt és az irány lanyhább berlini gabonaárfolyamok következtében valamivel nyugodtabb. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 20,000 mm. 7.58, 7.57, 7.56, 7.55, 7.54, 7.55 és 7.56 forinton.

Szokványzab őszre 1000 mm. 6.04 frt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.55	—	7.57—
Tengeri junius—juliusra	«	5.21	—	5.23—
Tengeri julius—aug.-ra	«	5.25	—	5.27—
Uj tengeri 1887. május-juniusra	«	5.38	—	5.40—
Szokványzab őszre	«	6.03	—	6.05 —
Káposztarepcze augusztus—szept.-berre	«	10.¼	—	10.¼ —

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva határidőre változatlan, szerbiai szokványminőségü október—novemberre 7 frton, 90 darbos október—novemberre 9.50 frton köttetett 56 kilókút.

Disznózsir pesti hordóval együtt 49—49.50 frton köttetett.

Értéktőzsde.

Mivel a külföldi tőzsdékről buzditó jelentések nem érkeztek, ugy az elő-, mint a déli tőzsde üzlettelen volt, s az árfolyamok hanyatló irányt követtek, kivált azért is, mert az arbitrage eladott. Az utó- és az esti tőzsdén lanyha irány uralkodott s emlitésre méltó üzlet nem fejlődött.

Előtőzsde.

Kedvtelen hangulat mellett az előtőzsdén osztrák hitelrészvény 282.50-en köttetvén, maradt ugy pénz, magyar aranyjáradék 106.47½-től 106.45-ig, magyar papirjáradék 94.90-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.50—282.60, magyar aranyjáradék 106.42½—106.45.

Déli tőzsde.

Az irány lanyha maradt; az arbitrage eladott, az árfolyamok lassankint estek. Osztrák hitelrészvény 282.50-től 282-ig köttetvén, maradt 282 pénz, magyar hitelbank-289.25-től 289-ig vétetett és maradt 288.75 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 92.40-en, magyar jelzáloghitelbank 130-tól 129.75-ig; befektetési értékek közül: magyar aranyjáradék 106.45-től 106.30-ig, magyar papirjáradék 94.85-től 94.80-ig; más értékek közül: pesti közuti vasut 474-en köttetett, rima-murányi vasmüért maradt 82.50 pénz. Valuták és váltók változatlanok.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282—282.10, magyar hitelbank 288.75—289, magyar aranyjáradék 106.30—106.35, magyar papirjáradék 94.80—94.85.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1—1.50 forint, nyolcz napra 4—4.50 frt, egy hóra 8.50—9 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsde lanyha iránynyal üzlettelen volt. Osztrák hitelrészvény 282.20-tól 281.90-ig, magyar aranyjáradék 106.35-től 106.30-ig köttetett.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281.90—282, magyar aranyjáradék 106.27½—106.30.

Esti tőzsde.

A helyzet nem változott. Osztrák hitelrészvény 282-ön, magyar aranyjáradék 106.30-tól 106.35-ig, magyar jelzáloghitelbank 128.75-ön kelt.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282—282.10, magyar aranyjáradék 106.32½—106.35.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, junius 17. Az üzlet élénk. — Magyar uraság öreg nehéz 40—41.— forintig, fiatal nehéz 42—43 forintig, fiatal közép 43.50—44 forintig, fiatal könnyü 44—45 forintig, közönséges (szedett) nehéz 41—42 forint, közép 42—43 forint, könnyü 43—44 frt. — Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz —.—— forint, átmeneti közép —.—.— forint, átmeneti könnyü 42.—.— forint, eredeti (Stachel) nehéz —.— forint, átmeneti közép .— forint. — Szerbiai nehéz 41½—42 frt, közép 42—42½ frt, könnyü 42—42½ forint. — Hizó 1 éves —.— forint, hizó két éves makkos élősulyban 4% ——— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevőn- s páronkint három arany vám fejében megtérittetnek.

Magánhajók forgalma.

— Junius 16-dikáról. —

Budapestre érkezett: Győri gőzh. társulat 9. sz. uszálya Kobinból 3447 mm. tengerivel Russo I. és fiának; ugyanannak 27. sz. uszálya Báziásról 3600 mm. tengerivel Blau L. és fiának; Fischer M. W. Kincsemje Dunaföldvárról 580 mm. buzával és 570 mm. tengerivel Pick Daninak; Stefanovits D. Etelkája Petrováczról 1740 mm. tengerivel Singer Sal. és fiának; Lelbach A. Adámja Cservenkáról 4000 mm. buzával, ugyanannak Margarithája Cservenkáról 3700 mm. buzával, ugyanannak Dávidja Verbászról 3700 mm. buzával mint saját magának; Fernbach V. Hungariája Sziváczról 4900 mm. buzával saját magának; Freund és Trebits Vilmosa Veprováczról 2180 mm. tengerivel Schlesinger és Polakovicsnak; ugyanannak Julcsája Törökbecséről 567 mm. buzával és 2000 mm. tengerivel Bischitz Lajosnak; Freund I. és fia Rozája Paksról 2000 mm. buzával, 30 mm. tengerivel és 20 mm. babbal saját magának; Weiss és társa Olgája Tassról 520 mm. buzával, 73 mm. árpával, 552 mm. tengerivel és 2 m. babbal Krause és Frischnek: Luczenbacher Pál utóda 31. sz. uszálya Nagy-Becskerekről 2976 mm. tengerivel Fischl testvéreknek; ugyanannak 25. sz. uszálya N.-Becskerekről 2130 mm. buzával és 2220 mm. tengerivel Weiszmann Mórnak; ugyanannak 30. sz. uszálya Bocsárról 151 mm. árpával és 3856 mm. tengerivel Bischitz S. és fiának; ugyanannak 40. sz. uszálya Szentesről 4307 mm. buzával Deutsch Károly és fiának; Popper G. és fia Rózája Sziváczról 2210 mm. tengerivel saját magának; Andrási Samu Etelkája Bezdánból 600 mm. zabbal és 1450 mm. tengerivel Freund Henrik és fiának; Freund és Trebits Friduskája Kalocsáról 1922 mm. buzával Freund Antal és Fülöpnek.

Győrbe átszállittatott: Győri gőzh. társulat 14. sz. uszálya Pancsováról 3901 mm. tengerivel Braun Antalnak; ugyanannak 28. sz. uszálya Báziásról 4294 mm. tengerivel Pfeifer testvéreknek; Tóth Ferencz Sztpálja Zentáról 1814 mm. buzával és 970 mm. tengerivel Scheiber D. és fiának.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jun. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Gyengébb külföldi zárlati árfolyamokra a mai előtőzsdén a játékértékek árfolyamai csökkentek, de az üzlet megint majd kizárólag az osztrák-magyar államvasut és a Károly Lajos-vasut részvényeire szoritkozott. E két értékpapir árfolyama a helyi üzérkedés nagyobb eladásai következtében jelentékenyen esett, mig a többi forgalomba jött papir árfolyama keveset ingadozott. Valuták szilárdabbak voltak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.25, magyar hitelbank 289.50, osztrák-magyar államvasut 234.80, Károly Lajos-vasut 199, déli vasut 114.25, elbavölgyi vasut 161.50, májusi járadék 85.27, magyar aranyjáradék 106.42, magyar papirjáradék 94.97, husz frankos arany 10.00½.

Déli tőzsde.

Tartós üzlettelenség mellett a déli tőzsde elején az árfolyamok maradtak. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 282.25, magyar hitelbank 289.50, osztrák-magyar államvasut 234.80, Károly Lajos-vasut 198.80, elbavölgyi vasut 161.50, májusi járadék 85.27, magyar aranyjáradék 106.42, magyar papirjáradék 94.95, husz frankos arany 10.00½, német birodalmi márka 61.97.

Később Berlinből lanyhább árfolyamokat jelentettek, mire a koulissa hitelrészvényekben és vasutakban adni kezdett és ezek árfolyamai csökkentek. Váltók és valuták keveset változtak, de szilárdabbak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282, magyar hitelbank 289.25, unióbank 78.50, angol-osztrák bank 116.25, bankegyesület 105.25, osztrák-magyar államvasut 234.90, déli vasut 114.25, Károly Lajos-vasut 198.80, elbavölgyi vasut 162.80, északnyugoti vasut 168, Lloydrészvény 585, dunagőzhajózási részvény 417, tramway 203, májusi járadék 85.25, magyar aranyjáradék 106.27, magyar papirjáradék 95.85, osztrák aranyjáradék 116.85, bécsi községi sorsjegy 125.80, osztrák 1864-iki sorsjegy 168.75, német birodalmi márka 61.95, husz frankos arany 10.00½. Szilárdabb.

Bécs, junius 17. (*Magyar értékek hivatalos zárlata*). Magyar földtehermentesitési kötvények 105.20. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 105.25. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasut 189.50. Magyar keleti vasut 120.75. Magyar ny. sorsjegy 120.20. Szőlődézsmaváltsági kötvények 99.75, 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 125.—. Magyar 4%-os aranyjáradék 106.27. Magyar vasuti kölcsön 154.50. Magyar hitelbank 289.50. Alföldi vasut 192.— Magyar északkeleti vasut 17:.75. Keleti vasuti elsőbbség 100.40. Tiszavidéki vasut-részvény 254.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 91.75 Kassa-oderbergi vasut részvény 153.25. Magyar papirjáradék 94.85. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, junius 17. (*Osztrák értékek hivatalos zárlata.*) Osztrák hitelrészvény 282.—. Déli vasut 114.30. 4%-os aranyjáradék 116.85. Váltó Londonra 126.20. Károly-Lajos vasut 198.75. 1864-es sorsj. 168.75. 1860-as sorsjegy 139.25. Török sorsjegy 18.25. Angol-osztrák bankrészvény 116.—. 4·2%-os ezüstjáradék 85.75, Osztrák államvasut 235.10, 20 frankos 10.00, 4·2%-os papirjáradék rész. 85.25. Osztrák hitelsorsjegy 176.75. Osztrák-magyar bankrészvény 879.—. Császár. kir. arany 5.91 Német bankváltók 61.95. Elbavölgyi vasut részv. 162.75. Wiener Bankverein részvény 105.25. Dunagőzhajózási részv.-társ. 417. Javul.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A délutáni magánforgalom* szilárd volt. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 281.90—282.05, magyar aranyjáradék 106.30—106.27.

Az *esti magánforgalomban* maradt osztrák hitelrészvény 281.95, osztrák-magyar államvasut 235.25, magyar aranyjáradék 106.32.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2 frt, nyolcz napra 4—4½ frt, egy hónapra 8—9 forint, három hónapra 17—18 frt; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 15—17 frt, Károly-Lajos-vasut egy hónapra 11—12 frt; déli vasut egy hónapra 8—9 forint, magyar aranyjáradék egy hónapra 2—2½ százalék, három hónapra 4—4½ százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 3½—3⅝ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 3½—4 százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az olcsóbb newyorki árfolyamok az itteni igen csendes forgalomra semmi befolyással sem voltak és az irány tegnaphoz képest még valamivel szilárdabbnak mondható. Köttetett: Buza juniusra 7.76—7.88, őszre 7.77—7.82, rozs őszre 6.60—6.59, zab juniusra 6.60—6.61, őszre 6.47, tengeri julius—augusztusra 5.53 frton. — Felmondatott ma 4000 mm. zab.

Délután élénktelen volt az üzlet és csak buzára szoritkozott, minek az iránya megszilárdult. Buza juniusra 7.80, őszre 7.82—7.83, rozs őszre 6.59—6.60, zab juniusra 6.60—6.61, őszre 6.47—6.49, tengeri juniusra 5.48—5.49, julius—augusztusra 5.53—5.54.

Kész áru üzlettelen.

Szesz a tulajdonosok és vevők tartózkodó magatartása mellett jegyez kész áruért változatlanul 25½ frtot névleg.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakció-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongaczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 90 kr 100 frank vista = 49 frt 90 kr.

Junius 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
*Franczia 3%-os járadék		82.60	—.—		—.—
» 5½%-os »		110.25	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	478.—	233.93	+	0.50
Osztrák déli vasut	M	232.—	114.52	+	1.—
*Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—		—.—
*Franczia törleszthető járadék		85.57	—.—		—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	M	517.50	131.32		—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar aranyjáradék	U	86.63	106.07	—	0.15
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—		—.—
BERLIN.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	—.—	—.—		—.—
» 5%-os »	K	—.—	—.—		—.—
» 4⅕%-os ezüstjáradék	K	69.—	85.86	—	0.01
» 4%-os aranyjáradék	K	94.40	117.06	+	0.01
Magyar aranyjáradék	U	85.50	106.32	—	0.01
» 5%-os papirjáradék	U	76.80	95.18	—	0.12
» keleti vasuti kötvények	K	80.60	100.34	—	0.36
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	103.30	128.33	+	0.03
Osztrák hitelrészvény	U	455.—	281.59	—	0.62
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	378.—	233.92	+	0.62
Osztrák déli vasut	U	187.—	115.72		—.—
Károly-Lajos vasut	U	81.25	200.81	—	0.12
Kassa-oderbergi vasut	K	61.75	153.70	+	0.12
*Román vasuti részvények		—.—	—.—		—.—
Orosz bankjegy		198.60	122.93	—	0.19
Váltó bécsi piaczra		161.25	61.93		—.—
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		61.60	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
» leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
» országos bank	K	—.—	—.—		—.—
FRANKFURT.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	68.70	85.42	—	0.57
» 5%-os »	K	82.05	101.92		—.—
» 4⅕%-os ezüstjáradék	K	69.15	86.04	—	0.07
» 4%-os aranyjáradék	K	94.45	117.22	+	0.30
Magyar aranyjáradék	U	85.30	106.07	—	0.26
» 5%-os papirjáradék	U	76.80	95.18	—	0.12
Osztrák hitelrészvény	U	227.12	282.19	—	0.76
Osztrák-magyar bank	U	707.—	878.86	—	1.24
Osztrák-magyar államvasut	U	188.25	234.25	—	0.94
Károly-Lajos vasut	U	160.50	199.63		—.—
Osztrák déli vasut	U	93.50	115.35		—.—
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.62	241.81	+	0.45
Magyar-gácsországi vasut	K	143.87	179.23		—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Váltó bécsi piaczra		161.20	61.96	+	0.02
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	81.—	100.52	+	0.01
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—		—.—

Trieszt, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 126.25, olasz bank-piaczokra 49.93, Napoleon'dor 9.99½, májusi járadék 85.30, magyar papirjáradék 94.90, osztrák hitelrészvény 282, Lloydrészvény 586, olasz járadék 99, olasz lira 49.95. Gyenge.

Berlin, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde általában üzlettelen volt. Bankok, járadékok és egyes vasutak élénkek és emelkedők. Zárlat általán valamivel szilárdabb. Magánkamatláb 2⅝ százalék.

Berlin, jun. 17. (Tőzsdei tudósitás.) Az irány csendes, eladások nyomasztólag hatottak. A német birodalom kölcsön-kötvényei keresettek.

Berlin, jun. 17. (Utótőzsde) Osztrák hitelrészvény 455, osztrák-magyar államvasut 378½, osztrák déli vasut 187½, Károly Lajos-vasut 80.90, *Magyar aranyjáradék* 85¼.

Frankfurt, jun. 17. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 226.75, osztrák-magyar államvasut 188.75, Károly Lajos-vasut 161.25, osztrák déli vasut 93⅝. — Lanyha.

Páris, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Arra a hirre, hogy a Panama-sorsjegyek kibocsátása iránt a kormány ma terjeszti be a törvényjavaslatot, igen szilárd volt az irány.

1 órakor jegyeznek: 3%-os járadék 82.57—82.67, uj járadék 82.22, olasz járadék 101.50—101.60, egyiptomi kölcsön 364, spanyol járadék 58.87, török vasuti kölcsön 15.34, Szuez-részvény 2122, Panama-részvény 447.50—261.25. osztrák-magyar államvasut 476.25, osztrák déli vasut 232.50.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os járadék 82.60, 4½%-os járadék 110.25, törleszthető járadék 85.57, magyar aranyjáradék 86⅝, magyar jelzálog hitelbank 511¼, osztrák-magyar államvasut 478, osztrák déli vasut 232, ottoman bank 537. Lanyha.

Páris, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* berlini bankárok ama jelentése, hogy állitólag bolgár zavarok várhatók, itt nem tett semmiféle hatást sem.

5 óra 40 perczkor jegyeznek: Spanyol járadék 58.62. Panama-részvény 458, váltó Londonra 25.25½, orosz rubel 247. — Magánkamatláb 1%.

London, jun. 17. Magyar aranyjáradék 86, osztrák aranyjáradék 93.50, osztrák ezüstjáradék 69, angol konsolok 101¹/₁₆, ezüst 44⅞. Szilárd.

New-York, jun. 16. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95⅜, váltó Londonra 4.87, 4%-os tőkésitett kölcsön 1877-ből 126, Erie-vasut 28⅞, váltó Párisra 18⅞.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Trieszt, jun. 16. A czukorpiacz nyugodt, élénktelen; centrifugal-pilé 18—18½ frt. Kávé tartott. Petroleum 9.35 frt. Szesz névleg 18 frt.

Berlin, jun. 17. *Buza* és *zab* lanyha, *rozs* csendes, *olaj* és *szesz* szilárd.

Páris, jun. 17. *Buza, liszt* és *szesz* szilárd, *olaj* csendes.

Páris, jun. 16. Nyers czukor 88° 31½ frank, nyugodt. Fehér czukor folyó hónapra 34.30 frank, juliusra 34.60 frank tartva, julius—augusztusra 34.80 frank, októbertől 4 hónapra 36.10 frank. Raffinade 95—96 frank.

London, jun. 16. Buza nyugodt, egyéb igen lanyha, gyengülő. — Havanna czukor névleg 12. — Felhozatal Buza 24,720, zab 56,320 imperial-quarter. — Időjárás: borult.

Hamburg, jun. 16. Petroleum szilárd, de nyugodt, helyben 6.40, augusztus—deczemberre 6.70 márka.

Antwerpen, jun. 16. Finomitott petroleum helyben 16 frank. Emelkedő.

Newyork, jun. 16. (Kabel-sürgöny.) Gyapot Newyorkban 9⅛, Neworleansban 8⅞. — Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban juniusra 7½. — Filadelfiában juniusra 7½. — Nyers petroleum 6. — United pipe line certificates 67. — Liszt 3.20. — Piros őszi buza helyben 83 cent. (= 7.85 frt), juliusra 82½ cent. (= 7.85 frt), augusztusra 83 cent (= 7.90 frt) szeptemberre 83½ cent (= 7.93 frt) 100 kilonkint. — Tengeri 44. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 4⅝. — Riokávé 9½. Zsir (Wilcox jegyü) 6.50. (Fairbank jegyü) 6.50. — Gabona-fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe s az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4¼ cent (= 1.26 frt 100 kilonkint.) — Napi felhozatal gyapotból 4000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.90 frt, 100 frk 49.90 ft.

Junius 17.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.				
Buza folyó hóra	20.90	10.43	+	0.08
— juliusra	21.10	10.53		—.—
— julius-augusztusra	21.40	10.68	+	0.05
— utolsó 4 hóra	22.10	11.03		—.—
Liszt 12 márkás folyó hóra	46.25	14.51		—.—
— juliusra	46.75	14.67	+	0.05
— julius-augusztusra	47.—	14.77		—.—
— utolsó 4 hóra	48.—	15.07		—.—
Olaj folyó hóra	54.—	26.95		—.—
— juliusra	54.25	27.07		—.—
— julius-augusztusra	54.25	27.07		—.—
— utolsó 4 hóra	56.—	27.96	—	0.12
Szesz folyó hóra	44.75	24.32	+	0.28
— juliusra	45.—	24.46	+	0.28
— julius-augusztusra	45.—	24.46	+	0.28
— utolsó 4 hóra	43.50	23.91	+	0.18
BERLIN.				
Buza junius-juliusra	143.50	8.88	+	0.02
— szeptember-októberre	147.25	9.11	—	0.02
Rozs junius-juliusra	128.50	7.95	—	0.10
— szeptember-októberre	129.50	8.01	—	0.07
Zab junius-juliusra	126.50	7.83	—	0.02
— szeptember-októberre	123.25	7.63	—	0.05
Olaj juniusra	43.70	27.05	+	0.19
— szeptember-októberre	43.70	27.05	+	0.19
Szesz junius-juliusra	36.20	22.78	+	0.13
— augusztus-szeptemberre	37.60	23.27	+	0.03
STETTIN.				
Buza junius-juliusra	141.—	8.73		—.—
— szeptember-októberre	151.50	9.38	—	0.03
Rozs junius-juliusra	126.—	7.80	—	0.03
— szeptember-októberre	127.50	7.89	—	0.03
Olaj junius-juliusra	43.20	26.74		—.—
— szeptember-októberre	43.—	26.62		—.—
Szesz kész szállitásra	36.50	22.59		—.—
— junius-juliusra	36.40	22.53	+	0.06
— augusztus-szept.-re	37.20	22.92	+	0.06
— szept.-októberre	38.—	23.57	+	0.06
Repcze	—.—	—.—		—.—
KÖLN.				
Buza juliusra	16.70	10.34		—.—
— novemberre	16.60	10.28		—.—
Rozs juliusra	13.30	8.23		—.—
— novemberre	13.50	8.36		—.—
Olaj kész szállitásra	23.50	29.09		—.—
— októberre	23.40	28.96		—.—
BOROSZLÓ.				
Buza	16.—	9.90		—.—
Zab	—.—	—.—		—.—
Olaj	35.50	21.97	—	[illegible]
Rozs	13.80	8.54		—.—
Repcze	—.—	—.—		—.—
Tengeri	13.—	8.05		—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Budapesti husárak.

Budapest, junius 17.

Ökörhus	100 kilogr.	48—52	forint
Tehénhus	« «	42—45	«
Borjuhus	« «	56—65	«
Bivalyhus	« «	38—42	«

Marhavásár.

Budapest, junius 17. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott: 962 db magyar ökör, 607 drb magyar tehén, 77 drb szerbiai ökör, 9 drb szerbiai tehén, 193 drb bivaly és 41 drb bika, összesen 1889 drb vágómarha. A mai felhajtás a számok után itélve a heti szükséglethez képest nagy volt, azonban e között sok jármas és kevés jó minőségü husnak való marha állt, ennélfogva ma az üzlet menete élénkebb volt; s jó minőségü husnak való marháért métermázsánkint egy forinttal több fizettetett mint a mult héten. — Az egységi árak különben középminőségüeknél változatlanok maradtak. — Következő árakat jegyeztük:

Magyar ökrökért	45	forinttól	50	forintig.
Magyar tehenekért	44	»	46	»
Szerbiai ökrökért	48	»	52	»
Bivalyokért	40	»	43	»
Bikákért	45	»	48	»

métermázsánként.

A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint a mai marhavásáron állott 2260 darab nagy és 955 db apró marha. Ebből eladatott u. m.

52	darab bika dbja	110—320	frt
1161	« ökör párja	155—350	«
600	« v. tehén párja	125—230	«
242	« f. tehén dbja	100—230	«
199	« bivaly párja	130—220	«
928	« borju dbja	8—28	«
27	« bárány párja	5—7	«

Szurómarhavásár.

Bécs, (St. Marx), jun. 17. (Távirat.) Készletben volt 4511 db borju, 2098 élő és 463 leölt sertés, 1426 élő és 128 leszurt juh és 427 bárány. Feldolgozott hus 41,260 kilogramm. — A borju-üzlet a sok áru miatt lanyha volt, s az árak 3—4 forinttal estek. A juh-üzlet Párizsból érkezett kedvezőtlen jelentések miatt szintén lanyha volt s a juh-árak is estek 1 forinttal. Fizettek: borjukért 30—53 frtot 100 kilogrammonkint, juhokért 14—24 forintot páronkint.

Lóvásár.

Budapest, jun. 17. Felhajtatott 452 db ló. Ebből eladatott összesen 177 darab. — Bécsbe vittek 15 dbot. A csekélyebb lovak ára: 22—38 frtig, jobbfélék igába 50—80 frt, csontosabb faju igáslovak 100—130 frt; könnyü hámos lovak, fiatalok 120—240 frt, korosabbak 110—180 frt darabonként. A bécsi vágóra darabonként 17—28 frtot fizettek.

Juhvásár.

Pozsony, jun. 17. (Távirat.) A mai juhvásárra 2109 darab juhot hajtottak fel. A következő árak jegyeztettek: angol kivitelre szánt juh 17—25 frton, kivételesen 26 frton, legelőjuh 8—16 frton kelt páronkint.

Páris, (La Villette), jun. 14. Felhajtatott 24,372 db juh, közte 210 db magyar faju. Lanyha irány mellett fizettek általán juhokért 65—95 centime-t, különösen magyar juhokért 82—84 centime-t ½ kilónkint, vagy 50—62 frankot páronkint.

Páris, (La Villette), jun. 17. (Távirat.) Felhajtatott 18,672 db juh. Az üzlet változatlan.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az aradi gazdasági egylet évkönyve.** Az aradi gazdasági egyesület ujabb müködése tiz évre terjed, s e müködéséről évkönyvekben szokott beszámolni, melyeket dr. Gaál Jenő az egylet alelnöke szerkeszt. A napokban jelent meg az egylet ujabb müködésének tizedik évi sáfárkodásáról beszámoló évkönyv, melyben gondosan összegyüjtve találjuk az egylet tevékeny munkásságának bizonyitékait, a választmány jelentéseit, az egylet különféle munkálatainak okmányait s az egyleti levelezés valamint a felterjesztések ama részét, mely a müködést kellően megvilágitja. A ki e kötetet átlapozza, az aradi gazdasági egylet zajtalan bár, de folytonos munkásságáról győződik meg.

* **A pestmegyei gazdasági egyesület szakosztályai** e napokban ülést tartottak. *A mezőgazdasági szakosztályban Baross* Pál elnök előterjeszti azokat a kérdőpontokat, a melyeket az általa inditványozott *Pestmegye mezőgazdasági leirása* czimü munkánál forrás gyanánt föl lehetne használni. A kérdőpontok tizenegy csoportba vannak foglalva s az adatokat részben a megyei közgazdasági előadó, részben pedig a járási szolgabirák és községi elöljárók szereznék be. A szakosztály a kérdőpontozatokat czélszerüen összeállitottnak találván, használat végett elfogadta. Végül elhatározta a szakosztály, hogy ez évben Rákos-Palotán és Gödöllőn *versenyszántást* rendez. Jövő évre hasonló verseny az országos gazdasági egyesülettel együttesen fog tartatni. — A gazdasági szakoktatás terjesztése érdekében a megye területén fölállitandó földmives iskola kérdésének tárgyalásánál *Zseny* József a következőket terjesztette elő. A földmives iskola fölállitására a halasi közbirtokosság által a tagositás alkalmával alapitványként mintegy 40 hold első minőségü szántóföld hasittatik ki s Péter Zsigmond halasi birtokos ugyan e czélra 10,000 forintot hagyományozott. Kivánatos tehát, hogu e tekintélyes alapitványokból, esetleg még államsegély kieszközlése mellett is, Halas r. tan. városában gazdasági földmives iskola állittassék fel. A szakosztály az ügyet magáévá tévén, elhatározta, hogy ez irányban a kezdeményezést megteszi s megkeresést intéz a megye alispánjához a végből, hogy a város képviselőtestületével a kérdést tárgyaltassa s felhivja a halasi gazdas. egyesületet is, hogy járuljon az ügy megoldásához, tegye tanulmánya tárgyává s tegyen az eredményről előterjesztést. *Az állattenyésztési szakosztály, Beniczky* Gábor elnöklete alatt tartotta ülését s elhatározta, hogy lehetőleg még ez őszszel szarvasmarha-kiállitást rendez,nszántás versenynyel kapcsolatban. *A közgazdasági és hitelügyi szakosztály Rudnyánszky* Ferencz elnöklete alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a megye területén termelt gabonamagvak elárusitását elvállalja. E czélból megbizottakat tart, a kik, esetleg más megyék bevonásával, a termelők gabonáit (a kereskedők kizárásával) csekély közvetitési dij mellett értékesitik. A közvetitési dijak (tagoktól ½%, nem tagoktól 1%) a kezelési költségek levonása után a kezelőt illetik. Az eladás bejelentéséhez a termelő 10 krnyi levélbélyeget mellékel. — A szakosztály a tüzbiztositási ügy tárgyalását elhalasztotta addig, mig a vidéki hitelszövetkezetek megalakulnak. — A szakosztály a választmány által fölhivja a mezőgazdasági és gépészeti szakosztályt: tegye magát érintkezésbe a gazdasági gépgyárosokkal, hogy gépeik eladásának közvetitését engedjék át a gazdasági egyesületnek a szokásos proviziók mellett, a mely provizióból aztán fele rész átengedtetnék a vevők részére. — *A gazdasági mellék-keresetek és háziipari szakosztály, Tahy* Lajos elnöklete mellett kimondta, hogy egyesülni kiván a kertészeti és szőlőszeti szakosztálylyal. — *A kertészeti és szőlőszeti szakosztály* az egyesülést elfogadta s aztán az elnökül: *Tahy* Lajost megbizta, jelölje ki azokat a szőllő fajokat, a melyek a megye egyes vidékei szerint a szőllő-export termékekre legalkalmasabb s azokat az amerikai szőlőfajokat, a melyek leginkább képesek a filloxerának ellent állani. A faiskolák terjesztése érdekében a szakosztály javasolja az igazgató-választmánynak, hogy a tagjai által végrehajtandó szemle alapján készittessen egy *hiteles* kimutatást, a melyből kitünik, időkenkint mely fák müvelhetők legtöbb sikerrel s a hol már nagy lendületet vett a faiskolák alakitása, meghonositandó a mennyiség, a mely eladásra bocsátható a csemetékből.

* **A pestmegyei gazdasági egyesület** igazgató választmánya *Károlyi* Sándor gróf elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a következő határozatok hozattak: Az alapitó tagok részére kiállitandó oklevelek mintájának megállapitásával s szövegezésével a titkár bizatott meg. — A «Gazdasági Lapok» kiadójának átirata fölolvastatván, a nevezett közlönynek az egyesület hivatalos lapjává való elfogadása iránt. — A hevesmegyei gazdasági egyesület átirata a Fiuméban fölállitandó import- és export-társaság fölállitása tárgyában, áttétetett a közgazdasági bizottsághoz, — komárommegyei gazdasági egyesület átirata pedig (a borgyártás tárgyában) a kertészeti, szőlőszeti és háziipari szakosztályhoz. — A cs. és kir. katonai élelmezési osztály az iránt kereste meg a megyei gazdasági egyesületet, hogy az ez évben termelendő gabonafélékből mintákat küldene. Az igazgató választmány a megkeresést örvendetes tudomásul véve, irásbelileg fogja a megyebeli gazdákat minták beküldésére s a termelt mennyiség bejelentésére fölhivni. — A folyó ügyek során szőnyegre került a gabona eladást közvetitő intézet fölállitásának kérdése s a közgazdasági és hitelügyi szakosztály megbizatott kész szabályzat kidolgozásával. — Viczián Ádám pénztáros beterjeszti az egyesület mult évi számadásait. E szerint a bevétel volt 7106 frt 95½ kr, a kiadás pedig 892 frt 26 kr, maradvány 814 frt 69½ kr. Az egyesületnek takarékpénztári könyvben ezenkivül 3068 frt 99 krnyi vagyona van. — A szántásversenyek megtartására 5 kerület jelöltetett ki, u. m.: Pilis (elnök Baross Pál), Vácz (elnök Gosztonyi János), Budapest (elnök Förster Aurél), Kecskemét (eln. Dessewffy Béla), Solt (eln. Teleky József gr.). Általános elnök: Beniczky Gábor. a ki egyszersmind megbizatott, hogy a szántó-verseny alapszabályait készitse el. A versenyek dijazására a Károlyi Sándor gr. által fölajánlott 25 drb arany lesz forditva. — Végül az elnökség felhatalmaztatott, hogy a jövő évre az országos gazdasági egyesülettel közösen rendezendő szántó- és eke-verseny előkészitése iránt tegye meg a kellő lépéseket.

A vetések állása.

A földmüvelés- ipar- és kereskedelmi ministeriumhoz *a vetések állására* vonatkozólag beérkezett jelentések szerint a várva várt és országszerte beállott esőzések a növényzetre általában kedvező befolyással voltak. Az esők különösen alföld déli és északi részeiben erős zivatarokkal léptek fel, minek folytán a bujább buzák helyenkint megdőltek. A *buza*, mely már nagyobbrészt elvirágzott s melynek szemképződésére a csapadék kedvező befolyással volt, általában a mult hét óta tetemesen javult; ugy, hogy ha elemi csapás ezentul nem éri, a középnél valamivel jobb termés remélhető. A *rozs* már éréshez közeledik, ugy, hogy az alföld déli részében és homokosabb talajban 8—10 nap mulva már vághatják. A *repcze*, melynek aratása alföld déli részében folyamatban van, az eső által helyenkint kárt szenvedett; az ország egyéb részeiben érik; legközelebb kasza alá kerül. Az *árpára* a beállott esők már sok helyen elkéstek, ugy, hogy nagyobbrészt ritka és silány maradt; a felvidéken és későn vetett földeken általában jelentékenyen javult. A *zab és szálas bükkönyre* az esőnek áldásos befolyása volt. A *kapás növények*, melyek eddig fejlődésükben visszamaradtak, szemmel látható javulásnak és fejlődésnek indultak. A *szénakaszálás* még folyamatban, részben befejezve van; s mindhogy sok helyt még rendetlen volt, az eső által minőségben egy kissé szenvedett. A *legelők* üdülnek s ujra hajtanak. A *szőlő*, mely már eddig is kedvezően fejlődött, már elvirágzott és sok bimbót mutat. Az *állategészségügy* a lefolyt héten kedvezőnek mondható. *Rozsda* fellépéséről a következő járásokból érkezett jelentés, u. m.: Alsó-Fehérmegye kisenyedi, Aradmegye aradi és pécskai, Bács-Bodrogmegye topolyai, Beregmegye munkácsi, Beszterce-Naszódmegye bessenyői, Békésmegye békéscsabai és szeghalmi, Hevesmegye egri, Hunyadmegye algyógyi, Jász-Nagykun-Szolnok megye felső-tiszai, Kolozsmegyei nádasmenti, Krassó-Szörénymegye jámi, Mosonmegye nezsideri, Nógrádmegye losonczi, Sárosmegye topolyai, Somogymegye tabi, Szabolcsmegye nyirbátori, Temesmegye központi, rékási, ujaradi és versecz, Tolnamegye tölgyei, Torontálmegye nagy-kikindai és perjámosi és zsombolyai járásaiból.

Szatmár, jun. 15. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A mult hét végre meghozta az esőt. Noha nagy szükség volt reá, a mennyiben hetek óta nélkülöztük, mégis a tavaszi vetemények egy részére hatástalan maradt. A buza és rozs már kihányták kalászukat és ezeket teljes virágzásban találva aligha használ nekik, mig ellenben zab, tengeri és a takarmányfüvek láthatólag javultak. Az őszi vetemények általában kielégitők, helyenkint igen jók. A repcze jövő héten már kasza alá kerül és remélhetőleg holdankint 5—6 métermázsát, sőt a fejérgyarmati járásban többet is fog adni. Buza az egész megyében kitünően áll, mig rozs — előre láthatólag — kifogástalan minőség mellett aligha ad középtermést. Vannak ugyan egyes járások, mint a nagykárolyi is, hol a rozs szépen igérkezik, de a megye legnagyobb részében a májusi szárazság miatt ritkás maradt és csak a gyönyörüen kifejlett kalászok igérnek e hiányért némi kárpótlást. A szőlő most virágzik s a fagy megkimélte helyeken jól áll, mig a lefagyott venyigéken másodhajtás észlelhető, mely azonban aligha fog beérni, hacsak az ősz nem lesz hosszu, tartós és meleg, de a minőség ez esetben sem lesz olyan jó, mint az első hajtásé.

Orosháza, jun. 16. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Négy heti tropikus hőség után egy hét óta esős időnk van. Volt már azóta többször jó meleg és tartós országos, majd futó és záporeső; a vegetáczió felüdülve, most már jobb és gyorsabb fejlődésnek indult. Az ezelőtt táplált jó remények ismét visszatértek, mert a vetések állása csakugyan kifogástalan. Árpa itt-ott ugyan gyengés, de a többi növényzet, még az is, a mely el volt maradva, legjobb eredményt igér. A buza régen elhányta virágját és a gyönyörü nagy kalászok a legszebb szemekkel telvék. A repcze-aratás kezdetét vette. Az eredmény alig lesz nagyon jó. A kapás növények mind sorra kitünően állanak; a tengerit, burgonyát, paszulyt már feltöltik. A legelők, melyek a hosszu szárazság miatt nagyon elsatnyultak, a sok eső után ismét helyrejönnek.

NAPIREND: Junius 18-án.

Naptár: Péntek. — Róm. kath.: Markus, Marczell vértanuk. — Prot: Gyárfás. — Görög-orosz: (junius 6.) Thekla. — Zsidó: (sziván 15.) Makkabeusok felett való győzelem. — Nap kél 4 ó. 2 p., nyug. 7 ó. 59 p. — Hold kél 9 ó. 18 p. este, nyug. 5 ó. 48 p. regg.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

A budapesti önkéntes tüzoltó testület diszőrsége este 9 órakor az esküteri őrszobában.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9 d. u. 1.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 d. u. 2—6-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 3—7.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul félóránkint; az Eötvös villában czigányzene.

Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten czigányzene.

Sziju indiánusok mutatványai az állatkertben egész nap. Belépti dij 30 kr.

Grand Café Restaurant de l'Opera, az operaházzal szemben. Villamos világitás. Az idegenek találkozója.

Kivonat a hiv. lap jun. 17-ki számából.

Árverések a fővárosban. Oesterreicher Mór 616 frtra becs. ingóságai junius 18. (Erzsébet-tér 19). Schön J. 730 frtra becs. ingóságai junius 18. (kis-hid-utcza 9).

Árverések a vidéken. Léránt Klára 864 forintra becs. ingatl. augusztus 2. Szent-Sziszló. (Nagy-Kanizsa). Fränkl Lajos 2120 frtra becs. ingatl. julius 12. Szentes. Szeiden Bernát 3500 frtra becs. ingatl. julius 17. Alpestes. (Déva). Kercselics Mária 2400 frtra becs. ingatl. szept. 20. Zala-Egerszeg. Krafft Károly 40.843 frtra becs. ingatl. augusztus 23. M.-Vásárhely. Moser Ferencz 2587 frtra becs. ingatl. julius 15. Perbál (Pestvidéki kir. trvszék). Paidl Orbánné 547 frtra becs. ingatl. szept. 13. Győr. Stepanko Emil 3305 frtra becs. ingóságai junius 26. Kis-Jenő. Bicskey Mihály 418 frtra becs. ingatl. junius 22. Tápió-Bicske. (Nagy-Káta). Battha Pál 2300 frtra becs. ingóságai junius 22. S.-A.-Ujhely. Zábráczky Elek 6514 frtra becs. ingóságai junius 26. T.-Szada. (Szerencs). Klupp Verona 641 frt 50 krra becs. ingatl. julius 3. Békásmegyer. (Pestvidéki kir. trvszék). Medveczky József 337 frt 50 krra becs. ingatl. jul. 7. Medvedze. (Trsztena).

Csődhirdetmény. Hubenay Iván budapesti lakos ellen, bej. julius 17. Csődbiztos: Ujhelyi Károly törvszéki biró, tömeggondnok: dr. Fried Samu.

Pályázatok. Zólyom-Polhora és Neszluzsa községekben postamesteri, — a korponai kir. járásbiróságnál hivatalszolgai, — a rónaszéki és sugatagi m. kir. sóbányahivataloknál pénztár-ellenőri, — a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságnál II-od oszt. pénzügyi titkári, — a fehérgyarmati kir. járásbiróságnál irnoki, — a beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóságnál II-od oszt. erdőlegényi, — a nagyváradi illetékkiszabási hivatalnál II-od oszt. pénzügyi titkári és hivatalfőnöki állomásokra.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Kinsky Z. gr. Bécs
Fedro A. gr. Bécs
Fredro M. grófné Bécs
Laugron G. br. Berlin
Embeng K. D. Amsterdam
Muczisky Z. Galiczia
Hallassy E. Bagota
Bandl L. Bécs
Br. Fest L. Eperjes
Stanger W. Pécs
Hippmann F. Herend
Würz E. N.-Várad
Nathansohn M. Berlin
Schaetz L. Csernovitz
Ritscher H. Bécs
Kopstein J. Bécs

London szálloda.
Höllebrant E. Nisch
Pethő N. Temesvár
Bielek J. Liptó-Ujvár
Jámbor K. Munkács
Meller K. Bécs
Röffler J. Bécs
Dubovszky I. Nyitra

Nemzeti szálloda.
Br. Maasburg S. Szentes
Br. Vay I. Vatta
Melioris J. Csécs
Fogarasi L. L. Deés
Hagymássy K. Paks
Girczik J. Kolozsvár
Kosztolányi L. Nemesány
Eperjessy K. Vatta
Szilágyi K. Debreczen
Goldstein J. D.-Földvár
Steiner J.-né D.-Földvár
Henle J. Nürnberg
Zornov H. Bodenbach
A raham J. Berlin
Rechner L. Temesvár
Jakobovits E. Bécs
Wogrucz I. Bécs

Széchenyi szálloda.
Bodnár Gy. Temesvár
Danczenberg L. Bécs
Botting H. Eszék
Kolby I. Sz.-Fehérvár
Dr. Dallos E. Kőszeg
Ferenczy G. Kolozsvár
Wullits K. Zágráb
Holler A. Bécs

Aranysas szálloda.
Beöthy L. Heves
Nánásy I. Turkeve
Straszburger B. Turkeve
Szalczberger N. Simonyi
Szalczberger I. K.-Németi
Balkház I. Esztergom
Salacz I. Esztervas
Margocsy K. D.-Egyház
Frecska S. K.-Palejta

M. Államvasut-szálloda.
Weszter L. Lőcse
Turák K. Kökényes
Lichtenegger R. Kassa
Elversz N. Karancs
Kiss J. Privigye
Bartusch E. Szabadka
Sárkány L. Szabadka
Faragó G. Ó-Liszka
Sandria D. Bécs
Perczel M. Szabadka
Weiszer A. Budapest
Pálik T. Brezova

Széll K. N.-Szalonta
Bethheim K. Budapest
Józsa L. Bácska

Tigris szálloda.
Br. Perényi Zs. N.-Szőllős
Sztamasztavszky A. R.-Szombat
Roch K. Drezda
Gross J. G.-Ruszka

Magyar király szálloda.
Alapy A. Kóty
Özv. Erlich I.-né Dévaványa
Mattyasovszky K. Esztergom
Wimmer L. K.-Czell
Balogh S. Eszék
Soltz R. Pozsony
Deszkasev I. Zágráb
Teussel O. Reichenbach
Weiner K. Bécs
Dürr K. Bécs
Haagl E. Römerstadt

Fehér hattyu szálloda.
Altmann M. Tokaj
Feldheim I. Munkács
Lumnitzer I. Póczel
Kretschler A.-né Debreczen
Urváry M. Solt
Perlgrund A. Eger
Reich I. Abcz
Politzer A. Dömsöd
Riss M. Sz.-Endre

Hungária szálloda.
Milkovits I. Győr
Casimir A. Temesvár
Frankfurter Zs. Bécs
Walker Gy. London
Glanczer M. Selmeczbánya
Dr. Giers H. Halbstadt
Utry J. Kassa
Szabadkay A. Winterthurm
Wagner M. Bécs
Dr. Links M. Bécs
Dr. Herz Gy. Szeged
Burda E. Bobota
Szabadkay J. Hertelendifalva
Grau Gy. Oravicza
Copony M. Brassó
Mann J. Nachot
Eskinati A. Cralova
Theimer J. Prága
Lányi M. Komancza
Bernfeld A. Losoncz
Schwarcz M. Szeged
Osers I. Bécs
Hohenberg B. Bécs
Troll P. Bécs
Klein S. Bécs
Bruckner I. Bécs
Frank Gy. Brünn

Vadászkürt szálloda.
Szentiványi M. L.-Sz.-Miklós
Metzner Gy. S.-A.-Ujhely
Watzger N. Beszterczе
Kubinyi M. Vargede
Vavrik B. Eger
Bosnyák M. D.-Miholjácz
Schmidt O. Gömör
Ivánovits P. Baja
Krämer B. D.-Földvár
Morocz M. D.-Földvár
Stierhofer A. Steyer
Stein S. Bécs
Hirschensohn J. Bécs
Wesselу M. D.-Miholjác

Két korona szálloda.
Radineczky B. Kakucs
Hoffer J. Dombovár
Buzel J. Pécs

Janó J. Szentes
Dömsödi J. Szentes
Tóth V. Debreczen
Győri L. Komárom
Gelb H. Bécs
Pap M. Győr
Piroska Gy. J.-Lajosmizse
Weber L. Lanberg
Kovács B. Aderjes
Grünwald D. Eger

Erzsébet szálloda
Pátaky A. Szolnok
Kállay J. N.-Kálló
Somogyi A. Csurgó
Hock J. Kaposvár

Schmidt-Orient szálloda.
Szilágyi G. Győr
Lukásievits G. B.-Gyula
Srányi M. P.-Süly
Özv. Hosszufalusyné B.-Csaba
Teibner J. Ujvidék
Dr. Seyfried E. Udvarhely
Stotz J. Báziás
Dr. Kunz R. M.-Óvár
Marossan J. P.-Ladány
Farkas J. Csernátfalu
Brody W. Miskolcz
Weisz J. Bécs
Staddrucker K. Zólyom
Krausz K. Bécs

Walter Fehérló szálloda.
Papik J. Ujvidék
Paukovich Gy. Z.-Egerszeg
Ifj. Stodola J. L.-Szt-Miklós
Röszler A. Bécs
Weisz J. Bécs
Brutsó J. Esztergom

Schultz J. Komárom
Steinitzer A. Arad
Zakar J. Sarkad
Polák M. Vácz
Károly M. Pécs
Welics A. Pozsony
Krausz J. Alba
Welzer J. Báden

Holzwarth-Frohner száll.
Horowitz S. Kolozsvár
Gedeon M. Kassa
Pollatschek M. L.-Hibbe
Bernmüller A. Pápa
Preisich J. Eger
Stern I. Bécs
Schulhof F. Bécs
Budaspitz S. Bécs
Langer R. Reichenberg
Horupa A. Reichenberg
Hoffmann E. Reichenberg
Milch M. Párkány
Lorencz S. Bukarest
Blau I. Plesz

Pannonia szálloda.
Tamássy P. Kolozsvár
Magyary A. Farkashid
Debreczenyi E. Gyoma
Simonyi I. Pozsony
Madzinyi I. Jankovácz
Zavodszky J. Bátorkesz
Popovits S. Vinkovcze
Meszina F. Esztergom
Csillar F. Dinye
Polyak B. Zeliz
Klein S. M.-Csáth
Friedmen V. Cséb
Varjassy F. Miskolcz
Hoffman Gy. Pécs

Elhaltak névsora 1886. jun. 15-én.

Lojek K. 25. é. cseléd VII. kertész u. 15. tüdővész.
Pitta J. 12 é. tanuló V. gümőkór.
Drangos A. 56 é. napszámos, tüdőlob.
Lévay D. 61 é. asztalos VII. dob u. 19. tüdővész.
Luczivlánszky J. 18 é. IX. tüzoltó u. 59. tüdővész.
Tilkovszky J. 55 é. kőmüves VIII. Mária u. 56. kimerülés.
Veiszkopf S. A. 42 é. kávés neje VIII. József u. 64. gümő.
Zsibek J. 40 é. napszámos VI. Szondy u. 11. rögtöni halál.
Miko K. 18 é. keresk. segéd VIII. bodzafa u. 21. önlövés.
Anheuer Gy. 2 é. napszámos fia VI. Szondy u. 10. vörheny.
Scheffer F. 6 é. napszámos fia VI. Szondy u. 25. aszály.
Lipták J. 83 é. korcsmáros fia VI. angyalföld 1536. kimerülés.
Fürst M. J. 66 é. napszámosnő VI. váczi tomető őrház, tüdővész.
Özv. Sandner B. K. 61 é. magánzónő VIII. Mária u. 5. aggkór.
Kovács J. 2 é. kocsivezető leánya VIII. békés u. 3. agyhártyalob.
Bory J. ny. állatorvos 78 é. zergo u. 7. aggkór.
Fogel A. 7 é. kocsis leánya IX. viola u. 25. himlő.
Pills F. 3 é. kovács X. roncsoló toroklob.
Volf Gy. 5 é. napszámos fia VII. Murányi u. 22. tüdőlob.
Lindtner E. 62 é. tvszéki biró II. patak u. 2. gümőkór.
Holl J. 87 é. ny. hivatalnok II. csalogány u. 33. aggaszály.
Boros R. 47 é. mosónő II. ország-ut 14. tüdőgümő.
Losenszky T. 86 é. házmester V. váczi-körut 22. gümő.
Scheigl J. 46 é. napszámos V. visegrádi u. 40. gümő.
Özv. Feniczi A. T. 68 é. ny. tanitónő VIII. kis-stáczió u. 11 aggkór.

NYILT-TÉR.

Egy népes élénk mezővárosban (vasut-állomása) egy **füszer-, liszt-, só-, nürnbergi- és rövidáru-üzlet,** mely évi **50 000 frt forgalmat** kimutathat, **családi viszonyok** miatt helyiséggel vagy annélkül is **eladó.** Fennállás ideje 18 év. Értesitést e lap kiadóhivatala «G. 499» alatt ád. 2190

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ
Évi b. 143. Havi b. 17.
Budapest, junius 18-án.
DENISE.
Szinmü 4 felv. Irta ifj. Dumas Sándor.
Személyek:

Bardannes gróf	Mihályfi
Mártha	Alszegi I.
Brissot	Ujházi
Brissotné	Felekiné
Denise	K. Hegyesi M.
Thouvenin	Bercsényi
De Thauzettoné	Lendvayné
Fernand	Benedek
Pontferrand	Hetényi
Pontferrandné	Szacsvayné
Clarisse	Kaczér N.
Szolga	Bérczi

Kezdete 7½ órakor.
Holnap, junius 19-én.
Bérletfolyamban:
Gerő L. k. a. utolsó felléptéül:
Reggeli előtt. A szikra. Tüz a zárdában.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, junius 18-án.
Az operaház zárva.
Holnap, junius 19-én.
Bérletfolyamban:
Lalla-Roukh. Coppélia.

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, junius 18-án.
Az ördög pirulái.
Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével 3 felvonásban, 15 képben.
Személyek:

Albert	Vidorné
Magloire	Kassai
Sottines	Szabó
Seringuinos	Szathmáry
Babylas	Szilágyi
Rodriguez	Horváth
Bernadillo	V. Kovács
Izabella	Fodor F.
Bohóság istenn.	Vári I.
Sára	Klárné
Bigaro	Eőry
Marcelina	Ágostoni B.
1-ső pinczér	Várdai
2-ik »	Nagy
1-ső hordár	Hortobágyi
2-ik »	Fogarasi
1-ső alguazil	Narczisz
2-ik »	Marton
3-ik »	Fodor
4-ik »	Kósa
Korcsmárosné	Izsóné
Kis korcsmné	Turchányi O.
1-ső gnom	* *
2-ik »	* * *
Orvos	Varga
Korcsmáros	Halász
1-ső diák	Vasváriné
2-ik »	Imreiné
3-ik »	Gyöngyösi I.
Megf. boszork.	Szilágyiné
Bachanshok k.-néja	Huszár I.

Kezdete 7½ órakor.
Holnap, junius 19-én.
UGYANEZ.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.
Budapest, junius 18-án.
A szinház zárva.

VÁROSLIGETI NÉMET ARENA.
Budapest, junius 18-án.
Hirsch H. vendégjátékául:
Das lachende Wien.
Bohózat 3 felv.
Kezdete 6 órakor.

Villa Bellevue.

Ma nagy hangverseny, a cs. kir. 32. gyalogezred zenekara **Dubez J.** karmester személyes vezetése alatt. — **Kezdete 6 órakor, bemenetdij 20 kr.** 1495

!!Csak már rövid időig!!

ÁLLATKERT.

Ma és mindennap

SIOUX INDIÁNOK.

Délután katona-hangverseny, a **d'Este zenekara** által. 2054

Belépti dij mint rendesen 30 kr.

Somossy-féle Orpheum.

Nagymező-utcza 17. szám.

Ma nagy előadás! Az összes szerződött tagok fellépte.

Uj némajáték — Uj némajáték.

FRIVOLITY

eredeti komikus némajáték, 1 felvonásban. Leopolds testvérektől, zenéje Mr. John-tól.

Személyek:

Mr. Grubol tanitó	Harry ur.	Rendőr	John Helly.
Szolgája	a kis Willy.	Iskolás fiu	John.
Missis Gramms	Nakway.	Második	József.
Szeretője	Fredy.	Ökör	Tom Jenny.

Az uj diszitéseket Mr. Olier, a liverpooli lyceum-szinház diszitője késziteтte, a gépezeteket és világitást Mr. Hally Londonból rendezi. Ez alkalommal Mr. Segomer egészen uj müsorral lép fel. 2290

IDŐJÁRÁS junius 17. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya	Szél ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	59.0	DK	3	+ 12.8	2	◔
Beszterczе	57.0	NY	2	+ 14.4	10	◔
Beszterczebánya	55.7	E	1	+ 9.6	—	●
Budapest	58.0	ENY	5	+ 12.5	—	●
Csáktornya	59.1	NY	1	+ 12.2	▲11	●
Debreczen	55.7	E	2	+ 12.2	5	◑
Eger	59.2	NY	4	+ 13.1	7	◑
Eszék	—	—	—	—	—	—
Fiume	57.5	K	5	+ 15.3	4	●
Késmárk	56.3	NY	1	+ 8.8	—	●
Keszthely	60.6	D	4	+ 12.6	—	●
Kolozsvár	57.3	D	1	+ 12.4	4	●
Magyar-Óvár	58.0	NY	5	+ 12.5	—	○
Mármaros-Sziget	56.7	NY	2	+ 12.3	12	○
Nagy-Enyed	60.2	ENY	2	+ 13.4	24	●
Nagy-Szeben	56.9	ENY	2	+ 13.4	6	●
Nagyvárad	56.5	E	4	+ 14.0	3	●
Orsova	57.9	NY	2	+ 16.6	—	○
Pancsova	59.2	ENY	1	+ 15.2	—	○
Selmeczbánya	58.7	NY	1	+ 8.8	—	●
Sopron	60.0	ENY	3	+ 12.1	2	●
Szatmár-Németi	58.5	NY	2	+ 12.2	5	○
Szeged	58.5	ENY	2	+ 14.3	—	○
Szepsi-Szt-György	—	EK	1	+ 12.3	1	●
Szolnok	58.4	ENY	3	+ 13.4	—	●
Temesvár	61.4	ENY	3	+ 15.0	—	●
Trencsén	57.9	DNY	2	+ 11.6	4	●
Ungvár	56.1	EK	2	+ 12.8	1	○
Zágráb	60.1	EK	1	+ 12.2	17	●
Bécs	60.1	NY	3	+ 10.0	—	●
Bregenz	60.1	D	2	+ 10.0	5	●
Lesina	56.3	K	4	+ 18.8	1	●
Pola	56.5	K	5	+ 16.5	—	●
Prága	58.9	NY	4	+ 10.2	4	◑

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend, ○ = tiszta, derült, ◔ = ¼ felhős, ◑ = ½ felhős, ◕ = ¾ felhős, ● = borult, ● = eső, ✳ = hó, ▲ = jégeső, ≡ = köd, ∞ = gőz, ⚡ = zivatar, villám, (n) = csapadék mm.-ben.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (751—753) a kontinens északkeleti, a nagy légnyomás (763—764) annak nyugoti részében van. Helyenkint esővel az idő változó, hüvösebb.

Hazánkban: Északnyugatias, részben északi és délies, helyenkint erős szelek mellett, a hőmérséklet alább szállt, a légnyomás többnyire kevéssel nagyobb lett. Az idő, északnyugaton volt rövid derülés után, változó felhőzetü, szeles, helyenkint esővel, Csáktornyán jégesővel.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Változó, közben napos, szeles időt várhatni, helyenkint esővel, kevés hőváltozás mellett.

VIZÁLLAS 1886. junius 17.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	3.17	—	árad	M.-Sziget	1.45	—	árad
Komárom	2.64	—	árad	V.-Námény	3.26	—	árad
Budapest	2.92	—	árad	Tokaj	1.30	—	árad
Mohács	3.36	—	árad	Szeged	4.09	—	árad
Vukovár	—	—	—	Szolnok	2.00	—	árad
Ujvidék	3.49	—	árad	**Bodrog**			
Pancsova	2.20	—	apad	Sárospatak	0.35	—	árad
Orsova	2.77	—	apad	**Szamos**			
Vág				Szatmár	1.80	—	apad
Komárom	2.77	—	árad	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	1.42	—	árad
Barcs	1.19	—	apad	Gyoma	2.35	—	apad
Eszék	1.88	—	apad	**Maros**			
Száva				Arad	2.04	—	árad
Sziszek	0.45	—	árad	**Béga**			
Mitrovicza	2.10	—	apad	Temesvár	2.29	—	árad

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés junius 1-sei számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései junius 17.

Faj	Irányzat	Minős. súly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. súly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza							
bánsági ó	lanyha	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	7.75	7.85	77	7.60	7.90
«	«	78	7.90	8.—	79	8.—	8.10
«	«	80	8.10	8.15	81	—.—	—.—
pestvidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	7.80
«	«	76	7.65	7.75	77	7.70	7.80
«	«	78	7.80	7.90	79	7.90	8.—
«	«	80	8.—	8.05	81	—.—	—.—
fejérmegyei	«	74	—.—	—.—	75	—.—	7.00
«	«	76	7.75	7.85	77	7.80	7.90
«	«	78	7.90	8.—	79	8.—	8.10
«	«	80	8.10	8.15	81	—.—	—.—
bácskai	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	7.75	7.85	77	7.80	7.90
«	«	78	7.90	8.—	79	8.—	8.10
«	«	80	8.10	8.15	81	—.—	—.—
magyar északvidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	7.30	7.35	77	7.40	7.45
«	«	78	7.50	7.55	79	7.60	7.65
«	«	80	7.70	7.75	81	—.—	—.—

Gabona ó vagy új		Irányzat	Faj	Minőségi súly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
rozs	ó	csendes	—	70—72	6.10	6.30
árpa		csendes	takarmány	60—62	5.40	5.80
«		—	égetni való	62—64	5.90	6.70
«		—	sörfőzdei	64—66	—.—	—.—
zab		csendes	—	39—41	6.20	6.60
tengeri		lanyha	bánsági	75	5.20	5.25
«		lanyha	másnemü	73	5.10	5.15
köles	ó	—	—	nélkül	5.20	5.50
káposzta-repcze	új	—	—	—	—.—	—.—
bánsági repcze		—	—	—	—.—	—.—

Szokvány-gabona határidőre	Irányzat		100 kg ára pénz	100 kg ára áru
buza	lanyha	tavaszra	—	—
«	«	őszre	7.56	7.58
tengeri	«	jun.	5.19	5.21
zab	«	tavaszra	5.25	5.27
«	«	őszre	6.03	6.05
káp. repcze	«	aug.-szept.	10¹/₈	10¹/₄

Különféle termények	Irányzat	Faj	100 kilogramm ára Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	luczerna magyar	—.—	—.—
«	«	franczia	—.—	—.—
«	«	olasz	—.—	—.—
«	«	vörös	—.—	—.—
Repczeolaj	«	nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
«	«	finomitott	28.50	28.50
«	«	őszi, kétszer finomitott		
Lenmagolaj	«			
Olajpogácsa	«	repcze	4.60	4.65
Disznózsir	lanyha	pesti	49.50	49.75
«	«	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	változatlan	m. Ia. légensz. áru m. sz.	41.—	41.50
«	«	városi légensz.	42.50	42.75
«	«	füstölt	47.—	47.50
Faggyú	lanyha	olvasztott	29.—	29.50
Szilva	csendes	bosznai hordóban 1885.	—.—	—.—
«	«	« zsákokban	—.—	12.—
«	«	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
«	«	szerbiai, zsákokban	—.—	10.75
Határidő				
Szilva	«	bosznai, h. okt.—nov.	—.—	—.—
«	«	zsákokban «	13.—	13.25
«	«	szerbiai hordó «	—.—	—.—
«	«	« zsákb. «	12.—	12.50
Szilva-iz	—	szlavoniai új	14.50	15.—
«	«	bánsági új	14.—	14.50
Határidő				
Szilva-iz	lanyha	szlavoniai szept.—okt.	15.—	15.75
Dió	—	bánsági «	14.—	15.—
«	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
Gubacs	—	szlavoniai	—.—	—.—
«	—	magyar Ia.	—.—	—.—
«	—	szerbiai	—.—	—.—
«	—	bosznai	—.—	—.—
Borkő term.	szilárd	fehér Ia.	—.—	—.—
«	«	fehér IIa.	—.—	—.—
«	«	vörös	—.—	—.—
Méz	lanyha	nyers	—.—	—.—
«	«	sárga, csurgatott	22.—	23.—
«	«	világos szinü	23.—	24.—
Viaszk	szilárd	rozsnyói	127.—	132.—
«	«	szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	—	szesz	25.—	25.50
«	«	szesz-élesztő	27.—	27.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	106 35	106.65
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000		—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	94.85	95.—
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	154.—	154.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	154.—	154.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	100 40	100.80
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	128.50	129.50
Magyar 1876. keleti vmut államkötvény aranyban	5%	120.25	121.—
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		120.25	120.75
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		119.75	120.25
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	125.—	125.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény ezüst.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény ezüst.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	105.—	105.75
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	105.—	105.75
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	105.—	105.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	105.—	105.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	105.—	105.50
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	105.—	105.50
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvény (100 frt)	5%	98.—	99.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	100.—	100.50
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 ho (100 frt)	5%	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4²/₁₀%	85 20	85.50
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4²/₁₀%	85 20	85.50

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	Egyes. államad. ez. kam. jan.—jul.	4²/₁₀%	85.75	86.25
	Egyes. államad. ez. kam. ápr.—okt.	4²/₁₀%	85.75	86.25
	Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	116.50	117.—
	Osztrák papirjáradék adómentes	5%	101.90	102.30
	Osztr. államad., kisors. 1854. 250 frt p.p.	4%	130.10	131.50
	Osztr. államad., kisors. 1860. 500 frt o.é.	5%	139.—	140.—
	Osztr. államad., kisors. 1860. 100 frt o.é.	5%	140.—	141.—
	Osztr. államad., kisors. 1864. 100 frt o.é.		168.75	169.25
	Osztr. államad., kisors. 1864. 50 frt o.é.		167.75	168.25
	A temes-bégavölgyi vizszab. társulat	5%	102.—	102.50
	Pest város kölcsöne 1870-ből adómts.	6%	106.—	106.50
	Pest város kölcsöne 1871-ből adómts.	6%	109.75	110.—
	Budapest főváros 1880-iki kölcs. adóm	5%	101.50	102.—
	Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	31 75	32 25
	Bécs város nyeremény-kölcs. 1874-ből		125.50	126.—
	RÉSZVÉNYEK. *a) Bankok.*			
6.—	Angol-osztrák bank		—.—	—.—
7.—	Budapesti bankegyes. r. társ.		92.50	92.75
	Horvát leszámitoló bank		—.—	—.—
13.—	Magyar általános hitelbank		289.75	290.25
30 frc.	Magyar jelzálog-hitelbank		—.—	—.—
15 frc.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.		129.75	130.—
6.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank		92.40	92.50
	Magyar országos bank r. társ.		—.—	—.—
13.50	Osztrák hitelintézet		282.—	282 20
38.70	Osztrák-magyar bank		880.—	885.—
9.—	I. Magyar iparbank		146.—	147.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank		602.—	605.—
	Sziszeki hitelbank		—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank		—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
12.—	Bécsi biztositó társaság		203.—	204.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság		201.—	203.—
165.—	Első magyar általános bizt. társ.		3080.—	3045.—
4.—	Foncière pesti biztositó intézet		69.50	70.—
12.—	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	190.—	195.—
55.—	Pannonia viszontbiztositó társaság		800.—	810.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom		518.—	520.—
60.—	Első budapesti		1175.—	1190.—
20.—	Erzsébet-malom		246.—	248.—
—.—	Hengermalom		610.—	615.—
25.—	Lujza-malom		800.—	802.—
30.—	Molnárok és sütők		400.—	403.—
—.—	Pannonia		—.—	885.—
—.—	Viktória		300.—	305.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.		—.—	—.—
	Alföld-fiumei		192.—	192.50
	Arad-csanádi vasut		—.—	—.—
	Arad-körösvölgyi vasut		—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.		—.—	—.—
	Báttaszék-dombovári		155.50	156.—
	Budapest-pécsi vasut r. t.		187.—	188.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.		—.—	—.—
	Déli vasut		—.—	—.—
	Északkeleti vasut		176.75	177.25
	Erdélyi vasut		190.—	190.50
	Győr-sopron-ebenfurti vasut		—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut		153.25	153.75
	Magyar-galicziai vasut		179.25	179.75
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)		174.—	174.50
	Máramarosi sóvasut r.-t. el. r.		93.50	94.—
	Osztrák-magyar államvasut		234.50	235.—
	Pécs-barcsi vasut		—.—	—.—
	Szamosvölgyi vasut t. els. r.		—.—	—.—
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.		—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut		254.—	255.—
	Osztrák-dunagőzhajózási-társaság	500	417.—	419.—

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	474.—	476.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		280.—	290.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	79.—	81.—
28.—	Országos központi	300	468.—	470.—
380.—	Pesti első hazai	1000	6950.—	7000.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	450.—	455.—
4.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	—.—	80.—
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	138.—	140.—
6.—	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	75.—	76.—
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
13.50	Franklin-társulat könyvnyomda	150	215.—	217.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	530.—	533.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	965.—	975.—
16.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200	198.—	200.—
45.—	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskemény.	500	—.—	—.—
65.—	Ganz és társ., vasönt. és gépgy.	400	778.—	782.—
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	360.—	365.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	260.—	265.—
32.—	Kereskedelmi testület épülete	216	650.—	—.—
15.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	244.50	245.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	146.—	147.—
20.—	Gőztéglagyár, kőbányai	160	274.—	275.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	172.—	173.—
7.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	76.—	77.—
	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	82.50	83 50
—.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	164.—	166.—
50.—	Serfőzde első magyar	350	890.—	900.—
20.—	Sertéshizlaló	200	310.—	312.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	—.—	—.—
9.—	Szálloda részvény-társaság	80	109.—	111.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	100	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	67.—	68.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	100.—	101.—
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101 75	101.25
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	99.75	100.25
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	128.50	129.—
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.50	101.90
	Magyar jelzálogbank	5%	101.—	101 50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	101 25	101 75
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	101.—	101.50
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101.50	102 —
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	99.—	99 25
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.50	103.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	101 50	102.—
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100 —	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	101.50	102.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	—.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	102.—	102 50
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	103.25	103.75
	Magy. jelzálogbank nyeremény-jegy		14.—	16.—
	Osztr. földh. int. dij kölcsön kötv.	3%	—.—	—.—
	Pesti I. hazai takp. e. kib. kötv.	5%	101 50	102.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.			
Alföld-fiumei v. u. (v.-északi v.)	200 5%	101.80	102.30
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200 5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut.	5%	102.75	103.25
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200 5%	101.50	102.50
Déli vasut 400/200 márka	4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200 5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300 6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300 5%	101 —	101.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000 5%	128.50	129.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200 6%	136.50	137.50
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200 6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200 5%	102 —	102.50
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200 5%	101.—	101.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200 5%	101.50	102.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000 5%	100.50	101.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200 5%	129.—	130.—
I. erdélyi vaspálya	200 5%	100.70	101 10
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200 6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300 5%	102.75	103.25
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200 5%	103.25	—.—
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal) arany	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany	5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000 4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.	3%	191.50	192.50
Tiszavidéki vasut	100 5%	103.—	—.—
Budapesti lánczhid	100 6%	105.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100 5%	99.50	100.—
MAGÁNSORSJEGYEK.			
Osztrák hitelintézet		176.25	176.75
Budavárosi sorsjegy		—.—	—.—
Keglevich sorsjegy		23.—	—.—
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet		9.—	9.50
Osztrák vörös kereszt egylet		13 75	14.25
Oszt. földhitel intéz. kötv. nyerem. jegy		—.—	—.—
Pálffy sorsjegy		41.50	42.—
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.93	5.96
Császári királyi arany (körmöczi)		5.83	5.86
Osztrák-magyar forintos arany		9.97	10.—
20 frankos arany		9.97	10.—
20 márka		12.38	12.42
Török arany líra		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi		61.90	62.—
Váltók árfolyama (látra)	bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	3%	61.90	62.
Amsterdam 100 hollandi forintért	2½%	104.35	104.50
Brüsszel 100 frankért	3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	49 90	50.—
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	2½%	49.90	50.—
Zürich 100 frankért	2½%	49.90	50.—
London 10 font sterlingért	2½%	126 15	126.45
Szentpétervár 100 rubelért	5%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.	4½%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok	
Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	289.—
« pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	282.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—
Jelzálog nyerem.	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott «szállitásra».	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult kötés legmag. árkelet	legalacs. árkelet
4% magyar aranyjáradék	junius 30.	106.30	106 35	106.45	106.30
5% « papirjáradék	« «	94.80	94.85	94.85	94.80
Magyar hitelbank	« «	—.—	—.—	— —	— —
Osztrák «	junius 4.	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—	— —	— —
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	— —	— —
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	— —	— —
Jelzálog-hitelbank részvény II. k.	—	—.—	—.—	— —	— —

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

☛ Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik. ☚

V. G. képviselő urnak! Ha ügyét 3 nap alatt nem rendezné, eljárását pártja elé terjesztem. G. 6261

Viktornak. Karolta itthon van. 6254

Melyik nemeslelkü ölgy volna hajlandó, egy fiatal embert pillanatnyi zavarából – viszontszolgálat fejében – kisegiteni. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek «S. L. 7213.» alatt.

Eladás.

Villanyos melltü zen olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7205

Előnyös vétel. Hogy jelentékeny áruraktáromat némileg kisebbithessem, árusitom elismert kitünő **vizatlan takaróponyváimat** bevezett fekete (olajkaucsuk), mint természetszinü impregnált ponyvát és repczeponyváimat, mind legjobb minőségü, tiszta kenkenderből szőtt vászonból jelentékenyen leszállitott árakon **Freibauer J.**, ezelőtt Freibauer Ede fia. Raktár Király-u. 8. Gyár: **Szabolcs-utcza 27.** sz. Ugyanott kitünő minőségü tetőpép, gépolaj, kocsikenő, gabonazsákok a legolcsóbb napi árakon. 2218

Részletfizetés mellett mindennemü vászonfélék, kanavász, chiffon, grádli, ágy és asztalteritők, zsebkendők, oxford, kreton, saten és ruhaszövetek, fekete ternók, ugyszintén a legelegánsabb női ruhák, felöltők, mantillák, esőköpönyegek, kabátok, a legjutányosabb áron kaphatók. **Adler M.-nél, váczi-körut 16. sz. I. em. Gyász-ruhák 1 nap készittetnek.** 2216

Kihizott ürük eladók. Felvilágositást ad Békés-megyében **Gyomán, Debreczeni Endre tulajdonos.**

Egy erős, 6 lovas, legujabb szerkezetü csak egyszer használt **gőzcséplőgép-garnitura** igen olcsón eladó vagy pedig cséplést elvállal Csanádmegyében. Zeitler Rudolf Makón. 6243

Gavalléroktól levetett férfi ruhák legjobb karban legolcsóbban kapkatók, **IV., ker. hatvani-utcza 15. sz.** I-ső em. I-ső sz. alatt. ugyanott javitó, tisztitó és ruhakölcsönző intézet is. 1631

Egy rövid- és kötőáru-üzlet nagyon élénk helyen, a tulajdonos betegessége folytán olcsó áron eladó. Czim a kiad. 7176

Egy kitünő, 10 lóerejü **Hornsby & Sohn-féle** 7142 **cséplőgép** a legjobb karban **jutányosan eladó.** Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vétel.

Egy 3–4 lóerejü használt, de jó karban levő gőzcséplőt vennék. Értekezhetni Lázár Edénél Apa, Szatmármegye, 6257

Alkalmazást keres

Egy 30 éves nős kádár és pinczemester, bármely uradalomnál állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 6255

Nevelőnőnek, utitársnőnek, ajánlkozik nyárra, egy okl. tanitónő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6252

Egy tapasztalt északnémet **nevelőnő**, ki az anyanyelvén kivül a franczia és angol nyelvet is tökéletesen birja és kiválóan zeneképes, állomást keres. Szives ajánlatok Ágoston Emilia urnőhöz Párkányba kéretnek. 6256

Gazdatiszt 31 éves, nős, de gyermektelen, róm. kath. ki a gazdászat minden ágában tökéletes jártassággal és képzettséggel bir, jelenleg is 2000 holdas birtokon mint önálló tiszt müködik **f. é. julius 1-re megfelelő állást keres.** Nevezett a gazdasági munkálatokon kivül magára vállalja az erdő, szőllő és pincze kezelést, érti az egyszerü és kettős gazdasági számvitelt magyar és német nyelven, ezenkivül lovagol és idomit. Szives ajánlatok «A. S.» czim alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 6258

Magyar, német és franczia nyelvet, gyorsirást, könyvvitelt tanit az esti órákban mérsékelt árak mellett egy hivatalnok, végzett kereskedelmi akademikus. Czim e kiadóhivatalban. 7206

Zenetanár kitünő bizonyitványokkal, óhajt egy oly vidéki városba állandóan megtelepedni, hol a zongora, hegedü és esetleg franczia nyelv tanitására tanitványokat kapna. Czime a kiadóhivatalba. 6238

Fiatal hirlapiró, külföldre utazók mellé magántitkárnak ajánlkozik. Felvilágositást ad a kiadóhivatal «Magántitkár» 7132. sz. alatt.

Házfelügyelői állást keres egy képzett, s tapasztalt, nős, gyermektelen férfi. Szives ajánlatok «H. J. 12.» jegy alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7183

Javitó vizsgálatra előkészit egy technikus reáliskolai tanulókat, helyben vagy vidéken. Az illető esetleg rajzolói vagy nevelői állást fogad el. Szerény igények. Czime a kiadóhivatalban. 7207

Egy gabona-kereskedésben és gazdálkodásban jártas szép-kézirásu ifju, ezen szakmákba vágó alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 6237

Birtokos urak figyelmébe. Az aratási, cséplési, vetési időszakra, gazdasági munka-felügyelőnek vagy tiszthelyettesnek ajánlkozik egy megbizható, értelmes és praktikus keresztény gazdatisztséget viselt egyén. Levelek «Megbizható» czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 6245

Egy gépész és kovács alkalmaztatni óhajt nyári cséplésre, esetleg még addig javitásra. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 7128

Egy a gabona-üzletben otthonos, magyarul és németül levelező fiatal ember, ki az egyszerü és kettős könyvvitelben valamint minden irodai dologban teljesen jártas, irodai állást keres. Szives ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit. 7200

Mellékfoglalkozást keres az esti órákra egy hivatalnok, szép irással, magyar-, német levelező, egyszerü-, valamint kettős könyvvitelben jártas és jó gyorsiró, szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 7208

Pénztárnoki vagy **raktárnoki** alkalmazást keres, helyben vagy vidéken egy fiatal, nőtlen kereskedő, ki óvadékot is képes nyujtani. Ajánlatok **«P. S. 85.»** jel alatt a kiadóhivatalban elfogadtatnak. 7210

Egy intelligens fiatal ember, ki az egyszerü és kettős könyvvitelben jártas, mostani könyvelői állását változtatni óhajtja. Közelebbit e lap kiadóhivatalában. 7137

Alkalmazást nyer

Házvezetőnő, 200 frt biztositékkal, azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet molnár-utcza 19. 2. em. ajtó 28. szám. 6260

Jó bizonyitványokkal ellátott **ügyes szolid pezsgőgyári munkás**, ki a **dogorgirozást** és **üvegrázást** tökéletesen érti, azonnal felvételik **Törley Józs. és Tsa** pezsgőborgyára Budafok. (Promontor) 2211

Ügynököt Hatóságilag engedélyezett kölcsön-sorsjegyek készpénzbeni és részletfizetési eladására keres egy tisztességes bankintézet. — Ajánlatok Haasenstein és Vogler hirdetési iroda R. 25. czim alatt Majna-Frankfurt. 2220

Középipartanodát végzett ifju vasipar vagy gépészeti szakosztályból alkalmazást talál, továbbá egy **Technikus** állandó mellékfoglalkozást nyerhet. Közelebbit a kiadóhivatalban. 7190

Lakás és bérlet.

Egy szépen butorozott szoba teljesen külön bejárattal a lépcsőről, az Andrássy-uton, a Duna-parton vagy az Erzsébet-téren 15 frt havi dijért kerestetik. Szives ajánlatokat kérek «Butorozott külön bejáratu szoba 7177 sz.» alatt a kiadóhivatalba intézni.

Egy garçon lakás kerestetik. Álljon egy nagyobb barátságos szobából, s egy kisebb szobából, egy szolga számára, esetleg konyha is. Főfeltétel tiszta ház, s lehetőleg a belvárosban. Ajánlatok «D. R. 6259.» alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy müvelt fiatal asszony, egy tisztességes keresztény családnál teljes ellátást keres. Lehetőleg családi körben óhajtaná magát érezni. Szives ajánlatokat kér az ár megnevezésével «M. P. 3482.» Haasenstein és Voglerhez Budapesten, Dorottya-utcza 12. 6261

9 frtért, azonnal bérbevehető egy csinosan butorozott, elkülönitett hónapos szoba, az Andrássy-ut közelében. Czime a kiadóhivatalban. 7189

Csillag-utcza 8. sz. alatt, földszint két szép utczai és egy udvari szobából álló lakás, magános urnak, augusztus 1-ére bérbeadandó. Ugyanott két száraz **pincze-raktár,** minden órán kiadó. 7165

Egy tanárnál, vagy nyugalmazott tisztnél teljes ellátás kerestetik egy fiatal ember számára. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6244

Oktatás.

Gimnáziumi és reáliskolai tantárgyakban, ugyszintén angol nyelvben oktatást óhajt adni egy szigorló orvos. Szives ajánlatok «Doktor 7186» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Tapasztalt német **nevelőnők,** a franczia- és angol nyelvet birják, és kitünően zongoráznak, és német **bonne,** azonnal állást keresnek, szerény feltételek mellett és laknak Grossé Dorottya okleveles északnémet tanitónőnél Budapesten, Andrássy-ut 86. I. em. 2208

Leczkeóra adására ajánlkozik szerény feltételek mellett egy III. évi joghallgató. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába «Házitanitó 7185» jel alatt kéretnek.

Tanitónő, ki a magyar, német és franczia nyelvben, valamint zongorázásban alapos oktatást képes adni, a délutáni órákra, esetleg egész napra alkalmazást keres. Kitünő bizonyitványokkal rendelkezik. Szives ajánlatok levélben «Tanitónő» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek, 7197

Különféle.

Kölcsönpénzt adok kis kamatra, nagyon előnyös feltételek mellett, 500 forinttól feljebb a legmagasabb összegig. Titoktartás. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához «Pénz 1000» czimen küldendők. 6248

Ki egy képzett fiatal embernek évi 1600–1800 frtos biztos állásu állami hivatalt szerez, fáradtságáért száz vagy kétszáz forintot kap; titoktartásért becsületével kezeskedik. Czime a kiadóhivatalban. 7201

Hartmann K. T. látszerésznél, azelőtt dorottya-, meg váczi-utczában, most **Kigyó-utcza 2. szám alatt, jutányosan kaphatók: szürke védüvegek, orrcsiptetők, tábori látcsövek, Aneroid-légsulymérők, hőmérők.** 2144

Bécs „Hôtel Mètropole"

Ringstrasse. Franz Josefs-Quai.

☛ **Első rangu nagy szálloda.** ☚ 300 szoba és terem (1 frttól feljebb) **személy-felhuzó**, olvasóterem minden országbeli ujsággal, **„Egyetértés", pompás üveg-terem,** dunai fürdők és távirdai hivatal a szállodában. Szállodai omnibusz minden vasúti udvarban. Hosszabb idei tartózkodás mellett **mérsékelt árak.**

412 **SPEISER L.**, igazgató.

Valódi mosható **Kammgarn-szövet,** legujabb minták! Egy teljes **uri-öltözetre** 6 méter 2 frt 70 kr. Utánvétel mellett küld: **STORCH L. Brünnben.** ☛ Minták ingyen és bérmentve. ☚ 838

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest, kecskeméti-utcza 6.) kaphatók:

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.

Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótárirók után 3 nagy kötet, fűzve 10 frt kötve 12 frt.

2080

Budapest, **V., Nádor-utcza 4.**

Bécsi

Verseny-Társaság.

Uriruhák főraktára.

Egyedül a maga nemében.

Csak 2 ár: 16 frt és 28 frt teljes öltönyök, felöltők, salon kabátok, mencsikoffok, hálóköntösök.

Legnagyobb műhelyek, mérték utáni megrendelésekre, mindenféle árakon.

Tulfizetés vagy megrövidités lehetetlen.

Willig és Reinkopf.

Bécs, I., Neuer Markt 14., IX., Alserstrasse 22.

Főnyeremény 260,000 frt.

A **junius 30-i** huzáshoz **m. k. eredeti jótékony Állam-sorsjegyek** 6669 nyeremény 198,500 frt összegben.

1 drb 2 frt, 6 drb csak 10.50 kr.

IGÉRVÉNYEK bécsv. sorsjegyekre huzás julius 1-én à 2 forint 50 kr. és 50 kr. bélyeg.

1 állam-sorsjegy és 1 igérvény csak 4.50

A BUDAPESTI LLOYD bank- és váltóüzlete kiadóhivatalának BUDAPEST, most **Dorottya-utcza 8. szám alatt.** Engel Zsigmond és Társa

Előlegek értékpapirokra minden magasságban olcsó kamattal.

Megbizások a *budapesti* és *bécsi* ugymint valamennyi európai **TŐZSDÉRE** legkulansabban eszközöltetnek.

Dij- és stellage-müveleteket különösen ajánlunk. 2195

Foglaló nélkül semmi sem eszközöltetik.

1886. julius 1-től uj egész évi előfizetést nyitunk a **BUDAPESTI LLOYD sorsolási tudósitó 7-ik évfolyamára.**

Ezen lap **magyar-német szövegben** havonként **2–4-szer** jelenik meg, közvetlen minden **jelentékenyebb huzás után,** könnyen érthető és czélszerü táblázatos áttekintéssel közli a huzási jegyzékeket, továbbá a kisorsolt, de még fel nem vett nyereményeket, ennélfogva a sorsjegybirtokosokra nézve nélkülözhetlen közlöny.

Előfizetési ár házhoz küldve egész évre **csak 2 frt.**

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legöregebb és legismertebb rendelési intézet** a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.

Dr. LEITNER 43 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. sz. **titkos betegségek, tehetetlenség,** önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6–9-ig, d.u. 1–5-ig, este 7–10-ig. 1883

PALLAS rodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában Budapest, VI. kecskeméti-utcza 6 kapható:

ALBA MARIA MINT ÁRPÁD SIRJA HOLFEKVÉSÉNEK MEGHATÁROZÁSA IRTA DR. WEKERLE LÁSZLÓ.

389. k. b. 1886.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Rába és mellékfolyóinál, az 1885. XV. t.-cz. által elrendelt szabályozási munkálatok vállalatba adása czéljából versenytárgyalás hirdettetik.

Ezen hat év alatt végrehajtandó munkálatok:

	viz alatt	szárazban
1. a patona-győri Rába csatornánál	745,772	642,042
2. a Rábán Sárvártól Patonáig	126,030	3.004,891
3. a Rábczán	559,793	1.651,272
4. a Márczalon	102,265	498,481
5. a belviz levezetési munkáknál	44,045	185,420
6. a Hanság csatornán (feltételesen)	144,571	834,505
7. a kisdunai védtöltésnél (feltételesen)		553,136
	1.782,476	7.369,747

összesen tehát mintegy **9.152,223 köbméter földmozditásból,** ezenfelül **zsilipek** s egyéb **műtárgyak** épitéséből állanak.

A vállalatot szabályozó szerződés, feltétfüzetek, tömegkimutatás, müszaki tervek s egyéb adatok **Győrött, a Rába szabályozó-társulat igazgatóságánál** betekinthetők. A vállalatot szabályozó irományok 5 frtért, a vonatkozó helyrajzok pedig 15 frtért ugyanott megszerezhetők.

Az ajánlattevő köteles magyar nyelven szerkesztett ajánlatában világosan kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismeri, a szerződést s annak kiegészitő részeit megtekintette, megértette és elfogadja; köteles továbbá a nevezett igazgatóságtól beszerezhető árjegyzékmintában (mellőzve bármily más sorrendet vagy csoportositást) a megajánlott egységárakat számokkal és betükkel kiirni, s ezen sajátkezüleg aláirt árjegyzékmintát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt, s e felirattal «**Ajánlat a Rába és mellékfolyóinak szabályozására**» ellátott boritékban, **ötvenezer forint** bánatpénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban történt letételéről a győri kir. adóhivatal által kiállitott elismervény csatolása mellett, **Győrött, Krisztinkovich Ede** társulati igazgatónál folyó **1886. évi augusztus 2-án déli 12 óráig** benyujtandók, s ugyanaz nap déli 12 óra után a társulat hivatalos helyiségében alólirt kormánybiztos elnöklete alatt bizottságilag nyilvánosan fognak felbontatni.

A bánatpénznek az ajánlathoz csatolása **meg nem engedtetik** s a jelzett határozmányoktól eltérő, elkésett, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Győrött, 1886. junius hó 15. 2215

Szentmártoni Radó Kálmán cs. k. kamarás, a Rábaszabályozó-társulat kormánybiztosa.

Az aratási évadra

ajánlom a t. cz. **földbirtokos és tiszttartó uraknak** nagy raktáromat mindennemü **saját gyártmányu**

szalonnákból,

garantirozott minőségben legolcsóbb napi áron.

MEDUNA J., első magyar szalámi- és zsiradék árugyára. — Sertéshizlalóz (szállás)

Kőbánya, Budapest mellett. 2202

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6. szám alatt.

Máriaczelli gyomorcseppek.

Jeles hatásu szer a gyomor minden betegségeiben és fölülmulhatatlan **étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosszszagu lehellet, szelek, savanyu felböfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugykőképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás, ha az a gyomorból ered, gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterhelése étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség és aranyérnél.**

Egy üvegcse ára használati utasitással 35 krajczár.

Központi szétküldési raktár: BRÁDY KÁROLY „az őrangyalhoz" czimzett gyógyszertárában Kremzierben.

„A máriaczelli gyomorcseppek" kaphatók még *valódi* minőségben a következő raktárakban: *Budapesten:* **Főraktár TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél király-utcza 12**; Pataky Károly gyógysz., Széchenyi-sétatér; Skála Antal gyógysz., VIII., Mária Terézia-tér; Sztupa és Kriegner gyógysz., Calvin-tér; Wagner József gysz., városház-tér; gyógyt. «a nagy-Kristóf» gy.; Egressy R. özv. gysz., V., nádor-u. 2; Hazslinszky Károly gyógysz. VIII., Sándor-utcza 28. sz.; dr. Molnár gysz. kerepesi-ut; Vlassek Ede gy. Jánosy Viziváros, gyógyszertár «a fekete medvéhez»: Szöllőssy István gyógysz.; Thallmayer és Seitz gyógyszerész Városmajor; Kochmeister utódjai; Eisdorfer G. gyógy.; I., Palota-utcza 9; Filó Jánosnál, VIII. Mátyás-tér. *Acsa-Fejérvár:* Schön Simon. *Ada:* Pauloyitz gyógysz. *Alsó-Dabas:* Metelka F. gysz. *Algyő:* Wertheimer. *Antina:* Ludwig S. *Arad:* Schaffer F. gyógysz.; F. és E. Tones; Tones és társa; Földes gyógysz. *Acs:* Kratochwill, gyógyszerész. *Árokszállás:* Major gyógysz. *Asód:* Havady Dózsa Árpád gyógyszerész. *Baja:* Lernez A. gyógysz. *Bánfalva:* Aprgy Endre. *B.-Mágócs:* Szép G. gyógysz. *Barcs:* Koh S. gyszerész. *Bártfa:* Sokalsky J. gyógysz. *Beregszász:* Theodorovics. *Besztercze:* Kereszt. *Békés-Gyula:* Kratochwill A. *B-Bicske:* Göllner gysz. *Bonyhád:* Kallupka J. *Bács-Petrovoszello:* Tóth I. *Baziás:* Meissl gysz. *Bihar-Diószeg:* Vadaj gysz. *Búd-Szt.-Mihály:* Lukács gy. *Csabrendek:* WeissS. *Csanád-Palota:* Mayer J. gy. *Czegléd:* gy. «a szent lélekhez». *Csépa:* Czibulka gy. *Csík-Szereda:* Dankó Gy. gy. Meisels Lajos gy. *Debreczen:* Rothschnek Emil, gy. *Duna-Földvár:* Papp gy. Göltl gy. Tamási gysz.: Mihalovics gysz. *Detta:* Braumüller gysz. *Diószeg:* Krausz M. *Dombó.* Silberstein. *Dorozsma:* Karcsay gysz. *Edelény:* Hörk gyógyszerész; *Eperjes:* Makoviczky gy. Schmid. *Eger:* Buzáth L. gy. Köllner L. gy.; irg. *Érsekujvár:* Fleischer C. gyógysz. *Farkasvac:* Novák *Felső-Balogh:* Trajtler gysz. *Frányo:* Stucz F. gysz. *Gattaja:* Lukinich I. gyógysz. *Gesztely:* Takács L. gyógysz. *Gödöllő:* Cs. kir. udv. gysz. *Gyöngyös:* Baruch gysz.; Mersits gysz.; Vozáry gysz. *Győr:* Simon Ferencz gysz.; Németh gyógysz.; Anvander Rezső gysz. Kautz Ignácz gysz.; Mehlschmied J. gyógyszerésznél; Stirling gyógyszerésznél; Petri Ottó gyógyszerésznél; *Hollós:* Mühlbauer gyógyszerésznél. *H.-M.-Vásárhely:* Adler Ferencz gyógyszerésznél; Kis Gyula gyógysz.; Némerh gyógysz.; Bánfalvy L. gyógysz.; Tost Béla gyógyszt. *Huszt:* Keresztes gyógysz. *Ilocska:* Goldberger Miksa. *Jászberény:* Merkl János gyógysz., Buza Béla gysz. *Jász-Kisér:* Mertz gyógysz. *Jász-Ladány:* Geszner gyógysz. *Kadokut:* Beck Béla gyógysz. *Kalocsa:* Honczkak K. gyógysz. Horváth L. *Kaposvár:* Babochay Ágoston gyógysz. *Kapuvár:* Vavrecskay gysz. *Káptalanfa:* Papper L. gysz. *Karánsebes:* Vlád Miklós gysz., Vlad M. gysz. *Karczag:* Tóth Kálmán gyógyszer. *Kassa:* Hegedüs gysz.; Gálik Géza gysz. Megay gyógysz. Wandraschek gyógysz. *Kecskemét:* Katona Zs. Witz G. gysz. Molnár J. gysz, Witz G. gysz. *Késmárk:* Genersich gysz.; Bogsch gyógysz. Molnár L.; *Kis-bér:* Koch Ad. *Kis-Marja:* Gollasz Frigyes gyógyszerész; *Komárom:* Kovách Aristid; Kirchner M. gyógyszerész; Schmidtbauer L. gyógyszerész. *Komádi:* Solcz Gábor gyógyszerész. *Krompach:* Mattusch J. gyógyszerész. *Kun-Félegyháza:* Bernátzky C. *Kunhegyes:* Witzfeld M. gysz. *Kun-Szt.-Márton:* Baltha Zoltán gyógysz. *Kis-Marton:* Güssner F. gyógysz. *Lekér:* Bolyos Gyula gysz. *Lőcse:* Honthy S. gysz. *Léva:* Boleman E. gysz.; Medveczky gysz. *Liebling:* Buchinek J. gysz. *Lippa:* Schannen gysz. *Losoncz:* Pokorny gysz. *Lövő:* Sass gysz. *Kövő:* Sass gysz. *Lugos:* Vértes L. gygysz. *Makó:* Nagy Ad. Laurenszky. *Mar-czali:* Kőrös Viktor gysz. *Máramaros-Sziget:* Buzáth M. Visy S. gyógyszerész. *Martonvásár:* Grimm gyógyszerész. *Marok:* Haubelt János. *Mezőtur:* Csipek Ernő gysz. *Mező-Kászony:* Rácz gyógyszerész. *Mező-Kövesd:* Fridély gyógyszerész. *Meczenzéf:* Szurkay József gyógysz. *Miskolcz:* Kuruczy J. gysz. Dr. Rácz Gy. Dr.; Szabó gysz. Ujházy K. Bércz László; *Mitrovicz:* Geisberger gyógyszerész. Ivanovics B. *Mohács:* Szendrey Jenő gyógysz. *Mohol:* Blau F. *Mosony:* Herz S. N. Brodszky gysz. Gottier gysz. *Muraszombat:* Bölcs B. gysz. *Nádasd:* Rauschenberger A. *H.-Nánás:* Slachta gyógyszerész. *N.-Abony:* Lukács gysz. *Nagy-Atád:* Pfisterer gysz. *Nagy-Bánya:* Dawidovits M. *Nagy-Dorog:* Merbel Fülöp. *Nagy-Enyed:* Kováts J. gyógysz. *Nagy-Becskerek:* Menczer L. gysz. *N.-Kanizsa:* Prager B. gysz. *Nagy-Károly:* Füleky Pál gysz. *N.-Kikinda:* Bretner gyógysz.; Neuhold gyógysz. *Nagy-Kőrös:* Medveczky gysz. *Nagy-Márton:* Ger H. *Nagy-Mihály:* Czibur gysz. *Nagy-Mihályfalva:* Mátrai István gysz. *Nagy-Salló:* Zsorna gysz. *Nagy-Szentmiklós:* Maly Ján. *Nagy-Teremia:* Metzger Ede. *Nagyvárad:* Molnár gysz., Irg. gysz., Bleyer K. gysz., Hering gysz. *Német-Cserny a:* Rziha Károly. *Nyitra:* Kováts gysz., Tombor gysz. *Nyék:* Gáby gysz. *Nyiregyháza:* Szopkó gysz., Korányi E. Lederer I. *Oravicza:* Tieranu J. G. *O.-Kanizsa:* Szilágyi S. *Orosháza:* Palócza L. gysz. *Oszlány:* Seidler gysz. *Polgárdi:* Kampis gysz. *Parajd:* Weber A. gysz. *Pápa:* Bemüller A. *Pécs:* Balassz. Irg. gysz. Sipőcz gysz. Kovács M. gysz. *Perlasz:* Laur gysz. *Pétris:* Vlidzi J. *Pécsvárad:* Dvorszky gysz. *Petrocz:* Ferencz István gysz. *Petrovoszello:* Tóthbetyar Istv. *Podolin:* Fay J. gysz. *Polgárdi:* Kampis gysz. *Poroszló:* álkó K. *Pozsony:* Henrici gysz.; Soltz gysz.; Heim V. gysz. Tóth B. gysz. *Privitz:* Kohuth G. gysz. *Putnok:* Fekete gysz. *Rozsnyó:* Pasteiner. *Radnok:* Seney Jenő gy. *Rákos-Keresztur:* Kovács F. *Rékás:* Ballon A. *Resicza:* Bagi gysz. *Rakamas:* Szelóczky gysz. *Rimaszombat:* Liszka gyógysz. *Sárvár:* Stubenvoll gysz. *Sásd:* Keller gysz. *Siófok:* Szabados gyógyszer. *Szegzárd:* Bátory Elek gysz. *Szempsz:* Fleischer gysz. *Szered:* Würsching F. *Szentes:* Várady gysz. Fodhradszky gysz. *Sóskút:* Csernyus D. gysz. *Szes-Igló:* Gartnes gysz. *Szepes-Remete:* Scholtz L. *Szt.-János:* Magda gysz. *Simonytornya:* Beszédes gysz. *Szabadka:* Joó gysz. Illés Milassin gyógysz. *Selmeczbánya:* Sztankay gysz. *Sarkad:* Trojanovits gyógy. *Sopron:* Gráner J. gysz. Khudy gysz. Reckert gysz. Molnár *Stomfa:* Kittl gysz. *Szatmár:* Bossiu gysz. Böszörményi. *Szarvas:* Medveszky gysz. Barts gysz. *Szászvár:* Baltha gysz. *Sze. derkény:* Hornung gysz. *Szeged:* Barcsay gysz. Deutsch gysz.; Brehm Vilmos gyógysz. Kováts Alb. Fónagy gyógysz. *Siklós:* Dobó István gyógyszerész.; Teleky Antal gyógyszerész.; Petrach J. gyógyszerész. Rónay gysz. *Szigetvár:* Oscsadal G., Saiamon Gy. *Szilvás:* Gödry L. gysz. *Szilágy-Cseh:* Félegyhalagysz. *Szilágy-Kraszna:* Laitner L. *Szolnok:* Finy B. gysz. Boár gysz. *Szolya:* Tolvay gysz. *Szekcsa:* Irg. gysz. *Szombathely:* Rudolf gyógyszerész. Simon gyógysz. *S.-Sz.-Lőrincz:* Herczog D. *Somorja:* Swoboda Rezső gysz. *Sátor-Alja-Ujhely:* Zlinsky gyógyszerész; *Temesvár:* Faykiss gyógyszerész; Steiner Ferencz gyógyszerész. Tárczay István; Jahner C. M. *Tamás:* Lakner gysz.; *Tápió-Szele:* Kormuth gysz. *Tapolcza:* Cseby gysz. *Tasnád:* Dulka A. gyógysz. *Técső:* Maxa J. *Tokaj:* Rainrz. gyógysz. *Tata:* Jusztko gysz. *Turzovka:* Hoffmann A. ée D.; Weichherz D. *Tisza-Ujlak:* Boyko V. gysz. *Török-Becse:* Bizek A. *Tolna:* Buchner K. *Tüskevár:* Kauffmann. *Uj-Arad:* Orth S. *Ujvidék:* Plavsic G. gysz. Dimitriewitsgysz. Maximovics M. *Ungvár:* Bene, Krausz. Ad., Mittel mann Fraenkel M. gysz. *Vág Besztercze:* Bossányi gysz. *Varannó:* Gaal S. gysz. *Vár-Palota.* Krosetz. *Vásárút:* Weiss. *Veszprém:* Ferenczy C. gysz. *Vág-Sellye:* Zeller I. *Vágszered:* Sz. Kitsák. *Vaskut:* Husovitsch J. J. *Versecz:* Herczog gysz. *Moldovanyi:* Strach Seb. gysz. *Veszprém:* Bokrosy, Ferenczy K. gysz. *Vácz:* Ursziny, gyógyszerész; *Vaiszló:* Horváth, gyógysz. *Zombor:* Weidinger A. & S. Gallé. *Zenta:* Mutsy gysz. Nikolits M. Klein L. *Zsombolya:* Duchon gysz.; Mátyering gysz. 388

Valamint Erdély, Horvátország és Szlavónia minden gyógyszertárában.

Tenyész-bika eladás.

2 darab tisztavérü innthali bika, jól fejlett, 1½ éves, nagyságos Harkányi Károly ur kengyeli gazdaságában eladó. Értekezhetni alulirottal, posta: Puszta-Poó. 2191

Paál Viktor, számtartó.

Mezőgazdasági gépek.

MÜLLER EMIL

Budapest, V., váczi-körut 76. sz.

Mc. Cormick Harvesting Machine Cy. Chicago vezérügynöksége Magyarhon és melléktartományai részére.

Fükaszáló és aratógépek a világ legjobbjai, **cséplőgépek gőz, járgány és kézi erőre. Ujonnan javitott szabadalmazott „Hungaria" sorvetőgépek, malmok, szecskavágók, répavágók, ekék, szabad. vajköpülők, szabad. aprófahasitók, Pyrostat tüzellenes rostélyok.**

Pénzszekrények ujonnan feltalált szabadalmazott zárral, melyet csak a bezárási móddal beavatott egyén nyithatja fel, továbbá mindenféle gazdasági gépek és eszközök. 1682

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Folyékony

Clycerin-Crême.

Kielhausertól, Gráczban

A folyékony glycerin-crême sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek, melyek **a bőrt** nemcsak simábbá és **finomabbá** teszik, hanem annak **fiatalos frissességét** fentartják. Óvszer a levegő, szél és nap befolyása ellen, eltávolitja a **szeplőt, napsütést, májfoltot** és minden hasonló **arcztisztátlanságot.** Egy üveggel 1.20 ft.

Legfinomabb glycerin-szappan glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztit és élénkiti a bőrt, és a finom piperaszappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja kék papirban 35 krajczár.

PÁRISI HÖLGYPOR a bőrnek leggyengédebb fehér szint adja és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. — **Egy doboz ára 50 kr.,** (fehér és rózsaszin) **tollal 1 frt.**

Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből készitve, a legártatlanabb arcz- és kézbőr tisztitó szer. **1 doboz ára 50 kr.**

Rouge végétal kitünő arczpirositó szer nappalra és estére. — **Ára 50** krajczár.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12. sz.

SCHUTZ-MARKE

☛ Hamisitott **hölgypor**-tól és **glycerin-crême**-től óvakodni tessék. Csak az tekintendő valódinak, melynek dobozán, valamint használati utasitásán a mellékelt védjegy van. ☚ 1364

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadó hivatalában (Bpest kecskeméti-utcza 6. megjelent)

NÉPSZERÜ CSILLAGÁSZATTAN.

Az égboltozat egyetemes leirása.

Irta **FLAMMARION CAMILLE.**

Forditotta **HOITSY PAL.**

360 ábrával, szines kőnyomatok és csillagászati térképek III. kötet. — **Füzve 9 frt. Diszkötésben 12 frt.**

Gyakorlati kézikönyv

Fröbel Frigyes foglalkoztató eszközeihez

Irta **Kobány Mihály.**

96 táblával. **2 frt helyett 1 frt 50 kr**

A PASTEUR

rendszerü

Chamberland-féle szabadalmazott

SZÜRŐ

1. ábra.

a legegyszerübb módon — *bármily zavaros vagy tisztátlan vizet — kristálytisztára szür.*

A *Pasteur*-féle rendszer az egyedüli, mely által vizet *mikroba* és *bakteriamentesen* szürni, tehát *minden fertőző csirát, a cholera, typhus* stb. *bacillusokat a vizből eltávolitani lehet.*

A szürő anyag porczellánból áll, melyet *kicserélni nem kell* és mely mindenki által könnyen és egyszerüen tisztitható.

A szürő anyag mindig Pasteur párisi laboratoriumában vizsgáltatik meg.

Elismerve valamennyi egészségügyi és orvostudományi kapaczitások által.

Dr. Fodor József tanár, a budapesti egészségügyi intézet igazgatója hat hétig szürte a vizvezetéki vizet és konstatálta, hogy *ez idő alatt egy bakteria sem ment a szürőn keresztül,* noha akkor a vizvezetéki viz minden literje 100–120,000 db bakteriát tartalmazott.

Vallin tanár, a Vale de Grace-i egészségügyi intézettől igy ir:

«A *Chamberland-Pasteur*-féle szürő a legegyszerübb módon megvalósitja azt, a mit a tudomány tegnap még elérhetlen eszményképnek tekintett, t. i. *tökéletesen bakteriummentes* vizet szolgáltat s bizonyára nem keletkezhetett volna fontosabb időben.»

«Az 1884. évi londoni egészségügyi kiállitás biráló bizottsága annyira meg volt lepve a szürő nagyszerü hatásától, hogy egyhangulag az *arany éremmel tüntette ki.»*

«A franczia «Academie des sciences» és az «Academie de Medicine» a szürőt és feltalálóját elismerő dicséretükkel tüntették ki.»

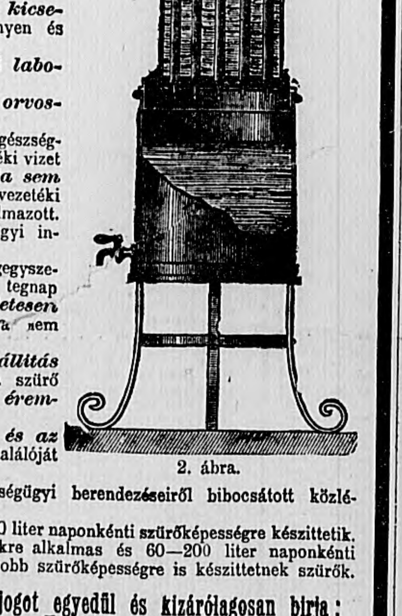

2. ábra.

Dr. Kresz Géza, az 1885. évi budapesti országos kiállitás egészségügyi berendezéseiről bibocsátott közléseiben e szürőt kölönösen dicsérve és ajánlva emeli ki.

Az 1. sz. ábra egy *vizvezetéki nyomó szürőt* mutat, ez 500–4000 liter naponkénti szürőképességre készittetik.

A 2. sz. ábra egy *háztartási szürőt* feltöltésre mutat, ez a vidékre alkalmas és 60–200 liter naponkénti szürőképességre készittetik. — Kölönös megrendelésre azonban sokkal nagyobb szürőképességre is készittetnek szürők.

Magyarország és Ausztriára nézve a szabadalmat és a gyártási jogot egyedül és kizárólagosan birja:

ZELLERIN MÁTYÁS

cs. és kir. udvari szállitó,

központi fütések, szellőztetés, légszesz- és vizvezetéki berendezések, érczáruk, épületbádogos-munkák és horgany készitmények gyára

Budapesten, VII., nagydiófa-utcza 14. sz. a. 1902

Árjegyzékek és magyarázatok kivánatra bérmentesen küldetnek.

Régebbi

kinos mell- és tüdőfájdalmaimban

körülbelül 12 palaczk Hoff János-féle malátakivonat használata után jobbulást és enyhülést tapasztaltam, minek folytán nem mulaszthatom el, hogy a kipróbált és jónak bizonyult Hoff János-féle malátakivonatot minden mell- és tüdőfájdalomban szenvedőnek a legjobban és legmelegebben ne ajánljam.

Budapest, 1886. ápril 11. Tisztelettel TÖRÖK IZIDOR, az osztrák államvasut társaságnál, Buda, Zsigmond-utcza 72.

Hoff János-féle maláta-egészségi-csokoláde

(64 legmagasabb kitüntetés és kinevezés)

vérszegénység, lesoványodás, gyengeség, idegesség, álom- és étvágyhiánynál.

Süritett maláta kivonat

unicum **tüdővész, mell, tüdő és torokfájásnál, katharrhalis betegségeknél, görcs és szamárhurutnál, görvély ellen gyermekeknél.**

Vigyázat a vételnél! Őrizkedjünk az ámitási kisérlettől utánzatokól és vigyázunk az eredeti védjegyre (a feltaláló Hoff János arczképe és aláirása). Kapható minden gyógyszertárban, gyógyfükereskedésben és nagyobb üzletekben. 2204

Hoff János cs. kir tanácsos, a koronás aranyérdemkereszt tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja Bécsben, gyár: Grabenhof Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári-raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

HOFF JÁNOS gyár fiókraktára Magyarország részére Budapest, zsibárus-utcza 7. sz. (A főposta átellenében.) Kapható Török József gyógyszerésznél.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a magtáanság egyik főokozója, a **bőrbetegségeket,** gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAY ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császár. kir. ezred-főorvos.

Lakás: Budapest, VI. ker. gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-útól jobbra a második ház.

Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. ☛ Dijazo levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. ☚

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és szerzőnél Dr. Garai Antalnál megrendelhető:

☛ **Népszerü utmutató** ☚

a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez

czimü könyv. — **Ára 2 frt 50 kr.** 849

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Trippe) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszerv megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.